Першыя выпускнікі ліцэя МУС

СТАР. 5

Чым небяспечны стрэс

СТАР. 9

Савецкі Мядзведзь

СТАР. 11

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

29 ЧЭРВЕНЯ 2016 г. СЕРАДА № 122 (28232) Кошт 2400 рублёў

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

■ Парламенцкі дзённік

ЗАКОНАПРАЕКТЫ САЦЫЯЛЬНАЙ НАКІРАВАНАСЦІ

Учора на дзявятай сесіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу абмяркоўваўся шэраг пытанняў, звязаных з праектамі законаў аб нарматыўна-прававых актах, удасканаленні ў галіне ветэрынарнай дзейнасці і жывёлагадоўлі, аб сацыяльнай абароне сірот, аб пытаннях вымушанай міграцыі, барацьбы з карупцыяй, аб удасканаленні сістэмы органаў пракуратуры, а таксама па пытаннях супрацьдзеяння незаконнаму абароту наркатычных і псіхатропных сродкаў.

Як адзначыла **намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па правах чалавека, нацыянальных адносінах і сродках масавай інфармацыі Тамара КРАСОЎСКАЯ**, законапраект «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Закон «Аб гарантыях па сацыяльнай абароне дзяцей-сірот, дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, а таксама асоб з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў» з'яўляецца значным і вельмі важным для рэгулявання тых правадносін, якія складваюцца ў гэтай катэгорыі грамадзян. Дзякуючы новым дапаўненням Закон будзе рэгуляваць жыллёвыя пытанні, якія звязаныя з правам прадастаўлення такім грамадзянам сацыяльнага жылля. У Законе будзе сфармулявана палажэнне, згодна з якім гэтых грамадзян, што прыбываюць на сваё першае працоўнае месца, забяспечаць сацыяльным жыллём да будаўніцтва свайго ўласнага жылля. Яно прадастаўляецца на пяць гадоў і пасля гэтага тэрміну, пры неабходнасці пераходзіць у статус арэнднага. Такім чынам, гэтая катэгорыя грамадзян ураўноўваецца ў сферы жыллёва-прававых адносін з усімі астатнімі членамі грамадства.

Таксама ў ранейшай рэдакцыі Закона дзеці-сіроты і дзеці, якія засталіся без апекі бацькоў, а таксама асобы з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў атрымлівалі матэрыяльную падтрымку ад дзяржавы ў выглядзе абутку, адзення, некаторых бытавых прыладаў і грашовай дапамогі для іх лепшай сацыялізацыі да 23 гадоў. Згодна з новай рэдакцыяй прынята рашэнне, у якім па дасягненні 23 гадоў названая катэгорыя грамадзян будзе працягваць карыстацца ўсталяванымі льготамі пры ўмове атрымання адукацыі на дзённай форме навучання.

Згодна з законапраектам «Аб нарматыўна-прававых актах Рэспублікі Беларусь» нарматыўныя прававыя акты ў краіне плануецца ацэньваць з пазіцыі ўздзеяння на прыватны бізнес.

Асобным элементам прагназавання наступстваў прыняцця (выдання) нарматыўнага прававога акта, згодна з законапраектам, стане ацэнка, якая рэгулюе ўздзеянне на ўмовы для вядзення прадпрымальніцкай дзейнасці. Праекты дакументаў будуць правярацца з мэтай выяўлення палажэнняў, якія ўсталёваюць залішнія абавязкі, забароны і абмежаванні, неабгрунтаваныя выдаткі для суб'ектаў прадпрымальніцтва.

Ілья КРЫЖЭВІЧ. *kryzhevich@zviazda.by*

ГАЛОЎНЫЯ АДЗНАКІ ПАСТАВІЦЬ ЖЫЦЦЁ

Фота БЕЛТА.

Учора ў сталіцы адбыўся Рэспубліканскі баль выпускнікоў вышэйшых навучальных установаў Беларусі. У святе прынялі ўдзел 222 выпускнікі з 52-х ВНУ краіны. Сярод запрошаных — лепшыя выпускнікі ўніверсітэтаў, пераможцы алімпіяд і конкурсаў, лаўрэаты спецыяльных фондаў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Стала добрай традыцыяй, што на святе прысутнічае кіраўнік дзяржавы. Выступаючы перад прысутнымі, Аляксандр Лукашэнка адзначыў: «Я бачу гатоўнасць маладога пакалення плённа працаваць і праяўляць ініцыятыву. І я гэта вітаю. Паколькі вам трэба асвойваць новыя тэхналогіі, развіваць вытворчасць, сферу паслуг, выводзіць беларускую культуру і навуку на лідзіруючыя пазіцыі ў свеце».

Прэзідэнт звярнуў увагу на сімвалічнасць таго, што выпускнікі пачынаюць сваю дзейнасць у якасці спецыялістаў у першы год новай пяцігодкі, на якую краіна ўскладае вялікія надзеі ў плане дынамічнага развіцця, і падкрэсліў, што дзяржава робіць стаўку на моладзь. «Таму і ў нядаўна прынятай праграме (сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на 2016—2020 гады. — **Заўвага БЕЛТА**) адным з дзяржаўных прыярытэтаў з'яўляецца палітыка ў адносінах да моладзі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Паводле слоў Аляксандра Лукашэнкі, лёс моладзі неабыякавы дзяржаве, і яна робіць усё, што павінна, у прыватнасці прадастаўляе першае рабочае месца па спецыяльнасці. «Не кожная дзяржава сабе гэта можа дазволіць. Ды і ў нас ішлі вельмі сур'ёзныя дэбаты апошнім часам, як быць у гэтым плане, з-за таго што мы трапілі ў паласу сур'ёзнай турбулентнасці ў эканоміцы, — расказаў Прэзідэнт. — Прапаноўвалі адмовіцца: няхай моладзь, якая скончыла ВНУ, сама вызначаецца ў жыцці. Я катэгарычна супраць гэтага. Мы захавалі для ўсіх вас магчымасць працаўладкавацца, пайсці на работу, але астатняе — за вамі».

Прэзідэнт дадаў, што ў выпускнікоў настае новы, вельмі адказны этап прафесійнага станаўлення. Ён стане своеасаблівай праверкай таго, чаму яны навучыліся і як будуць выкарыстоўваць свае веды ў паўсядзённай практыцы. «Ужо не выкладчыцкія ацэнкі ў заліках будуць вызначаць ваш аўтарытэт, а рэальныя справы, працоўныя дасягненні на канкрэтных участках самастойнай работы», — звярнуў увагу беларускі лідар.

■ Выбары-2016

Кандыдаты ў дэпутаты змогуць купіць эфірны час,

а прэтэндэнтаў без даходаў абавяжуць указаць крыніцу сродкаў існавання

Кандыдатам у дэпутаты створаны не горшыя ўмовы, чым на прэзідэнцкіх выбарах, заверыла Лідзія ЯРМОШЫНА, старшыня Цэнтральнай выбарчай камісіі Беларусі на ўчарашнім пасяджэнні ЦВК.

5 эфірных хвілін у рэйтынгавы час

Бясплатна размясціць свае перадвыбарныя праграмы кандыдаты змогуць у рэспубліканскіх выданнях: «Звязда», «Народная газета», «Рэспубліка», буйных абласных газетах і «Вячэрнім Мінску». Апошні дзень прадстаўлення тэксту перадвыбарнай праграмы кандыдата ў дэпутаты — 21 жніўня.

З 15 жніўня па 2 верасня кандыдаты атрымаюць па 5 хвілін эфірнага часу ў прайм-тайм: з 19 да 20 гадзін вечара на канале «Беларусь 3» і з 7 да 8 раніцы — на «Радыё-Мінск».

— *Першапачаткова планавалася, што кандыдаты выступяць на тэлеканале «Беларусь 2», аднак у гэты час па ім будуць трансліравацца Алімпійскія гульні, таму прадставіць столькі эфірнага часу канал не зможа,* — адзначыла **Алена ДМУХАЙЛА, член апарату ЦВК.** — *«Беларусь 3» — канал, даступны ўсім гледачам і арыентаваны на вялікую аўдыторыю, таму для кандыдатаў гэта будуць добрыя ўмовы.*

Кандыдаты Мінскай вобласці змогуць скарыстацца эфірам канала СТВ і радыё «Мінская хваля», прэтэндэнты на дэпутацкі мандат у іншых рэгіёнах могуць звярнуцца на мясцовыя тэле- і радыёстанцыі.

На тэледэбаты кандыдатам таксама даецца па 5 хвілін. Час трансляцыі выступленняў вызначыць жараб'ёўка, якую правядуць акруговыя выбарчыя камісіі. Кандыдат можа адмовіцца ад удзелу ў тэледэбатах або даслаць на іх замест сябе даверanую асобу.

Набыць дадатковы эфірны час у друкаваных СМІ і на каналах радыё і тэлебачання кандыдаты могуць за грошы са сваіх выбарчых фондаў.

— *Мы спецыяльна стараліся прыняць рашэнне па гэтым пытанні раней, каб тыя, хто ў бліжэйшыя дні пачне вылучацца, валодалі інфармацыяй пра тое, што іх чакае напярэдзе і якія выступленні яны павінны рыхтаваць,* — дадала Лідзія Ярмошына.

Назіральны савет будзе сачыць за агітацыяй у СМІ

На пасяджэнні зацвердзілі склад Назіральнага савета па кантролі за выкананнем правілаў правядзення перадвыбарчай агітацыі ў СМІ. Усе кандыдаты ў гэты орган былі вылучаны Міністэрствам інфармацыі і маюць вопыт работы ў СМІ.

— *Назіральны савет — часовы кансультатыўны орган, які ўпершыню ствараўся, каб даваць экспертныя заключэнні для Цэнтрвыбаркама, таму што сталі з'яўляцца скаргі аб прыцягненні СМІ падчас выбарчай кампаніі. Спачатку ён задумваўся толькі на перыяд перадвыбарчай агітацыі, аднак мы павялічваем тэрмін яго работы, пакуль будуць вылучацца кандыдаты ў дэпутаты. Савет будзе сачыць, каб у СМІ не было дачаснай агітацыі ў падтрымку кагосьці,* — засведчыла старшыня ЦВК.

Старшынёй савета стаў Ігар Луцкі, першы намеснік міністра інфармацыі. Пасаду яго намесніка заняў Сяргей Сверкуноў, намеснік старшыні Беларускага саюза журналістаў. Сакратаром назіральнага органа прызначана Кацярына Дубінская, генеральны дырэктар агенцтва «Мінск-навіны».

За заніжэнне даходаў могуць адмовіць у рэгістрацыі

На пасяджэнні ЦВК зацвердзілі таксама пытанні, што тычацца даходаў і маёмасці прэтэндэнтаў у Палату прадстаўнікоў.

Кандыдаты ў дэпутаты павінны падаць дэкларацыю пра даходы за мінулы год і сведчанні пра маёмасць, якая маецца ў іх уласнасці на дату падачы заявы. Упершыню пры правядзенні парламенцкіх выбараў кандыдаты, якія не маюць даходаў, павінны будуць указаць крыніцу сродкаў свайго існавання.

Калі пры праверцы сведчанняў пра даходы кандыдата (на гэта даецца тры каляндарныя дні) высветліцца, што сума яго здабытку заніжана больш як на 20% або ў дэкларацыі ўтоена пэўная маёмасць, гэта можа стаць падставай для адмовы кандыдату ў рэгістрацыі.

Пры гэтым падставай для адмовы не лічыцца, напрыклад, згадванне даходаў у выглядзе аплаты кошту пуцёвак, атрыманых у прафсаюзе яго членамі, або матэрыяльнай дапамогі.

Ірына СІДАРОК. *sidarok@zviazda.by*

■ Спадчына ў законе

НЕ НАШКОДЗЬ

Новая рэальнасць аховы артэфактаў

Адны чакалі яго з вялікай нецярплівасцю, другія баяліся. Хтосьці думаў, што ён дапаможа ўратаваць тое, што яшчэ магчыма, і нарэшце выправіць сітуацыю. Іншыя ж сцвярджалі, што гэта перакрые ім кісларод... Тым не менш Указ Прэзідэнта №485 «Аб удасканаленні аховы археалагічных аб'ектаў і археалагічных артэфактаў» быў падпісаны ў сакавіку гэтага года. Цяпер ужо не атрымаецца беспакарана хадзіць па палях, імкнучыся знайсці свой скарб ці хоць бы каштоўную манетку. Каб пасля прадаць іх на інтэрнэт-аўкцыёне і назаўсёды страціць для гісторыі і культуры краіны...

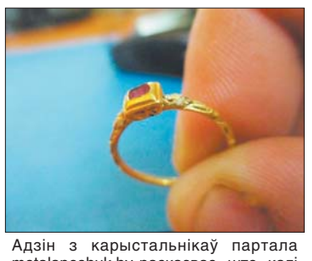

Адзін з карыстальнікаў партала metalaposhuk.by расказвае, што, калі бацька падарыў яму металашукальнік, абяцаў адкупіць яго. І слова сваё стрымаў дзякуючы гэтаму залатому пярсцёнку, знойдзенаму на радзіме дзеда. «Даведаўшыся яго кошт, крычаў таксама», — адзначае капальнік.

Аднак аматары самастойнага прыборнага пошуку ўсё адно імкнуцца вынайсці спосаб для таго, каб займацца сваімі «даследаваннямі». Ці бываюць капальнікі «белымі», ці магчыма іх супрацоўніцтва з прафесійнымі навукоўцамі? Што рабіць, калі маеш багатую нумізматычную калекцыю і непакоішся за яе далейшы лёс?.. Гэтыя і многія іншыя актуальныя для аматараў пошуку пытанні абмяркоўваліся за «круглым сталом» у Выдавецкім доме «Звязда». У ім бралі ўдзел намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па адукацыі, культуры і навуцы Наталля КУЧЫНСКАЯ, начальнік упраўлення па ахове гісторыка-культурнай спадчыны Міністэрства культуры Ігар ЧАРНЯЎСКІ, намеснік дырэктара па навуковай рабоце Інстытута гісторыі НАН Беларусі Вадзім ЛАКІЗА, загадчык аддзела археалогіі Сярэдніх вякоў і Новага часу Інстытута гісторыі НАН Беларусі Вадзім КОШМАН, загадчык вучэбнай лабараторыі музейнай справы гістарычнага факультэта БДУ, навуковы супрацоўнік Нацыянальнага гістарычнага музея Віталь СІДАРОВІЧ, метадыст па музеях і ахове гісторыка-культурнай спадчыны Ашмянскага раённага цэнтра культуры Сяргей ЖЫЛІК, а таксама аматар прыборнага пошуку, калекцыянер-нумізмат з 20-гадовым стажам Руслан ВЕРАМЕЙ.

СТАР. 7

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Турцыя перадумала плаціць за збіты Су-24

Прэм'ер-міністр Турцыі Біналі Йылдырым заявіў аб адмове ў выплаце кампенсацыі Расіі за збіты Су-24. «Аб кампенсацыі гаворкі не было, Турцыя толькі прынесла свае прабачэнні», — заявіў кіраўнік урада. Йылдырым таксама паведаміў, што зараз вядзецца судовы разбор у адносінах да асобы, якая, як мяркуецца, вінаватая ў гібелі расійскага пілота Алега Пешкава. Раней кіраўнік турэцкага Кабміна заявіў у эфіры тэлеканала TRT пра гатоўнасць Анкары выплаціць кампенсацыю за знішчэнне расійскага бамбавіка Су-24.

Петыцыю аб паўторным рэферэндуме падпісалі 3 млн брытанцаў

Жыхары Вялікабрытаніі, не згодныя з вынікамі плебесцыту, на якім крыху больш за палову ўдзельнікаў выказалася за выхад краіны з Еўрасаюза, збіраюць подпісы аб паўторным рэферэндуме. Падпісанты выступаюць за абвяшчэнне незалежнасці Лондана ад краіны і хочуць падаць заяўку на ўступленне горада ў ЕС. Свае подпісы пад дакументам паставілі ўжо звыш 3 млн чалавек. Яны настойваюць на тым, што калі на рэферэндуме яўка была ніжэй за 75%, а таксама «за» ці «супраць» прагаласавалі менш за 60%, то трэба праводзіць паўторнае апытанне. Адзначаецца, што для разгляду звароту неабходна мінімум 100 тыс галасоў. Таму ўлады Вялікабрытаніі павінны на петыцыю адрэагаваць.

У Грузіі адмянілі абавязковы прызыў у войска

У Грузіі адмянілі абавязковую службу ў войску. Адпаведны загад падпісала міністр абароны Грузіі Ціналін Хіташэлі, паведамляе «Навіны-Грузія». Адмяніць абавязковую вайсковую службу планавалі ў 2017 годзе. Міністр паставіла свой подпіс на загадзе падчас сустрэчы з грузінскімі і замежнымі журналістамі, дзе прадставіла гадавую справаздачу аб сваёй рабоце. «Адным з маіх абяцанняў на пасадзе міністра абароны было скасаванне абавязковага прызыву. Служба ва Узброеных сілах Грузіі — гэта годны занятак, і ўсе павінны хацець служыць. А хто не хоча, мы прымушаць не будзем», — сказала міністр.

15 хвілін фізічнай актыўнасці здольныя падоўжыць жыццё пажылым

Супрацоўнікі ўніверсітэцкай бальніцы Сэнт-Эцьена высветлілі: 15 хвілін фізічнай актыўнасці ў дзень дастаткова, каб знізіць рызыку заўчаснай смерці. Даследчыкі прааналізавалі даныя 1011 чалавек з Францыі ва ўзросце 65 гадоў, а таксама 122 417 добраахвотнікаў з розных краін ва ўзросце 60 гадоў. За ўдзельнікамі назіралі каля 10 гадоў. Рызыка смерці зніжалася пры ўзрастанні ўзроўню фізічнай актыўнасці. Так, у пажылых людзей з нізкімі (эквівалент 15 хвілінам хуткай хады штодня), сярэднімі і высокімі ўзроўнямі фізічнай актыўнасці рызыка заўчаснай смерці аказалася адпаведна на 22%, 28% і 35% ніжэй, чым у неактыўных удзельнікаў.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

КАРАТКА

Базавая велічыня пасля дэнамінацыі ўстаноўлена ў памеры Br21 з 1 ліпеня бягучага года.

Місія Міжнароднага валютнага фонду праявіла інтарэс да мадэлі Кітайска-беларускага індустрыяльнага парка «Вялікі камень», прынятай у ім сістэме кіравання, прэферэнцый і ўмоў работы, што прадастаўляюцца рэзідэнтам і інвестарам.

Беларусь увяла часовую забарону на рух аўтатранспарту ў пункце пропуску «Дамачава» («Славацічы») на граніцы з Польшчай. Такая мера прынята ў сувязі з аварыйным станам аўтамабільнага моста цераз раку Заходні Буг у пункце пропуску.

Ноччу 1 ліпеня з 2.00 і да аднаўлення працаздольнасці АІС «Разлік» (прыкладна ў 6.00) мытныя плацяжы будуць прымацца толькі наяўнымі ў рэжыме разавых плацяжоў без спагнання ўзнагароджання з плацельшчыка.

Інспекцыя шэрагу рыбных прадпрыемстваў Беларусі, закрытых для паставак у Расію, не выявіла значных недахопаў.

Паветраныя ахоўнікі лесу

Сёлетні цёплы сезон ужо можна назваць парадаксальным. Ажно да трэцяй дэкады чэрвеня пратрымалася спрыяльная для лясоў пажарабяспечная абстаноўка. Але цяпер ртутны слупок тэрмометра пайшоў уверх, б'ючы рэкорды, ападкаў стала меней, і таму на патруляванне 9 мільёнаў гектараў беларускіх лясоў штодзённа адпраўляюцца лётчыкі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях. Карэспандэнты «Звязды» сустрэліся з намеснікам начальніка авіяцыі па авіяцыйнай ахове лясоў аварыйна-ратавальнай установы «Авіяцыя» МНС Беларусі Анатолем КРОТАВЫМ і даведаліся пра сакрэты працы ратавальнікаў у небе.

Тэхніка праверана часам

Кожны дзень да авіятараў паступаюць спецыяльныя зводкі з Белгідрамета. Яны ўяўляюць сабой карту, на якую нанесены класы пажарнай небяспекі. Штодзённае патруляванне неба над лясамі пачынаецца ад трэцяга класа. Пасля гэтага распрацоўваецца маршрут будучага палёту, які абавязкова ўзгадняецца са спецыяльным цэнтрам, які базуецца ў Нацыянальным аэрапорце «Мінск»: менавіта там вызначаюць свабодныя паветраныя калідоры.

Фота Надзеі БУЖАН.

Загадчык лётна-інспектарскага сектара Ігар ЗМІТРЭНЯ і намеснік начальніка авіяцыі па авіяцыйнай ахове лясоў Анатоль КРОТАЎ пракладваюць схему будучага маршруту.

У паветры падчас назірання экіпаж праводзіць 4 гадзіны. Час вялікі, і камфорт палёту мусіць быць як мага менш залежны ад умоў надвор'я. На ўзбраенні авіятараў МНС стаіць тэхніка, якая зарэкамендавала сябе вельмі даўно, да таго ж яна лёгкая ў абслугоўванні і рамонце. Гэта верталёты савецкай і расійскай вытворчасці МІ-2, МІ-8, МІ-26, а таксама французскія AS-350. Не спісваюць дагэтуль і легендарныя «кукурузнікі» АН-2. А ўсяго ў краіне працуюць дзесяць авіяцыйных аддзяленняў.

СТАР. 2

ISSN 1990 - 763X

■ Парламенцкі дзённік

САКСОНСКІ ВЕКТАР

Беларусь наведала дэлегацыя ландтага (земскага парламента) федэральнай зямлі Саксонія. Учора яе члены сустрэліся са старшынёй Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Міхаілам Мясніковічам.

— Трэба разглядаць гэты візіт у кантэксце ўзаемадзеяння Беларусі і Германіі, — лічыць Міхаіл Мясніковіч. — Нямецкі бок для нас — важны замежны партнёр, з якім выбудаваны трывалыя адносіны. Можна сказаць, што апошнім часам значна палепшыліся кантакты і з федэральнымі землямі. Але супрацоўнічаць трэба не толькі на ўзроўні бізнесу, але і на парламенцкім.

Па словах Міхаіла Мясніковіча, цяпер крыху прытармазілася дынаміка інвестыцыйнага супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Германіяй. Аднак можна разлічваць на аднаўленне аб'ёмаў. Тым больш што цяпер заходнія кампаніі выводзяць некаторыя актывы з краін Паўднёва-Усходняй Азіі ў эканоміку еўрапейскіх краін. І ў гэтым кантэксце можна было б разгледзець і верагоднасць выкарыстання беларускіх магчымасцяў.

Валяр'ян ШКЛЕННІК
schklennik@zviazda.by

ЭВАЛЮЦЫЯ ЯК ГАРАНТЫЯ СТАБІЛЬНАСЦІ

За ходам V Усебеларускага народнага сходу жыхары Гомельшчыны сачылі ўважліва. Праграма сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на 2011—2015 гады актыўна абмяркоўваецца ў многіх працоўных калектывах вобласці.

На прадпрыемствах і ў арганізацыях глядзелі трансляцыю форуму і абмяркоўвалі тэмы, паднятыя на высокім узроўні. Усебеларускі народны сход — гэта адна з формаў рэалізацыі нашых канстытуцыйных правоў, адзначае **дэкан гуманітарна-эканамічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта транспарту Валерыя ШЫБАЛОВІЧ**:

— Гэта спосаб арганізаваць маштабны дыялог паміж уладай і народам. Для мяне вельмі важна, што ёсць стабільнасць дзяржаўнай палітыкі. Мы арыентаваны на планамернае сацыяльна-эканамічнае развіццё без рэзкіх скачкоў. Паглядзіце, як у нас сёння рэалізуюцца сацыяльныя гарантыі: гэта і будаўніцтва бальніц, школ, дзіцячых садоў. Наколькі нашы людзі палепшылі свае жыллёвыя ўмовы, колькі дзетак нарадзілася ў апошнія гады! У мяне ў самой сям'я папоўнілася дваімі дзецьмі. Ёсць магчымасці і для развіцця моладзі, у тым ліку і студэнцкай. Каб нам рэалізоўваць сацыяльныя праграмы, праводзіць рэформы ў сферы адукацыі (а гэта бюджэтная сфера), патрэбны рэсурсы. Значыць, неабходна развіваць прамысловасць і сельскую гаспадарку, пашыраць рынкі збыту нашай прадукцыі, павышаць канкурэнтаздольнасць, укараняць інавацыйныя тэхналогіі, прыцягваць дадатковыя інвестыцыі. Усё гэта ёсць у праграме на наступную пяцігодку.

Адміністрацыя Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра радыяцыйнай медыцыны і экалогіі чалавека арганізоўвала трансляцыю V Усебеларускага народнага сходу не толькі для медыцынскіх работнікаў, але і для пацыентаў. Менавіта ў гэтай установе лечаць людзей, якія пражываюць на тэрыторыях, пацярпелых ад катастрофы на ЧАЭС, нагадвае **намеснік дырэктара Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра радыяцыйнай медыцыны і экалогіі чалавека Эльдар НАДЫРАЎ:**

— Мы спадзяёмся, што клопат дзяржавы пра людзей, якія пацярпелі ад наступстваў аварыі, абавязкова працягнецца і ў наступныя пяць гадоў. Тыя паказчыкі, якія запланаваны, павінны быць выкананы: гэта і павелічэнне чаканай працягласці жыцця да 75 гадоў, зніжэнне смяротнасці ў працаздольным узросце і дзіцячай, развіццё агульнай медыцынскай практыкі.

Загадчыца кафедры эканомікі і кіравання Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ф.Скарыны Іна БАБЫНА заўважае, што ўся эканоміка павінна стаць інавацыйнай па сваёй сутнасці. Напрыклад, шырокую вядомасць у свеце набыў шэраг камп'ютарных праграм беларускіх распрацоўшчыкаў, у цэлым работа Парка высокіх тэхналогій:

— Было б нядрэнна, калі б ён пачаў прырастаць за кошт стварэння новых структур у рэгіёнах. Сёння размова ідзе пра рэформы, але гэта рэформы эвалюцыйнага, а не рэвалюцыйнага характару. Для любога жыхара краіны гэта вельмі важна. Працаваць трэба ў правільна выбраным кірунку — тады будзе вынік. Таму мы павінны развівацца на прынцыпах зялёнай эканомікі і ў Рэчышчы эканомікі ведаў. Для нас сёння важна развіццё сферы паслуг, звязаных з інфармацыйнымі, камунікацыйнымі тэхналогіямі. Тут, улічваючы багаж ведаў, сістэму вышэйшай адукацыі, якая створана ў Рэспубліцы Беларусь, можна дабіцца важных поспехаў. Несумненна, прыярытэтамі будуць заставацца машынабудаванне і шэраг іншых традыцыйных галін, але неабходна шукаць новыя пункты росту, пра якія казаў Прэзідэнт краіны.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.
iost@zviazda.by

Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь глыбока смуткуе ў сувязі са смерцю народнага артыста БССР і СССР Расціслава Іванавіча ЯНКОЎСКАГА і выказвае шчырыя спачуванні яго родным і блізкім.

■ Тры пытанні да ўлады

«У НАС ЗЯМЛЯ — ГЭТА СРОДАК ВЫТВОРЧАСЦІ»

Самы вялікі раён краіны — Столінскі — мае шэраг цікавых асаблівасцяў. Столін ведаюць як агурковую сталіцу, але ў прамысловых маштабах тут вырошчваюцца далёка не адны агуркі: можна ўбачыць палеткі з капустай, клубніцамі і, натуральна, бульбай. Яшчэ адна цікавінка — на Століншчыне вялікая колькасць шматдзетных сем'яў. Прычым, як мне расказвалі, ёсць вельмі шмат сем'яў, дзе выхоўваецца больш за дзесяць дзяцей. Акрамя гэтага, столінскія вёскі і гарады ў гады паводак яшчэ адносна нядаўна ператвараліся ў «беларускія венецыі». Пра тое, як сёння жыве ўнікальны палескі рэгіён, карэспандэнту «Звязды» расказаў старшыня Столінскага раённага выканаўчага камітэта Рыгор ПРАТАСАВІЦКІ.

Крыніца фота: www.polese.by

— У Столінскім раёне самыя вялікія ў краіне, жыццяздольныя вёскі. Як улады дапамагаюць вясковым людзям?

— У першую чаргу дапамагае тая палітыка, якую праводзіць Прэзідэнт. Укараненне дзяржаўных сацыяльных стандартаў дазволіла вырашыць многія праблемы і ў Столінскім раёне. У першую чаргу гэта тычыцца добраўпарадкавання дарог. Прывяду такі прыклад. За апошнія 12 гадоў у адзін толькі наш аграгарадок Альшаны ўкладзена каля 160-170 мільярдаў рублёў. Зроблена рэканструкцыя першай школы, пабудавана новая школа-дзіцячы садок на 640 месцаў, пабудаваны новы спартыўны комплекс, праведзена газіфікацыя — практычна 100% дамоў у Альшанах газіфікавана, цалкам праведзена вада. Завяршаецца будаўніцтва гравійных дарог. Каб было зразумела, што такое Альшаны: працягласць вуліц гэтага населенага пункта складае 96 кіламетраў.

У цэлым сёння на Століншчыне ўжо газіфікавана 23 населеныя пункты — таксама дзякуючы дзяржаўнай палітыцы.

Перад увядзеннем інстытута сацыяльных стандартаў у Столінскім раёне на сто дзяцей прыпадала толькі 32 месцы ў дзіцячых дашкольных установах. Цяпер на 100 дзяцей прыходзіцца 85 месцаў. Цікавы прыклад: летась у Брэсцкай вобласці было ўведзена тры дзіцячыя садкі, з іх два — у Столінскім раёне. За апошнія пяць гадоў на Століншчыне пабудаваны і дзве новыя школы.

Калі браць сферу прамысловасці, то наша торфапрадпрыемства «Глінка», дзякуючы чэшскай кампаніі Рашэліна, з'яўляецца лепшым заводам у Заходняй Еўропе па вытворчасці пажыўных грунтоў — гэта па словах кіраўніка гэтай чэшскай кампаніі. Што да сельскай гаспадаркі, то ў Столінскім раёне праведзена мадэрнізацыя 27 ферм, пабудавана з нуля 7 ферм. Штодзень у раёне вырабляецца 300 тон малака. Гэта прыкладна чацвёрты вынік у вобласці.

Калі казаць пра далейшае паляпшэнне ўмоў жыцця насельніцтва, то гэта найперш — газіфікацыя і добраўпарадкаванне дарог. Калі браць дарогі мясцовага значэння, то ў нас сёння толькі 50% з іх маюць цвёрдае пакрыццё, астатнія — гравійныя. Самая вялікая праблема — гэта тое, што вуліц у населеных пунктах з цвёрдым пакрыццём — толькі 20%.

Есць у нас і праблема чыстай вады — у ёй вялікае ўтрыманне жалеза і практычна ва ўсіх населеных пунктах трэба будаваць станцыі абезжалезвання.

Вельмі нам дапамагла і супрацьпаводкавая праграма.

У 1979 годзе ў нас была зафіксавана самая вялікая паводка. Берагавая адзнака ракі Гарынь складае 4 метры 10 сантыметраў, а падчас піка паводкі вада паднялася да адзнакі 6 метраў 56 сантыметраў. У выніку дзве трэці сушы Столінскага раёна аказваюцца пад вадой. Цалкам быў затоплены Давыд-Гарадок, па вуліцах, як у Венецыі, ездзілі на лодках. Калі ў 1999 годзе прыляцеў да нас Прэзідэнт, праграма супраць паводкі ўжо дзейнічала. Дамы ўжо не падтапляла — толькі падвор'і. Як у нас кажуць: вада прыходзіць і сыходзіць, а паляшук застаецца.

— Прэзідэнт паставіў задачу стварыць як мага больш працоўных месцаў. Якія рэзервы ёсць у Столінскім раёне?

— У нас 37 тысяч працаздольнага насельніцтва. З іх эканамічна-актыўнага — 27 тысяч, 10 тысяч працаздольнага насельніцтва ў нас займаецца індывідуальнай працоўнай дзейнасцю на асабістых падсобных гаспадарках. Мы імкнёмся максімальна ісці людзям насустрач. У нас сёння ёсць 36 фермерскіх гаспадарак, якія таксама дадаткова ствараюць працоўныя месцы. Прыватны бізнес у нас амаль штогод стварае 200-250 новых працоўных месцаў.

За апошнія 12 гадоў у адзін толькі наш аграгарадок Альшаны ўкладзена каля 160-170 мільярдаў рублёў.

Прывяду такія лічбы. Адзін мільён сто тысяч тон агародніны вырошчваецца штогод у нашай краіне — гэта па інфармацыі Белстата. Рукамі столінцаў штогод вырошчваецца і рэалізуецца прыкладна 160-170 тысяч тон. Іншымі словамі, прыкладна кожны шосты кілаграм агародніны вырошчваецца ў Столінскім раёне. Тыя ж самыя Альшаны, дзе каля 2 тысяч працаздольнага насельніцтва. Яны самастойна будуюць цяпліцы, вырошчваюць прадукцыю і рэалізуюць яе, прадаюць.

У нас вельмі працалюбівыя людзі. Яны не чакаюць, што ім нехта нешта дасць, створыць, а самі ўсё робяць. У нас людзі просяць не работу — зямлю. У Столінскім раёне зямля — гэта сродак вытворчасці.

— На Століншчыне — унікальная прырода. Што робіцца, каб прыцягнуць сюды турыстаў?

— У нас два заказнікі: «Сярэдняя Прыпяці» і «Альманскія балоты». У «Сярэдняй Прыпяці» ёсць пяць гасцявых домікаў і створаны найцудоўнейшыя ўмовы для адпачынку. Сумеснае беларуска-германскае прадпрыемства «Дамінік» стварыла на беразе ракі Прыпяць на тэрыторыі заказніка базу адпачынку, дзе адначасова можа знаходзіцца да 30 чалавек.

На тэрыторыі заказніка «Альманскія балоты» таксама будуюцца дзве вельмі сур'ёзныя базы адпачынку. У адну з іх укладваецца па некалькі соцень тысяч еўра. Сёння яны пакуль яшчэ ў стадыі будаўніцтва. Думаю, да канца года першы комплекс будзе запушчаны.

Цікавы прыклад: летась у Брэсцкай вобласці было ўведзена тры дзіцячыя садкі, з іх два — у Столінскім раёне. За апошнія пяць гадоў на Століншчыне пабудаваны і дзве новыя школы.

Надзея ЮШКЕВІЧ,
г. Столін.

■ Сітуацыя

БУЛЬДОЗЕРАМ ПА ЛЁСАХ ЛЮДЗЕЙ

У Мядзельскім раёне інвестар купіў гаспадарку і... разваліў яе

На «гарачую лінію» 5-га Усебеларускага народнага сходу патэлефанаваў жыхар Мінскай вобласці. Ён расказаў, што асобныя інвестары, якія купілі сельскагаспадарчыя прадпрыемствы, як кажуць, цераз пень-калоду ажыццяўлялі вытворчую дзейнасць. А менавіта, не засявалі палі, распрадалі жывёлу, не ўкладвалі сродкі ў тэхніку, рамонт, не плацілі людзям зарплату. Абласное кіраўніцтва адразу правяло расследаванне з удзелам журналістаў.

У 2004 годзе многія айчынныя бізнесмены і дзяржаўныя суб'екты гаспадарання ўзялі пад сваю апеку стратныя прадпрыемствы, з тым каб зрабіць іх паспяховымі. Садзейнічалі гэтаму ўказы Прэзідэнта ад 19 сакавіка 2004 года №138 «Аб некаторых мерах па фінансавым аздараўленні сельскагаспадарчых арганізацый і прыцягненні інвестыцый у сельскагаспадарчую вытворчасць» і ад 14 чэрвеня 2004 года №280 «Аб парадку і ўмовах продажу юрыдычным асобам прадпрыемстваў як маёмасных комплексаў стратных сельскагаспадарчых арганізацый». Гэтыя дакументы давалі новым гаспадарам шмат прэферэнцый і льгот. У прыватнасці, сімвалічная цана пакупкі, льготныя крэдыты на закупку тэхнікі, будаўніцтва жылля. Абавязковымі ўмовамі продажу было захаваць вытворчасць сельскагаспадарчай прадукцыі, палепшыць вынікі фінансава-эканамічнай дзейнасці.

Менавіта тады кіраўнік мінскага прыватнага ўнітарнага прадпрыемства «Цепласеткі» Міхаіл Шурым набыў у Мядзельскім раёне стратны сельскагаспадарчы вытворчы кааператыў «Вішнеўскае».

— Інвестар выязджаў на месца, наведаў розныя прадпрыемствы, але спыніўся менавіта на гэтым. Гаспадарка працавала, валодала вытворчымі магутнасцямі, дойным статкам, але эканамічная сітуацыя была складанай, — расказаў Леанід Берняковіч, які тады займаў пасаду намесніка старшыні райвыканкама па эканоміцы. — Кошт маёмаснага комплексу на той момант складаў больш як 828 млн рублёў. Інвестар купіў яго крыху больш як за 165 млн рублёў (75 тыс долараў). Прычым, гэтыя сродкі паступілі не ў раённы або рэспубліканскі бюджэт, а на рахунак новага прадпрыемства «Вішнеўскае-Агра».

Сам інвестар сцвярджае, што пакупка гаспадаркі разам з даўгамі яму абышлася ў паўмільёна долараў, а ў цэлым у яе развіццё ён уклаў каля 2 млн долараў.

Новы ўласнік абяцаў не толькі фінансава аздаравіць гаспадарку, але і зрабіць яе «астраўком дабрабыту» для мясцовых насельнікаў. Напачатку эканоміка трымалася на напрацаваным раней падмурку, а потым пакацілася па нахільнай. Сітуацыя з кожным годам пагаршалася, паказчыкі зніжаліся.

— У прыватнасці, тэмпы росту вытворчасці валавой прадукцыі ў 2012-м у параўнанні з 2006 годам склалі: у жывёлагадоўлі 56,5%, раслінаводстве 56,7%, вытворчасці буйной рагатай жывёлы 60%, вытворчасці малака 37%, яго рэалізацыі 38%. А сярэдні надой ад каровы 64%, — прывёў звесткі старшыня райвыканкама Анатоль Вайнілка.

Пасля завяршэння дзеяння Указа Прэзідэнта льготы спыніліся, настала пара вяртаць даўгі па лізінгу, крэдытах. Інвестар пачаў шукаць выхад з сітуацыі шляхам рэарганізацыі. На базе «Вішнеўскага» з'явіліся прыватныя вытворчыя ўнітарныя прадпрыемствы «МТФ «Сырмеж» і СК «Буйкі», а таксама сялянская фермерская гаспадарка «Касцевічы-Агра» па вырошчванні трусоў. Апошнюю ўзначаліла жонка Міхаіла Шурыма — Святлана. Але кіравала ёй са сталіцы...

— Я ўвесь час працавала начальнікам участка, а мой муж кіраўніком сялянскай гаспадаркі. Пры звальненні высветлілася, што па штатным раскладзе я лічылася кіраўніком. Звольнілася, таму што практычна не бачыла зарплаты. Дадуць мільён, астатняе абяцаюць вярнуць. Цярпенне лопнула. А ў 2014 годзе нечакана памёр муж. Не было за што пахаваць. Звярталася па дапамогу да Святланы і Міхаіла Шурымаў. Але тыя сказалі, што грошай няма, — са слязамі на вачах згадвае Вольга Лазарава.

Жанчына падала іск у суд, па яго рашэнні Святлана Шурым павінна выплаціць заяўніцы даўгі па заробках. Але да гэтага часу грошай яна не атрымала.

— Грошы, якія ўкладваліся ў гаспадарку, ішлі ў асноўным на выплату зарплаты, абаротку, а мадэрнізацыя, рэканструкцыя, рамонт аб'ектаў не вяліся, — адзначаюць мясцовыя ўлады.

У выніку вытворчыя памяшканні, у першую чаргу будынкі жывёлагадоўчых фермаў «Сырмеж» і «Астраўляны» прыйшлі ў заняпад. У любы час апорныя канструкцыі, дах маглі абваліцца і пахаваць пад сабой работнікаў і жывёлу. На прадпісанні санітарнай, пажарнай службы, раённага аддзела Міністэрства па надзвычайных сітуацыях аб ліквідацыі недахопаў інвестар не рэагаваў. Па рашэнні райвыканкама 771 карову перамясцілі ў суседнюю гаспадарку на часовае ўтрыманне. Уласніку ўстанавілі тэрмін, на працягу якога ён павінен адрамантаваць і прывесці ў належны выгляд памяшканне. Але патрабаванні ён не выканаў.

У свой час Міхаіл Шурым набыў у лізінг тэхніку з падтрымкай дзяржавы: аўтамабілі, трактары, пагрузчыкі. Але, як сцвярджаюць у райвыканкаме, працавалі яны не на палях гаспадаркі, а на асноўным прадпрыемстве інвестара «Цепласеткі» ў Мінску. «Прамагралізінг» з дапамогай суда тэхніку забраў, але інвестар застаўся вінны яшчэ больш як 300 млн рублёў. «Белагрансервіс» таксама частку машын вярнуў. А вось трактар «Беларус-3022» інвестар прадаў, на што не меў ніякага права.

Ахвярамі сітуацыі сталі людзі, па лёсах якіх нібы бульдозерам прайшоўся інвестар. Па першае, яны страцілі работу, многім да гэтага часу не выплачана зарплата. Акрамя таго, многія сем'і, у тым ліку і шматдзетныя могуць апынуцца на вуліцы.

— Я 15 гадоў працаваў у калгасе тэхнікам-асемянатарам. Калі атрымліваў жыллё, у нас з жонкай было чацвёра дзяцей. Цяпер з намі жыве непаўналетняя дачка. А на днях мы атрымалі паведамленне да 1 ліпеня выселіцца, — амаль плача Аляксандр Кукін. — У нас няма іншай жылплошчы. Куды нам ісці? Яшчэ ў мінулым годзе спрабавалі прыватызаваць жыллё. Але, як аказалася, мы да гэтага часу там не прапісаны, паколькі інвестар не афарміў праваўстаноўчыя документы на пяць дамоў, пабудаваных з дапамогай банкаўскіх крэдытаў.

Да гэтага часу крэдыты не пагашаны. Жыллё плануюць прадаць, каб вярнуць даўгі, а людзей папрасілі з рэчамі на выхад.

У непрыемнай сітуацыі аказаліся і жыхары тых дамоў, якія ўзведзены яшчэ пры калгасе і перайшлі ва ўласнасць інвестара разам з іншай нерухомасцю. Яны таксама не аформлены.

— Нас палохае нявызначанасць, няпэўная будучыня, — мясцовыя жанчыны ў роспачы. — Прыватызаваць без дакументаў мы свае кватэры не змаглі. Значыць, з 1 ліпеня будзем плаціць за жыллё, як за арэнднае. А дзе гарантыя, што нас адсюль не выганяць?

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ

У тэму

Сяргей ЮРКЕВІЧ, намеснік старшыні Камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванні Мінаблвыканкама:

— Не ўсе інвестары на Міншчыне працуюць так, як Міхаіл Шурыма. Ёсць і станоўчыя прыклады. На Уздзеншчыне гаспадарку выкупіла кампанія «Вітэкс» і зрабіла яе адной з лепшых у вобласці.

Усяго з пачатку дзеяння ўказаў №280 і 138 інвеставана ў 95 сельгасарганізацый. 20 з іх перададзена ў камунальную ўласнасць з розных прычын. У асноўным гэта рашэнне саміх інвестараў, паколькі дзеянне прэферэнцый закончылася і ім стала цяжка працаваць. Цяпер у Мінскай вобласці засталося 57 інвеставаных гаспадарак. На стадыі вырашэння пытанне аб перадачы 4 у камунальную ўласнасць.

Паветраныя ахоўнікі лесу

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Верталёт МІ-8 можа цягнуць да трох тон вады. МІ-26 здольны даставіць да месца пажару ў 5 разоў болей. Такая гіганцкая грузапад'ёмнасць абумоўлена тым, што лясны пажар распаўсюджваецца вельмі імкліва — хуткасць яго за хвіліну можа дасягаць 50-60 метраў. А з аднаго зліву магчыма затушыць да 150 метраў агнявога фронту. Праўда, тут ёсць адзін нюанс. Час падлёту ад моманту забору вады да скідвання не можа перавышаць 10 хвілін, бо інакш агонь адваюе страчаныя пазіцыі. І ў працяглае спякотнае надвор'е мы сутыкаемся з такой сітуацыяй: на карце вадаём нанесены, да яго падлятаем — а ён перасох. Ці разам з вадой чэрпаецца вельмі шмат бруду.

Самалёт АН-2 тушыць пажары па-іншаму. Унутры яго фюзеляжа ўстаноўлены спецыяльныя прылады, якія запаўняюцца вадой. Ёй пасля пілот і «страляе» прыцэльна па агні.

«Самая высокая інтэнсіўнасць пажару — з 15 да 18 гадзін»

У святочныя і выхадныя дні ўсе імкнуцца паехаць за горад, бліжэй да вады ці ў лес. Але ж не ўсе адпачывальнікі задумваюцца пра тое, што справакаваць пажар можа незатушаная цыгарэта ці нават аскепак шкла ад бутэлькі, які працуе як збіраючая лінза.

— Пажары ў экасістэмах падзяляюцца на нізавыя і верхавыя. Прычым апошнія, якія распаўсюджваюцца па кронах дрэў, распаўсюджваюцца далёка не так, як тое паказваюць у фільмах. Такі агонь нібы гуляе ў хованкі — то асядае, то паднімаецца. Лётчык-назіральнік па колеру дыму адразу можа вызначыць інтэнсіўнасць пажару і яго тып. Пры верхавым дым мае цёмны колер, а пры нізавым — больш шызаватае адценне.

Гасіць верхавы пажар наземнымі сіламі вельмі цяжка і рызыкоўна. Таму ад яго адступаюць як мінімум на паўтара кіламетра, прабіваюць апорную паласу бульдозерамі і робяць ад яе адпальванне.

— Па тэлевізары ўсе не аднойчы бачылі, як тушаць пажары ў экасістэмах. Але мала хто ведае, што існуе залежнасць інтэнсіўнасці пажару ад часу сутак. Мацней за ўсё агонь гарыць з 15 да 18 гадзін. Бліжэй да ночы вільготнасць паветра павялічваецца, і полымя прытухае. Вось з 8 да 11 гадзін вечара эфектыўнасць дзеяння наземных сіл максімальная. Другі такі перыяд каротка — ад досвітку і прыкладна да 7-8 гадзін раніцы.

Фота Надзеі БУЖАН.

Вінтакрылыя машыны гатовы ўзмыць у неба.

Як палепшыць сітуацыю на Гомельшчыне?

Часцей за ўсё ў Беларусі пад удар агню трапляюць саснякі і ельнікі. Гэтых лясоў у нас крыху менш за палову ад іх агульнай колькасці. Вельмі шмат іх расце ў Гомельскай вобласці, па якой амаль штогод пракатваюцца істотныя лясныя пажары.

— Так званыя «спелыя лясы» ад агню церпяць не так моцна. Як правіла, яны складаюцца з даволі вялікіх дрэў вышынёй 30 метраў і болей. У іх унізе вельмі шчыльная кара, якая выконвае ролю ізаляцыі. А вось маладняк, які саджаюць на месцы колішніх высечак, агонь вынішчае пад корань. І гэта самае крыўднае: тыя ж сосенкі прыжыліся, здавалася б, паступова вырасце гай, а даводзіцца перарабляць усё нанова. Ды і пакуль маладняк вырасце, пройдзе не адзін дзясятак гадоў. Ёсць свае асаблівасці і пры рабоце ў Чарнобыльскай зоне. Там не прыбіраецца ветравал, з-за чаго агню распаўсюджвацца яшчэ зручней.

Калі зірнуць на карту Беларусі, то адразу ж будуць заўважныя выступы, асабліва на літоўскай і ўкраінскай межах. Гэта таксама адбіваецца на рабоце лётчыкаў — як бы там ні было, але залятаць на тэрыторыю іншай дзяржавы нельга.

— Балтыйскі напрамак для нас ціхі — пажары ў памежных раёнах там здараюцца вельмі рэдка. А вось лясное памежжа на поўдні — сапраўдны галаўны боль. Лётчыкі і пілоты ўжо вывучылі беларуска-ўкраінскую мяжу на памяць. Вельмі шмат пажараў заходзіць да нас адтуль. І калі ж мы з паветра бачым, што да нашай мяжы агню засталося каля сотні-дзвюх метраў, мы ж нічога са стыхіяй зрабіць не можам! Спрабавалі дамовіцца, што калі на Беларусь насоўваецца пажар і да мяжы застаецца вельмі мала, то мы маглі б высадзіць на ўкраінскай тэрыторыі дэсант, які б ліквідаваў узгаранне і вярнуўся б назад. На вялікі жаль, паміж Беларуссю і Украінай адсутнічае пагадненне аб узаемадзеянні паветраных сіл ратавальнікаў. А вось калі я працаваў у Сібіры, то паміж Расіяй і Манголіяй такая дамова існавала. І пры пажарах на мангольскай тэрыторыі расійскія паветраныя караблі маглі залятаць на пяцьдзясят кіламетраў ад мяжы...

Знайсці «рабінзона»

Таксама авіятары шукаюць зніклых у лесе людзей. Але іх падключаюць толькі тады, калі наземныя пошукі ніякага плёну не прынеслі. За год такіх вылетаў здараецца 15-20.

— Тыповая сітуацыя: пайшла бабуля ў лес у ягады ці грыбы, дадому не вярнулася. Яе шукаюць некалькі дзён, але беспаспяхова. Аднак перш чым вылецець на пошукі, мы павінны ведаць усю абстаноўку. І вельмі часта кажуць нам, што чалавек быў, напрыклад, у шэранькай куртачцы з блакітным вядром. Вось і ўявіце сабе, як пілоту ці лётчыку-назіральніку разгледзець гэтае блакітнае вядзёрка з вышыні ў дзвесце метраў, ды яшчэ і сярод дрэў! Гэта ўжо не кажучы пра тых, хто апранаецца ў вопратку колеру хакі. Чалавека, напрыклад, мы здолеем заўважыць толькі на адкрытай прасторы. Ды і тое, калі ён будзе апрануты ў адзенне колеру, які рэзка адрозніваецца ад зялёнага і пачне прыгуку верталёта прыцягваць да сябе ўвагу — скажам, круціць той жа курткай над галавой. Быў у нас рэкордны выпадак, калі мы знайшлі бабулю, якая заблукала ў лесе, праз месяц пасля таго, як яна знікла. Але зноў жа, заўважылі мы яе на балоце — адкрытай прасторы з нізкарослай расліннасцю.

Аднак крэатыву людзям не займаць нават у такой, здавалася б, экстрэмальнай сітуацыі.

— Неяк нам паведамілі, што прапалі людзі дзесьці на балоце пад Талькай. Тут ужо без нашай дапамогі было не абысціся. «Рабінзоны» — дзве жанчыны і два мужчыны, пачуўшы гук верталёта, запалілі вогнішча. Так іх па дыме і знайшлі. Справа ў тым, што дым вогнішча для прафесіянала заўважны з паветра на адлегласці ажно ў два дзясяткі кіламетраў! Ну а далей, як кажуць, справа тэхнікі.

Ці вось успамінаю свой сібірскі досвед. Даволі часта дзеля ліквідацыі пажараў даводзілася скідваць парашутыстаў. Патушылі яны пажар, а мы па іх вылецець не можам з-за дрэнных умоў надвор'я. Ну і што рабіць у такім выпадку? Дэсантнікі прымалі рашэнне прабівацца да цывілізацыі пешшу. Але і сляды за сабой таксама пакінуць трэба. Таму яны з падручных матэрыялаў — звычайна гэта каменне і жэрдкі — выкладвалі гіганцкую стрэлку, якая і паказвае напрамак, у якім яны сышлі. Дзякуючы гэтаму мы іх і знаходзілі пры першай жа магчымасці вылецець.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.

■ Лета кліча

ХТО ПРАЦУЕ, ТОЙ І АДПАЧЫВАЕ

Як школьнікі зарабляюць свае першыя грошы ў летнім лагеры

На гадзінніку крыху больш за 9 раніцы, а ў гімназіі №37 г. Мінска праца ўжо ідзе поўным ходам. У гэты час школьнікі актыўна арудуюць... лыжкамі, каб набрацца сіл для больш сур'ёзных заданняў. Менавіта так пачынаецца кожны дзень у гарадскім лагеры працы і адпачынку.

ІЛЮЗОРНЫЯ ПЕРСПЕКТЫВЫ

У адрозненне ад падманлівых абяцанняў у інтэрнэце, гэта сапраўды рэальная магчымасць для непаўналетніх зарабіць грошы і атрымаць карысны вопыт. Самастойна школьніку знайсці працу на лета вельмі цяжка. Прадпрыемствы і гандлёвыя арганізацыі не надта жадаюць супрацоўнічаць з досыць складанай катэгорыяй работнікаў: нізкія запыты ў аплаце кампенсуюцца часта безадказным стаўленнем да абавязкаў і мноствам абмежаванняў, звязаных з найманнем непаўналетніх. У перыяд крызісу працу складана знайсці нават спецыялістам, не кажучы ўжо пра тых, хто, калі быць аб'ектыўнымі, яшчэ практычна нічога не ведае і не ўмее. Але ж прыцягальную вакансію можна адшукаць з лёгкасцю: практычна з кожнага слупа прызыўна вабіць рэклама аб простай працы, якая шчодра аплачваецца і прызначаецца менавіта для школьнікаў. Здавалася б, што складанага можа быць у тым, каб расклеіць некалькі дзясяткаў аб'яў ці раздаць усяго пару соцень улётак? Цяжкасці ўзнікаюць на этапе атрымання заробку. Ветлівыя працадаўцы ператвараюцца ў... агрэсіўных незнаёмцаў. Усё таму, што дамаўляюцца звычайна аб такой працы толькі на словах, самавітыя «бізнесмены» падпісаць дагавор не прапануюць, а сарамлівым школьнікам першым пачынаць размову аб гэтым часцей за ўсё неяк няёмка. Вось і атрымліваюць у выніку няўдачлівыя работнікі замест вялікага заробку толькі вялікае расчараванне.

У лагерах працы і адпачынку ўсё зусім па-іншаму. «Такі від занятасці сапраўды надзейны. Дзякуючы яму ў школьнікаў з'яўляецца магчымасць атрымаць працоўную кніжку і страхавую картку. Для мяне гэта было сур'ёзным аргументам за такі пачатак працоўнай дзейнасці, — разважае Аня Ломжа, якая перайшла ў 11 клас. — Да таго ж заданні вельмі лёгкія. Здаецца, я б з такімі і ў шостым класе справілася», — ужо весела дадае дзяўчына.

Але ўмовы прыёму ў лагер дакладна вызначаны. Згодна з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь, пачаць працаваць можна з 14 гадоў, таму часцей за ўсё ў дзейнасці такіх лагераў задзейнічаны былыя дзесяцікласнікі.

ПАДСОБНЫЯ РАБОТЫ? НАМ БЫ Ў АФІЦЫЯНТЫ...

— Сёлета сапраўдны пік папулярнасці лагераў працы і адпачанку. Калі ў мінулым годзе я ледзь знайшла трох чалавек, то ў гэтым — далёка не ўсіх ахвотных удалося працаўладкаваць, — дзеліцца назіраннямі намеснік дырэктара па выхаваўчай рабоце Юлія Дзмітрыеўна Скадорва. — Пасля таго, як я абвясціла пра такую магчымасць, быў ажыятаж. Але многія, як толькі даведваліся аб тым, *што* менавіта трэба рабіць, адразу ж адсейваліся. «Рваць пустазелле, фарбаваць плот і наводзіць парадак у вучэбных кабінетах? Вы што, жартуеце? Нам бы афіцыянтамі папрацаваць», — абураліся некаторыя школьнікі. У той час як іншыя з радасцю ўхапіліся за магчымасць зарабіць крыху на кішэнныя выдаткі. Змена, як і ў любым іншым летніку, доўжыцца 18 дзён, падчас якіх можна атрымаць 1,5 мільёна рублёў. Гэта нядрэнная сума за палову працоўнага дня. Калі быць дакладным, ён павінен складаць 4 гадзіны 36 хвілін, — усміхаецца Юлія Дзмітрыеўна.

...Тым часам яшчэ трохі сонныя юныя работнікі ўжо справіліся са сняданкам і гатовыя да новых здзяйсненняў. Яны ажыўлена балбочуць, гадаючы, якое заданне ім дастанецца сёння.

—Толькі не фарбаваць плот, толькі не фарбаваць плот! — нібы зачараваны, паўтарае Дзіма Строеў.

— О, так! Цудоўна было б хоць сёння абысціся без гэтага, — падтрымлівае яго сябар Лёша Луцук.

— А я не супраць кветкі паліваць. Праўда, здаецца, дождж абяцалі, — расчаравана дадае Аня.

— Лагеры працы і адпачынку арганізоўваюцца ў кожнай сярэдняй навучальнай установе. Часцей за ўсё ў чэрвені: па-першае, у гэты час у школах сапраўды шмат працы, па-другое, потым большасць дзяцей раз'язджаецца. З 5-га па 8-ы клас вучні павінны праходзіць абавязковую пераводную практыку. Па сутнасці, лагер працы і адпачынку — гэта тое самае, хіба заданні на парадак складанейшыя, але пры гэтым за іх выкананне плацяць грошы, — тлумачыць Юлія Дзмітрыеўна. — Толькі ў лагеры многія першы раз сутыкаюцца з фізічнай працай. Яны ж нават рыдлёўку ў руках трымаць не ўмеюць!

— Гэта няпраўда. Усё мы ўмеем! — крыўдзяцца дзеці.

— Я ўсяго пару разоў не магла кветку ад пустазелля адрозніць, — абараняецца Аня.

ІЛЬГОТНІКІ І ВЫДАТНІКІ — ПЕРШЫЯ Ў ЧАРЗЕ

— Да нас бацькі прыходзяць з удзячнасцю, што дзеці не сноўдаюцца без справы, а вучацца простым, але карысным рэчам. Праўда, для таго, каб трапіць у лагер працы і адпачынку, патрэбна іх пісьмовая згода. Таксама неабходна медыцынская даведка, у якой часта ўказваюцца абмежаванні ў працы. Летась хлопчык прынёс нам даведку, у якой быў вялізны спіс забарон. Мы вымушаны былі яму адмовіць, таму што да здароўя трэба ставіцца вельмі сур'ёзна. Акрамя таго, ёсць афіцыйна зацверджаны пералік дазволеных работ: напрыклад, школьнікам нельга ўзаемадзейнічаць з хімікатамі ці падымаць цяжары, — падрабязна расказвае Юлія Дзмітрыеўна. — У першую чаргу мы прапануем працу дзецям з няпоўных, шматдзетных сем'яў — тым, хто аб'ектыўна мае патрэбу ў дадатковых сродках. І часцей за ўсё яны сапраўды адклікаюцца. Толькі пасля таго, як мы арганізуем занятасць для іх, звяртаемся да ўсіх астатніх. Цяпер у нас задзейнічаны 6 чалавек. Двое ўжо паспелі папрацаваць у маі (па дзве гадзіны на дзень). Акрамя лагера працы і адпачынку, ёсць яшчэ другасная занятасць. Мы спрабавалі наладзіць сувязь з ЖРЭУ, але ў іх цяпер не хапае працы нават для спецыялістаў. У ліпені мы частку школьнікаў накіруем у «Мінскзеленбуд», гэта праект, арганізаваны сумесна з БРСМ.

«Рваць пустазелле, фарбаваць плот і наводзіць парадак у вучэбных кабінетах? Вы што, жартуеце? Нам бы афіцыянтамі папрацаваць», — абураліся некаторыя школьнікі.

Праблем з паводзінамі ў лагеры не ўзнікае. Усе праходзяць абавязковы інструктаж, і правілы бяспекі выконваюцца беспярэчна. І ўсё ж перавагу мы аддаём надзейным хлопцам і дзяўчатам з добрай паспяховасцю. Тых, каму не ўдалося трапіць у лагер цяпер, я ўнесла ў спіс на наступны год. Калі яны выкажуць жаданне, іх кандыдатуры будуць разглядацца ў першую чаргу. У лагер працы і адпачынку і на другасную занятасць мы вызначаем розных падлеткаў, каб у кожнага была магчымасць праявіць сябе.

ЗАБАЎКІ — ТОЛЬКІ ПА ЖАДАННІ

Хочацца падкрэсліць, што нездарма лагер носіць назву менавіта працы і адпачынку. Хлопцы і дзяўчаты якасна выконваюць пастаўленыя перад імі задачы, дарослыя ж, у сваю чаргу, займаюцца арганізацыяй іх вольнага часу. У распараджэнні моладзі знаходзіцца трэнажорная зала з усім спартыўным інвентаром, даволі часта яны ходзяць у кіно, тэатры, на выстаўкі. Але ўсё гэта — толькі па жаданні, ніякай абавязковай праграмы. Акрамя таго, з імі працуе псіхолаг. Вучні вельмі любяць пасля працы зайсці да яго, каб выканаць якія-небудзь цікавыя тэсты на прафарыентацыю ці больш асабістую тэму.

— А яшчэ з «забаў», нашы любімыя — сняданак і абед, — жартуюць дзеці.

На гадзінніку ўжо амаль 12. Дзяўчынкі займаюцца праполкай яркіх, пышных кветнікаў, хлопцы разбіраюць шафы ў адным з кабінетаў.

— Можна, я ўжо адпачну? Крышку пасяджу? — гаворыць сам з сабой Алёша. — Добра-добра. Сілы ж яшчэ ёсць. Што яшчэ трэба зрабіць? — ужо значна гучней пытаецца ён.

Як толькі ўзнікае пытанне, на што яны плануюць патраціць свой першы заробак, усе заўважна ажыўляюцца.

— Хачу нарэшце сам адрамантаваць тэлефон, — з гонарам заяўляе Дзіма.

— Я прапусціла занадта шмат канцэртаў. Буду наганяць, — задумліва кажа Аня.

— А ў мяне будзе вясёлае лета, — бадзёра адказвае Лёша.

— Я ўкладу грошы ў ровар!

— А я — у новы скейтборд!

— Збіраю на гульнявы камп'ютар!

— А ў мяне будзе найлепшае лета ў жыцці! — чуюцца вясёлыя галасы.

— Нягледзячы на ўсю сур'ёзнасць і працавітасць, гэта яшчэ зусім дзеці, — з усмешкай разводзіць рукамі Юлія Дзмітрыеўна.

Дар'я КАСКО

■ Гендар

СПРАВА Ў ЗАЙЗДРАСЦІ?

Прабівацца на высокія пасады жанчынам замінаюць... іншыя жанчыны

«Мы маем гендарную роўнасць па дакументах, але па факце яе няма. Усе даследаванні паказваюць, што мінімум 50 гадоў пройдзе, перш чым мужчыны і жанчыны стануць роўнымі ў эканамічных і палітычных пытаннях», — лічыць доктар Марчын ВАЛЕЦКІ, эксперт Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека АБСЕ. Жанчыны радзей займаюць высокія пасады. За іх неахвотна галасуюць нават іншыя дамы, а калегі ў парламенце ставяцца з недаверам. Чаму так адбываецца, абмяркоўвалі на Міжнародным форуме жанчын-лідараў, арганізаваным АБСЕ сумесна з БДУ.

РАШУЧАЯ ЖАНЧЫНА — ІСТЭРЫЧКА?

Летась ААН прадставіла даклад аб становішчы жанчын на глабальным і рэгіянальным узроўнях. Эксперты прааналізавалі каля 200 паказчыкаў і адзначылі, што за апошнія 20 гадоў жыццё дам значна палепшылася. Аднак дыскрымінацыя па-ранейшаму застаецца. Шлях у вялікі бізнес для многіх закрыты. Напрыклад, у 2014 годзе ў шасці сусветных эканамічных установах, якія ўваходзяць у лік найбольш уплывовых, доля жанчын у кіраўніцтве складала ад 4 да 20 працэнтаў. Амаль тое ж самае і з удзелам у палітыцы. У ліку кіраўнікоў дзяржаў і ўрадаў толькі 19 жанчын. Сярод парламентарыяў у сярэднім па свеце доля прадстаўніц прыгожага полу — 22 працэнты, сярод міністраў — 18 працэнтаў.

Латвійскія антраполагі праводзілі цікавае даследаванне — вывучалі, хто прызначаны мэрам у розных гарадах. І высветлілі, што вялікімі гарадамі кіруюць у асноўным мужчыны, а маленькімі (дзе праблем больш) — жанчыны.

Чаму дамам складана прабіцца на высокія пасады ў палітыцы?

— Заўсёды так: тым, хто ўжо быў у гэтай сферы, лягчэй застацца. Мужчыны ва ўладзе даўно, а жанчыны ўвайшлі ў палітыку вельмі позна, іх па-іншаму ўспрымаюць, — лічыць **дырэктар Інстытута прыкладных сацыяльных навук Варшаўскага ўніверсітэта, былы міністр па гендарнай роўнасці Польшчы Малгажата ФУШАРА.**

Прафесар Фушара вывучала, як ставяцца да дам у палітыцы ў шасці парламентах Еўропы. Былі выбраны тры заходнееўрапейскія і тры постсавецкія краіны. Аказалася, што ўсюды ўласцівы адны і тыя ж стэрэатыпы.

— Мужчыны ўспрымаюцца як дзеячы ў публічнай сферы, а жанчыны — у хатняй, і гэта складана пераадолець. Кабет пастаянна ацэньваюць па знешнім выглядзе. Усе каментуюць, як дама прыбралася, і ніхто не гаворыць так пра мужчын, — заўважае дырэктар інстытута.

Жанчын папракаюць іх эмацыйнасцю. Маўляў, гэта не сумяшчаецца з палітыкай.

— Але гэта рыса характару ўласціва абодвум полам, — настойвае Малгажата Фушара. — Праўда, калі мужчына рэзка выкажацца ці прыме рашэнне на гарачую галаву, падумаюць, што ён рашучы, а калі так дзейнічае жанчына — істэрычка.

НЕ ПРОСТА ФАРМАЛЬНАСЦЬ

Старшыня камітэта па еўрапейскіх справах Сейма Латвіі Лаліта ЧЫГАНЭ ўпэўнена: статыстыка пра долю жанчын-кіраўнікоў не адлюстроўвае сітуацыю цалкам. Бо сферы адказнасці кабет і мужчын на высокіх пасадах вельмі адрозніваюцца.

— Латвійскія антраполагі праводзілі цікавае даследаванне — вывучалі, хто прызначаны мэрам у розных гарадах. І высветлілі, што вялікімі гарадамі кіруюць у асноўным мужчыны, а маленькімі (дзе праблем больш) — жанчыны. Дамы выконваюць цяжкую працу, а мужчыны — стрыгуць грошы! — выказалася Лаліта Чыганэ.

Знешнасці жанчын у публічнай сферы надаюць зашмат увагі, згодна эксперт. І прыгадвае выпадак, які адбыўся з антраполагамі ў адным з гарадоў. Калі даследчыкі былі на прыёме ў мэра, той звярнуўся да дампадначаленых: «Прыгожыя застаюцца з намі піць каву, непрыгожыя ідуць яе рабіць».

Наконт перашкод у кар'еры ў Лаліты Чыганэ свая думка.

— Займаць жанчынам высокія пасады замінаюць... іншыя жанчыны. Яны зайздросяць калегам і не даюць прасоўвацца па службовай лесвіцы, — дзеліцца яна сваімі назіраннямі.

Забяспечыць сабе месца ў палітыцы дамы спрабуюць праз устанаўленне квот. У красавіку ў Малдове прынялі закон, які прадугледжвае, што мінімум 40 працэнтаў членаў урада павінны быць жанчыны. Тая ж квота абавязковая для спісаў кандыдатаў у палітычныя фарміраванні на ўсіх ўзроўнях выбараў. Зацвярджэнне гэтага дакумента ў краіне лічаць гістарычным.

— З іншага боку, мне здаецца, мы зацыкліліся выключна на фармальным боку гендарнай роўнасці, не спрабуем капаць глыбей. Ствараюцца сотні арганізацый, кожная з якіх выконвае сваю маленькую задачу, але яны дзейнічаюць разрозненa і не дабіваюцца большага. У выніку ствараецца ўражанне, што барацьба за роўныя магчымасці для жанчын ператвараецца ў самамэту, — лічыць **былы прэм'ер-міністр Малдовы, дэпутат Зінаіда ГРАЧАНАЯ.** — Якая, напрыклад, розніца, колькі ў парламенце будзе жанчын: 39 ці 40 працэнтаў? Галоўнае, каб яны сапраўды ўдзельнічалі ў прыняцці рашэнняў.

БЕЗ АДРЫВУ АД СЯМ'І

Гендарную сітуацыю ў Беларусі замежныя эксперты ацэньваюць пазітыўна. Значны прагрэс, дасягнуты за апошнія гады, адзначае і **міністр працы і сацыяльнай абароны Марыяна ШЧОТКІНА.** Беларусь уваходзіць у лік 16 краін свету, дзе індэкс чалавечага развіцця жанчын роўны або пераўзыходзіць аналагічны паказчык сярод мужчын. Сёння ў вышэйшых органах заканадаўчай, выканаўчай і судовай улады жанчын — 55 працэнтаў, у парламенце — амаль 30.

У ліку кіраўнікоў дзяржаў і ўрадаў толькі 19 жанчын. Сярод парламентарыяў у сярэднім па свеце доля прадстаўніц прыгожага полу — 22 працэнты, сярод міністраў — 18 працэнтаў.

— Але для нас важны не столькі факт выканання мерапрыемстваў Нацыянальнага плана дзеянняў па забеспячэнні гендарнай роўнасці, колькі іх доўгатэрміновы эфект і пазітыўны ўплыў на стаўленне грамадства да гэтых пытанняў. Праблемы роўнасці павінны ўспрымацца ў кантэксце агульнага сацыяльна-эканамічнага становішча, а не як праблемы жанчын, — выказалася міністр.

— Галоўная задача, — лічыць Марыяна Шчоткіна, — прадаставіць дамам магчымасці для рэалізацыі свайго патэнцыялу. Мы імкнёмся стварыць такія ўмовы з боку дзяржавы, каб у жанчын атрымлівалася спалучаць і сямейныя абавязкі, і прафесійныя. Таму што мы ў Беларусі не адрываем жанчыну ад сям'і. Дзеці, муж таксама важныя.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ. lubneuskaya@zviazda.by

■ Разумныя грошы

ПРЫШЧЭПКА АД «КЛАВІЯТУРНЫХ ШПІЁНАЎ»

СПЕЦЫЯЛІСТЫ РАЯЦЬ НА СВАЁЙ СТАРОНЦЫ ІНТЭРНЭТ-БАНКІНГУ ПЕРЫЯДЫЧНА МЯНЯЦЬ ПАРОЛЬ

У мінулых матэрыялах нашай рубрыкі мы пазнаёмілі чытачоў з усімі нюансамі выкарыстання пластыкавых картак. Сёння пагаворым аб выкарыстанні сістэм дыстанцыйнага банкаўскага абслугоўвання (ДБА), аб мабільным банкінгу і электронных кашальках. У гэтым нам дапамагае пакрокавы дапаможнік, які быў распрацаваны Нацыянальным банкам краіны.

Не «чапайце» сумніўных сайтаў

Для сапраўды прасунутых інтэрнэт-карыстальнікаў набыццё тавараў праз сістэму ДБА ўжо не з'яўляецца нейкай складанай таямніцай. Але нават ім спецыялісты раяць быць заўсёды нагатове і пры выкарыстанні інтэрнэт-банкінгу звяртаць увагу на наяўнасць на старонцы сэрвісу абароненага пратакола HTTPS. Перад уваходам у сістэму рэкамендуецца пераканацца ў сапраўднасці сертыфіката і сайта. Як правіла, для гэтага неабходна клікнуць у полі адраснага радка інтэрнэт (як правіла, гэта поле з піктаграмай замка або ліста паперы) і зверыць наяўную ў блоку інфармацыю. У выпадку неадпаведнасці прысутных даных з рэальнымі звесткамі аб банку варта неадкладна пакінуць такую старонку.

Трэба быць вельмі асцярожнымі падчас неабходнага наведвання сайтаў з сумніўным зместам, бо менавіта яны, як правіла, з'яўляюцца крыніцай самых новых вірусаў, дзейнасць якіх можа быць накіравана на крадзеж вашых даных (у тым ліку логінаў і пароляў). А яшчэ эксперты Нацбанка рэкамендуюць пры наяўнасці на старонцы інтэрнэт-банкінгу функцыі ўводу звестак з дапамогай віртуальнай клавіятуры заўсёды выкарыстоўваць гэтую магчымасць для абароны ад праграм «клавіятурных шпіёнаў».

Толькі ўнікальны пароль

Нельга забываць і перыядычна (а таксама ў выпадку, калі пароль стаў вядомы трэцім асобам) мяняць яго на складаны і ўнікальны. Для гэтага выкарыстоўвайце ў паролі вялікія і малыя літары, лічбы і сімвалы. Не пажадана выкарыстоўваць адзін і той жа пароль у розных сістэмах (электронная пошта, сістэмы інтэрнэт-банкінгу іншых банкаў, сацыяльныя сеткі і г. д.). Паспрабуйце пазбягаць у паролі даты свайго нараджэння, імя і іншых даступных пра вас звестак. Ні пры якіх абставінах не называйце свой пароль нікому, у тым ліку супрацоўнікам банка.

Прастата накшталт наіўнасці

У спецыялістаў фінансавай сферы ёсць свая прафесійная прыказка аб тым, што лянівы карыстальнік ДБА аднойчы абавязкова заплаціць двойчы. Што тут маецца на ўвазе? Ды проста нельга ісці насустрач пажаданням браўзера і дазваляць яму запамінаць логіны і паролі для ўваходу ў сістэмы дыстанцыйнага банкаўскага абслугоўвання. Так, гэтая сумніўная дапамога сапраўды паскорыць ваш ўваход у сістэму, але істотна знізіць яе бяспеку.

І апошняе пра такое віртуальнае абслугоўванне: пасля заканчэння сеансу работы з сістэмай інтэрнэт-банкінгу неабходна абавязкова карэктна выходзіць з сістэмы і выкарыстоўваць толькі адпаведную опцыю.

Мабільны банкінг — не для любых смартфонаў

Гэта сёння сярод моладзі, бадай, самы папулярны метад па адначасовым выкананні пэўных аперацый і ўдзел у інтэлектуальнай гульні. Але і тут трэба дакладна разумець, што гэта не проста забава, бо грошы спісваюцца з рахункаў абсалюта рэальныя. У такім выпадку трэба ўстанаўліваць мабільныя праграмы (у тым ліку опцыі банкаў) толькі з вядомых крыніц (Google Play Market, Windows Store, App Store).

Эксперты раяць выкарыстоўваць для гэтых мэт толькі мабільныя прылады, дзе ўжо дзейнічаюць сур'ёзныя сістэмы абароны. Да іх адносяцца такія, як абмежаванне доступу да прылады, актыўнае антывіруснае праграмнае забеспячэнне з абноўленымі базамі даных і сістэма абнаўлення аперацыйнай сістэмы.

Паспрабуйце пазбягаць у паролі даты свайго нараджэння, імя і іншых даступных пра вас звестак.

Не ўстанаўлівайце мабільныя праграмы банкаў на мабільны тэлефон (прыладу), на якім атрыманы root-правы (правы суперкарыстальніка). Такія тэлефоны і прылады таксама не рэкамендуецца выкарыстоўваць для атрымання паведамленняў ад банка (напрыклад, sms з кодам (аднаразовым паролем) для праходжання аўтэнтыфікацыі). Пры страце мабільнага тэлефона, на якім ўстаноўлена мабільная праграма банка (прыходзяць sms-паведамленні з аднаразовымі паролямі пацвярджэння), або пры нечаканым спыненнем работы sim-карты варта як мага хутчэй заблакаваць такую «сімку».

І яшчэ. Ніколі не пакідайце адкрытым мабільную праграму і заўсёды карыстайцеся кнопкай для завяршэння працы.

Пра слабыя месцы электроннага кашалька

З інфармацыяй такога метаду разлікаў трэба быць увогуле закрытым. А рэкамендацыі ад Нацбанка гучаць мякчэй. Яны проста раяць захоўваць у тайне ад іншых асоб канфідэнцыйныя даныя: персанальныя — прозвішча, імя ўладальніка, нумар электроннага кашалька, пароль, які неабходна запомніць. У выпадку, калі гэта падаецца цяжкім, захоўваць яго неабходна асобна ад нумара электроннага кашалька ў наяўным выглядзе (напрыклад, перапісаўшы яго на лісток паперы сярод іншых груп лічбаў або любой іншай інфармацыі). Ніколі не паведамляйце канфідэнцыйныя звесткі іншым асобам, уключаючы сваякоў, знаёмых, работнікаў банкаў, арганізацый гандлю (сэрвісу) і прадстаўнікоў праваахоўных органаў. Не трэба перадаваць канфідэнцыйныя звесткі электроннага кашалька ні па тэлефоне, ні па электроннай пошце.

Не трэба захоўваць файлы з нумарамі электронных кашалькоў толькі на адной прыладзе, а лепш стварыць копіі на дысках, картах памяці або іншых мабільных сістэмах.

І ў гэтай сістэме эксперты раяць перыядычна мяняць свой пароль, а таксама рабіць яго максімальна складаным. Ні ў якім выпадку не трэба паведамляць, перадаваць і адпраўляць нумар электроннага кашалька і пароль ад яго ў лістах, якія прыходзяць ад імя плацежнай сістэмы з просьбай пацвердзіць прыналежнасць кашалька вам. Пры магчымасці лепш і тут выкарыстоўваць віртуальную клавіятуру на экране для ўводу пароля.

У сваім пакрокавым дапаможніку Нацбанк нагадвае нам, што не трэба захоўваць файлы з нумарамі электронных кашалькоў толькі на адной прыладзе, а лепш стварыць копіі на дысках, картах памяці або іншых мабільных сістэмах. Пажадана, каб такія прылады не мелі падлучэння інтэрнэту. Пажадана таксама ўсталяваць на свае прылады ліцэнзійнае праграмнае забеспячэнне, у тым ліку антывіруснае і фаервол, і рэгулярна ажыццяўляць іх абнаўленне.

Непасрэдна перад аплатай тавараў (работ, паслуг) электроннымі грашыма паспрабуйце праверыць надзейнасць і рэпутацыю прадаўца. Апошняя рэкамендацыя рэгулятара тычыцца нашай уважлівасці: каб карыстальнікі не пакідалі адкрытай праграму, якая забяспечвае доступ да электроннага кашалька, а пасля выканання той ці іншай плацежнай аперацыі карэктна выходзілі з яе і пры гэтым выкарыстоўвалі адпаведную опцыю ў меню праграмы. Вось і ўся азбука нашага «безнаяўнага» жыцця. Цяпер засталося ўсё гэта запомніць і выкарыстоўваць на практыцы. Удачы.

Сяргей КУРКАЧ. *kurkach@zviazda.by*

ДАРЭЧЫ

«ПЛАСТЫКАВЫХ» МАХЛЯРОЎ ПАЧНУЦЬ ЛАВІЦЬ «ЗА РУКУ»

Спецыялісты акцыянернага таварыства «Банкаўскі працэсінгавы цэнтр» упэўнены, што цяпер падобных фінансавых злодзеяў могуць лавіць «пачкамі», бо ў краіне пачала дзейнічаць праграма па спыненні махлярства з банкаўскімі карткамі ў момант аўтарызацыі.

Адпаведны праграмны модуль Fraud Prevention быў укаранёны цэнтрам яшчэ 1 чэрвеня. «Ён дазваляе апярэджваць дзеянні ашуканцаў, перарываючы спробы здзяйснення махлярскіх аперацый з выкарыстаннем банкаўскіх картак на самай ранняй стадыі — у момант аўтарызацыі», — растлумачылі ў працэсінгавым цэнтры. Эксперты падкрэслілі, што новае тэхналагічнае рашэнне забяспечвае правядзенне анлайн-аналізу і ажыццяўленне адмовы ў аўтарызацыі непасрэдна ў момант яе правядзення для тых аперацый, узровень небяспекі якіх перавышае дапушчальны. Выкарыстанне працэсінгавым цэнтрам новага эфектыўнага інструмента ў барацьбе з ашуканскімі аперацыямі дазволіць знізіць рызыку ўзнікнення страт ад такіх аперацый і зрабіць разлікі па банкаўскіх картках і ў эквайрынгавай сетцы банкаў, якія карыстаюцца паслугамі цэнтра, больш бяспечнымі.

Заўважу, што Банкаўскі працэсінгавы цэнтр сёння з'яўляецца найбуйнейшым прадпрыемствам у Беларусі па абслугоўванні тэрмінальнага абсталявання, якое ўстаноўлена ў арганізацыях гандлю і сэрвісу для разлікаў з выкарыстаннем банкаўскіх картак.

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ ДЛЯ ПОЛУЧЕНИЯ ПОСЛЕВУЗОВСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ В АСПИРАНТУРЕ (ДНЕВНОЙ, ЗАОЧНОЙ И В ФОРМЕ СОИСКАТЕЛЬСТВА) И ДОКТОРАНТУРЕ (ДНЕВНОЙ И В ФОРМЕ СОИСКАТЕЛЬСТВА)

УНП 100235722

Лица, поступающие в аспирантуру для обучения в дневной или заочной форме получения образования, сдают вступительный экзамен по специальной дисциплине в объеме учебной программы I ступени высшего образования. Кандидатские экзамены и зачет по общеобразовательным дисциплинам должны быть сданы до поступления в аспирантуру.

Лица, поступающие в аспирантуру для обучения в заочной форме получения образования и в форме соискательства, должны иметь опыт практической работы не менее двух лет на должностях, требующих наличия высшего образования.
Для получения послевузовского образования в аспирантуре в форме соискательства сдача вступительного экзамена не требуется. Наличие сданных кандидатских экзаменов по общеобразовательным дисциплинам не обязательно.

Подробная информация по правилам приема на сайтах БГУ (http://www.research. bsu.by; http://www.bsu.by) или по телефонам: 209-51-73, 209-50-24.

Прием документов осуществляется с 1 августа по 30 сентября 2016 года по адресу: г. Минск, ул. Бобруйская, 9, к. 414, отдел аспирантуры и докторантуры.

План приема лиц для получения послевузовского образования за счет средств республиканского бюджета на 2016 год в Белорусском государственном университете

Организация-заказчик	Шифр специальности	Аспирантура				Докторантура		
		Всего	Из них по форме получения образования			Всего	Из них по форме получения образования	
			Дневная	Заочная	Соискательство		Дневная	Соискательство
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Организация-исполнитель	01.01.01	2	2			0		
Организация-исполнитель	01.01.02	1	1			0		
Организация-исполнитель	01.01.05	2	2			0		
Организация-исполнитель	01.01.06	1	1			0		
Организация-исполнитель	01.01.09	1	1			0		
Организация-исполнитель	01.02.04	1	1			0		
Организация-исполнитель	01.02.05	1	1			0		
Организация-исполнитель	01.02.08	2	1	1		0		
Организация-исполнитель	01.04.02	1	1			0		
Организация-исполнитель	01.04.03	2	2					
Организация-исполнитель	01.04.04	1	1			0		
Организация-исполнитель	01.04.05	3	3			0		
Организация-исполнитель	01.04.07	3	3			0		
Организация-исполнитель	01.04.10	0				1	1	
Организация-исполнитель	01.04.16	2	2			0		
Организация-исполнитель	01.04.21	1	1			0		
Организация-исполнитель	02.00.01	5	5			0		
Организация-исполнитель	02.00.02	3	3			0		
УО «Могилевский государственный университет продовольствия»	02.00.02	0				1	1	
РПУП «АКАДЕМФАРМ», НАН Беларуси	02.00.02	1			1			
Организация-исполнитель	03.01.02	3	3			0		
ГУ «Республиканский научно-практический центр неврологии и нейрохирургии», Минздрав	03.01.04	1			1	0		
Организация-исполнитель	03.01.05	1	1			0		
Организация-исполнитель	03.01.06	1			1			
Организация-исполнитель	03.01.07	0				1	1	
ГУ «Научно-практический центр государственного комитета судебных экспертиз Республики Беларусь», Государственный комитет судебных экспертиз РБ	03.01.07	1			1	0		
Организация-исполнитель	03.02.07	1	1			0		
Организация-исполнитель	03.02.08	1		1		0		
НИУ «Институт прикладных физических проблем имени А.Н. Севченко» БГУ	05.13.01	1			1	0		
Организация-исполнитель	05.13.01	2	2			0		
Организация-исполнитель	05.13.17	1	1					
НИУ «Институт ядерных проблем» БГУ	05.13.18	0				1	1	
Организация-исполнитель	05.13.19	3	3			0		
Организация-исполнитель	05.25.02	1			1	0		
Национальный архив Республики Беларусь, Минюст	05.25.02	1			1	0		
Организация-исполнитель	07.00.02	7	6		1	2	1	1
ГУО «Республиканский институт высшей школы» БГУ	07.00.02	0				1	1	
ГУ «Республиканская научная медицинская библиотека», Минздрав	07.00.02	1			1	0		
Отдел образования спорта и туризма Администрации Советского района г. Гомеля	07.00.02	1	1			0		
Организация-исполнитель	07.00.03	5	5			0		
ГУО «Средняя школа № 44 имени Якуба Коласа г. Минска»	07.00.03	1	1			0		
ООО «Мебельные компоненты», Мингорисполком	07.00.03	1			1	0		
ГУО «Средняя школа № 13 г. Жлобина»	07.00.03	1	1			0		
Организация-исполнитель	07.00.06	1	1			0		
Организация-исполнитель	07.00.07	1			1	0		
УО «Гродненский государственный университет имени Янки Купалы»	07.00.09	0				1	1	
Организация-исполнитель	07.00.09	1	1			0		
Организация-исполнитель	07.00.15	3	2	1		0		
Организация-исполнитель	08.00.01	2	1	1		0		
ГУО «Институт бизнеса и менеджмента технологий» БГУ	08.00.05	1			1	0		
ИООО «Газпромнефть-Белнефтепродукт», Мингорисполком	08.00.05	1			1	0		
ООО «ПолиРун-строй», Мингорисполком	08.00.05	1			1	0		
ЗАО «МОДИС-М», Мингорисполком	08.00.05	1			1	0		
Организация-исполнитель	08.00.05	10	4	4	2	0		
ЧУП «Ствига», Мингорисполком	08.00.05	1			1	0		
Организация-исполнитель	08.00.13	3	1	1	1	0		
Организация-исполнитель	08.00.14	5	5			0		
Минская региональная таможня, Государственный таможенный комитет РБ	08.00.14	1			1	0		
Организация-исполнитель	09.00.03	1	1			1		1
УО «Белорусский государственный медицинский университет», Минздрав	09.00.03	0				1		1
УО «Полоцкий государственный университет»	09.00.03	0				1		1
Организация-исполнитель	09.00.08	1			1	0		
Организация-исполнитель	09.00.11	1	1			1		1
УО «Полоцкий государственный университет»	09.00.14	0				1	1	
ГУО «Гимназия № 2 г. Витебска»	10.01.01	1	1			0		
Организация-исполнитель	10.01.01	1	1			0		
УО «Полоцкий государственный университет»	10.01.01	0				1		1
Полоцкий колледж УО «Витебский государственный университет имени П.М. Машерова»	10.01.02	1		1		0		
Организация-исполнитель	10.01.03	2	2			0		
УО «Гродненский государственный университет имени Янки Купалы»	10.01.10	1	1			0		
Организация-исполнитель	10.01.10	9	9			2	2	
ГУ «Научно-исследовательский институт Вооруженных Сил Республики Беларусь», Минобороны	10.01.10	0				1		1
УО «Полоцкий государственный аграрно-экономический колледж», Минсельхозпрод	10.02.01	1		1		0		
Организация-исполнитель	10.02.02	1		1		0		
УО «Белорусский государственный университет информатики и радиоэлектроники»	10.02.19	1		1		0		
УО «Международный государственный экологический институт имени А.Д.Сахарова» БГУ	10.02.19	1			1	0		
УО «Витебский государственный университет имени П.М. Машерова»	10.02.19	0				1	1	
Организация-исполнитель	10.02.19	4	4			0		
УО «Белорусский государственный аграрный технический университет», Минсельхозпрод	10.02.19	1			1	0		
ГУО «Средняя школа № 4 «г. Барановичи»	10.02.19	1	1			0		
ИПУП «АйЭйчЭсГлобал», Мингорисполком	10.02.21	1			1	0		
Организация-исполнитель	12.00.01	1	1			0		
Военный факультет БГУ, Минобороны	12.00.01	1			1	0		
УО «Могилевский институт Министерства внутренних дел Республики Беларусь», МВД	12.00.01	0				1		1
Организация-исполнитель	12.00.02	2		2		0		
Организация-исполнитель	12.00.03	0				1		1
Управление образования спорта и туризма Администрация Заводского района г. Минска	12.00.03	1		1		0		
Белорусская государственная орденов Октябрьской Революции и Трудового Красного Знамени сельскохозяйственная академия, Минсельхозпрод	12.00.03	1			1			
ООО «Юридическая компания «Веда Консалтинг», Мингорисполком	12.00.03	1			1	0		
УО «Могилевский государственный университет имени А.А. Кулешова»	12.00.06	1	1			0		
Организация-исполнитель	12.00.08	1	1			0		
УО «Брестский государственный университет имени А.С. Пушкина»	12.00.08	1			1	0		
Министерство иностранных дел Республики Беларусь	12.00.10	0				1		1
Организация-исполнитель	12.00.10	1	1			2	1	1
Приход храма в честь Собора Всех Белорусских Святых г. Гродно, Белорусская православная церковь	12.00.10	1			1	0		
УО «Полоцкий государственный университет»	12.00.11	1	1			0		
УО «Гродненский государственный университет имени Янки Купалы»	12.00.12	0				1	1	
Организация-исполнитель	12.00.12	1			1	1		1
Государственный пограничный комитет Республики Беларусь	12.00.14	1			1	0		
Организация-исполнитель	12.00.14	2		2		0		
УО «Гродненский государственный университет имени Янки Купалы»	12.00.15	1		1		0		
Организация-исполнитель	12.00.15	1	1			1	1	
ГУО «Гимназия № 31 г. Минска»	13.00.01	1			1	0		
Организация-исполнитель	13.00.04	1			1	0		
ГУ «Республиканский госпиталь Департамента финансов и тыла Министерства внутренних дел Республики Беларусь», МВД	13.00.04	1	1					
Организация-исполнитель	19.00.01	1		1		0		
ООО «Де Визу», Мингорисполком	19.00.01	1	1			0		
Организация-исполнитель	19.00.04	1	1			0		
Организация-исполнитель	19.00.05	2		1	1	0		
УО «Военная Академия Республики Беларусь», Минобороны	19.00.05	1		1		0		
УО «Мозырский государственный педагогический университет имени И.П. Шамякина»	19.00.05	1	1			0		
ГУО «Республиканский институт высшей школы» БГУ	19.00.07	0				1	1	
Организация-исполнитель	22.00.01	4	1		3	0		
УО «Гродненский государственный университет имени Янки Купалы»	22.00.01	1	1			0		
Организация-исполнитель	22.00.08	2	1		1	0		
Управление по г. Минску и Минской области Комитета государственной безопасности Республики Беларусь, КГБ	22.00.08	1			1	0		
ГУО «Институт бизнеса и менеджмента технологий» БГУ	22.00.08	1			1	0		
АО «Центр развития экономики» (Российская Федерация) в Республике Беларусь, Мингорисполком	22.00.08	1			1	0		
Организация-исполнитель	23.00.01	1	1			1		1
Организация-исполнитель	23.00.02	3	3			0		
Организация-исполнитель	24.00.01	4	3		1	1		1
ООО «Хомо Туристус», Мингорисполком	24.00.01	1	1			0		
РОО «Белорусская ассоциация клубов ЮНЕСКО»	24.00.01	1	1			0		
Организация-исполнитель	24.00.03	1			1	0		
Организация-исполнитель	25.01.01	1			1	0		
УО «Витебский государственный университет имени П.М. Машерова»	25.03.01	1		1		0		
УО «Полесский государственный университет»	25.03.02	1	1			0		
Организация-исполнитель	25.03.02	1	1			1	1	
ГПУ «Национальный парк «Нарочанский», Управление делами Президента Республики Беларусь	25.03.10	1			1			
Организация-исполнитель	25.03.10	3	1		2	0		
ИТОГО:		**187**	**117**	**23**	**47**	**30**	**16**	**14**

Учреждение образования
«Брестский государственный технический университет»

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ НА ДНЕВНУЮ И ЗАОЧНУЮ ФОРМЫ ПОЛУЧЕНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ НА ОБУЧЕНИЕ ЗА СЧЕТ СРЕДСТВ РЕСПУБЛИКАНСКОГО БЮДЖЕТА на 2016 год,

установленные приказом Государственного комитета по науке и технологиям Республики Беларусь от 9 июня 2016 г. № 104,

по следующим отраслям науки и специальностям

Отрасль науки	Шифр и наименование специальности	Форма получения образования	Количество мест
Технические науки	05.13.15 – Вычислительные машины, комплексы и компьютерные сети	дневная	2
	05.23.01 – Строительные конструкции, здания и сооружения	дневная заочная	1 1
	05.23.04 – Водоснабжение, канализация, строительные системы охраны водных ресурсов	дневная	1
	05.23.05 – Строительные материалы и изделия	дневная	3
Экономические науки	08.00.05 – Экономика и управление народным хозяйством	дневная заочная	2 1
Науки о земле	25.03.13 – Геоэкология	соискательство	1

Также осуществляется прием в аспирантуру на дневную и заочную формы получения образования, а также в форме соискательства на обучение за счет средств юридических и физических лиц по следующим научным специальностям:

01.00.00	**Физико-математические науки**
01.02.04	Механика деформируемого твердого тела
01.04.14	Теплофизика и теоретическая теплотехника
05.00.00	**Технические науки**
05.02.02	Машиноведение, системы приводов и детали машин
05.02.04	Трение и износ в машинах
05.13.15	Вычислительные машины, комплексы и компьютерные сети
05.14.04	Промышленная теплоэнергетика
05.23.01	Строительные конструкции, здания и сооружения
05.23.02	Основания и фундаменты, подземные сооружения
05.23.04	Водоснабжение, канализация, строительные системы охраны водных ресурсов
05.23.05	Строительные материалы и изделия
05.23.08	Технология и организация строительства
05.23.17	Строительная механика
08.00.00	**Экономические науки**
08.00.05	Экономика и управление народным хозяйством
25.00.00	**Науки о земле**
25.03.13	Геоэкология

Срок обучения: дневная форма – до 3 лет, заочная – до 4 лет, соискательство – до 5 лет. Прием документов для поступления в аспирантуру с 1 августа по 30 сентября 2016 года. Вступительные экзамены проводятся с 10 октября по 20 октября 2016 года.

Документы принимаются по адресу:
224017, г. Брест, ул. Московская, 267, БрГТУ, аспирантура (каб. 5/109),
телефон для справок: 42-26-45.

Дополнительная информация на сайте: www.bstu.by. УНП 200002511

Учреждение образования
«БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИНФОРМАТИКИ И РАДИОЭЛЕКТРОНИКИ»

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ БГУИР в 2016 году НА БЮДЖЕТНУЮ ФОРМУ ОБУЧЕНИЯ

по следующим специальностям:

Шифр и название специальностей	Дневная форма обучения	Заочная форма обучения	Соискательство
АСПИРАНТУРА			
01.04.03 Радиофизика	-	-	-
01.04.04 Физическая электроника	1	-	-
01.04.05 Оптика	-	-	-
01.04.07 Физика конденсированного состояния	1	-	-
05.09.05 Теоретическая электротехника	-	-	-
05.11.08 Радиоизмерительные приборы	1	-	-
05.11.15 Метрология и метрологическое обеспечение	-	-	-
05.11.17 Приборы, системы и изделия медицинского назначения	-	1	-
05.12.04 Радиотехника, в том числе системы и устройства телевидения	2	-	-
05.12.07 Антенны, СВЧ устройства и их технологии	-	-	-
05.12.13 Системы, сети и устройства телекоммуникаций	1	-	-
05.12.14 Радиолокация и радионавигация	-	-	-
05.13.01 Системный анализ, управление и обработка информации	-	2	1
05.13.05 Элементы и устройства вычислительной техники и систем управления	2	-	-
05.13.06 Автоматизация и управление технологическими процессами и производствами	1	-	-
05.13.10 Управление в социальных и экономических системах (технические науки)	-	-	-
05.13.11 Математическое и программное обеспечение вычислительных машин, комплексов и компьютерных сетей	2	-	-
05.13.12 Системы автоматизации проектирования	-	-	-
05.13.15 Вычислительные машины, комплексы и компьютерные сети	-	-	-
05.13.17 Теоретические основы информатики	1	-	-
05.13.18 Математическое моделирование, численные методы и комплексы программ	2	-	-
05.13.19 Методы и системы защиты информации, информационная безопасность	4	1	1
05.16.08 Нанотехнологии и наноматериалы (в электронике) – (физико-математические и технические науки)	3	-	-
05.26.01 Охрана труда	-	1	-
05.26.02 Безопасность в чрезвычайных ситуациях	-	-	-
05.27.01 Твердотельная электроника, радиоэлектронные компоненты, микро и наноэлектроника, приборы на квантовых эффектах	6	-	-
05.27.06 Технология и оборудование для производства полупроводников, материалов и приборов электронной техники	1	-	-
08.00.05 Экономика и управление народным хозяйством	-	-	1
08.00.13 Математические и инструментальные методы экономики	-	-	1
19.00.03 Психология труда, инженерная психология, эргономика (технические науки)	2	-	1
ИТОГО:	**30**	**5**	**5**

Лица, поступающие в аспирантуру на конкурсной основе, должны иметь:
- высшее образование;
- склонность к научным исследованиям, что подтверждается научными публикациями, участием в научно-исследовательских и инновационных проектах, конференциях или другими материалами;
- рекомендацию ученого совета учреждения высшего образования или факультета этого учреждения (для поступающих в год окончания обучения в данном учреждении) либо опыт практической работы не менее двух лет на должностях, требующих наличия высшего образования;
- удостоверение о сдаче кандидатских экзаменов и зачетов по общеобразовательным дисциплинам.

Лица, поступающие в аспирантуру для обучения в дневной или заочной форме получения образования, сдают вступительный экзамен по специальной дисциплине в объеме учебной программы I ступени высшего образования.

Лица, не прошедшие по конкурсу на обучение за счет средств республиканского бюджета, получившие на вступительном экзамене оценку не ниже чем «четыре», имеют право участвовать в конкурсе на обучение в аспирантуре на платной основе.

Срок обучения в аспирантуре не должен превышать по дневной форме – 3 года, по заочной – 4 года, в форме соискательства – 5 лет.

Адрес: 220013, г. Минск, ул. П. Бровки, д. 4, 2-й уч. корпус, ауд. 410.
Телефоны для справок: 293-21-06; 293-23-34, e-mail: otdaspir@bsuir.by

УНП 100347005

Научно-практический центр проблем укрепления законности и правопорядка Генеральной прокуратуры Республики Беларусь

(г. Минск, ул. Захарова, 76)

ОБЪЯВЛЯЕТ НАБОР В ДОКТОРАНТУРУ в 2016 г. по специальностям:

12.00.08 – уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право (1 место);
12.00.09 – уголовный процесс (1 место);
12.00.11 – судебная деятельность; прокурорская деятельность, правозащитная и правоохранительная деятельность (1 место);
12.00.12 – криминалистика; судебно-экспертная деятельность; оперативно-розыскная деятельность (1 место).

Форма обучения: соискательство (внебюджет).
Дополнительная информация по т./ф. 294 78 80.

УНП 190759862

Учреждение образования «Белорусская государственная орденов Октябрьской Революции и Трудового Красного Знамени сельскохозяйственная академия»

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ В 2016 ГОДУ

ОЧНАЯ ФОРМА ОБУЧЕНИЯ ПО СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ: **Чел.**
- Технологии и средства механизации сельского хозяйства 2
- Агропочвоведение, агрофизика 1
- Геодезия 1
- Мелиорация рекультивация и охрана земель 1
- Селекция и семеноводство сельскохозяйственных растений 1
- Защита растений 2
- Частная зоотехния, технология производства продуктов животноводства 1
- Экономика и управление народным хозяйством 5

ЗАОЧНАЯ ФОРМА ОБУЧЕНИЯ ПО СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ:
- Рыбное хозяйство и аквакультура 1
- Технологии и средства механизации сельского хозяйства 1
- Экономика и управление народным хозяйством 2

ДОКТОРАНТУРА ПО СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ:
- Агрохимия 1
- Селекция и семеноводство сельскохозяйственных растений 1

В аспирантуру на конкурсной основе принимаются лица, имеющие высшее образование, склонность к научным исследованиям; рекомендацию совета факультета (для поступающих в год окончания обучения в данном учреждении) либо опыт практической работы не менее двух лет на должностях, требующих наличия высшего образования.

Поступающие в аспирантуру для получения научной квалификации «Исследователь» должны сдать кандидатские экзамены и зачеты по общеобразовательным дисциплинам до поступления в аспирантуру.

Для поступления в аспирантуру необходимо подать:
1. Заявление на имя ректора академии по установленной форме.
2. Личный листок по учету кадров.
3. Автобиография.
4. Копии диплома о высшем образовании и прилагаемой к нему выписки из зачетно-экзаменационной ведомости.
5. Копии диплома магистра и прилагаемой к нему выписки из зачетно-экзаменационной ведомости (при наличии).
6. Копия удостоверения о сдаче кандидатских экзаменов и зачетов по общеобразовательным дисциплинам.
7. Копия трудовой книжки или рекомендация совета факультета учреждения образования (для поступающих в год окончания обучения в данном учреждении).
8. Список и копии опубликованных научных работ, а при их отсутствии – научный реферат по профилю избранной специальности.
9. Три фотографии размером 4х6 см.
10. Медицинская справка о состоянии здоровья по форме, установленной Министерством здравоохранения.

Паспорт и подлинники дипломов предъявляются лично.

ПРИЕМ ДОКУМЕНТОВ с 1 августа по 30 сентября 2016 года.

Поступающие в аспирантуру сдают вступительный экзамен по специальной дисциплине в объеме действующей программы для студентов вузов.

Прием вступительного экзамена с 15 по 18 октября 2016 года.

Наш адрес: 213407, Аспирантура БГСХА, ул. Мичурина, 5, ауд. 434, г. Горки, Могилевская область, тел. 79659.

УНП 700077852

УНП 100354659

Учреждение образования
«Белорусский государственный технологический университет»

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ И ДОКТОРАНТУРУ В 2016 ГОДУ НА ОБУЧЕНИЕ ПО ДНЕВНОЙ, ЗАОЧНОЙ И В ФОРМЕ СОИСКАТЕЛЬСТВА

Прием документов с 1 августа по 30 сентября по адресу: г. Минск, ул. Свердлова, 13А, к. 237, тел. 8 017 327 38 92 (http://www.belstu.by)

План приема лиц для получения послевузовского образования за счет средств республиканского бюджета на 2016 год учреждения образования «Белорусский государственный технологический университет»

№ п/п	Организация-исполнитель	Организация-заказчик	Сторонний заказчик	Отрасль науки	Шифр специальности	Аспирантура				Докторантура		
						всего	из них по форме получения образования			всего	из них по форме получения образования	
							дневная	заочная	соискательство		дневная	соискательство
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Белорусский государственный технологический университет	*Организация-исполнитель*		01.00.00	01.04.02	1	1					
		Организация-исполнитель			01.04.14	1	1					
		Организация-исполнитель		02.00.02	02.00.03	1	1					
		Организация-исполнитель			02.00.05	3	3					
		Организация-исполнитель		03.00.00	03.01.06	1	1					
		СП ООО «Фармленд» Миноблисполком		05.00.00	03.01.06	1		1				
		Организация-исполнитель			05.02.13	2	2					
		Организация-исполнитель			05.17.01	1	1					
		Государственный комитет судебных экспертиз			05.17.04	1			1			
		Организация-исполнитель			05.17.06					2		2
		Организация-исполнитель			05.17.11	2	2					
		Организация-исполнитель			05.21.01	1	1					
		Организация-исполнитель			05.21.05	1	1					
		Организация-исполнитель			05.25.05	1			1			
		Организация-исполнитель		05.16.00	05.16.09					1		1
		Организация-исполнитель		25.00.00	25.03.13	1	1					
		Организация-исполнитель		08.00.00	08.00.05	3	2	1		1		1
		Барановичский государственный университет			08.00.05	1	1					
		Организация-исполнитель		06.00.00	06.01.07					1		1
		ГПУ «Национальный парк «Припятский»			06.03.01	1		1				
		Организация-исполнитель			06.03.02					1		1
					ИТОГО	**23**	**18**	**3**	**2**	**6**		**6**

Учреждение образования «Витебский государственный технологический университет»

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ В 2016 ГОДУ

в соответствии с контрольными цифрами приема для получения послевузовского образования за счет средств республиканского бюджета по следующим специальностям:

Шифр и наименование специальности	Аспирантура		
	Всего	Из них по форме получения образования	
		дневная	заочная
05.02.08 – Технология машиностроения	2	1	1
05.13.06 – Автоматизация и управление технологическими процессами и производствами (легкая промышленность)	1	1	-
05.19.02 – Технология и первичная обработка текстильных материалов и сырья	4	4	-
ВСЕГО	**7**	**6**	**1**

Также осуществляется прием в докторантуру по специальности 05.19.02 – Технология и первичная обработка текстильных материалов и сырья и аспирантуру за счет средств юридических и физических лиц.

Документы для поступления принимаются с 01 августа по 30 сентября 2016 года.

Полную информацию можно получить по адресу: 210035, г. Витебск, Московский пр-т, 72, аспирантура, тел. 8 (0212) 47 76 45.
Подробности на сайте: www.vstu.vitebsk.by.

УНП 300031282.

Сумесны праект газеты «Звязда» і Міністэрства ўнутраных спраў

ФАРПОСТ СПАКОЮ

№ 7 (25)

«ЛІЦЭЙ — НАШ ДРУГІ ДОМ»

Больш як пяцьдзясят юнакоў сталі першымі выпускнікамі спецыялізаванага ліцэя Міністэрства ўнутраных спраў

Стары будынак, што на вуліцы Стаханаўскай у Мінску, гэтыя хлопцы наўрад ці забудуць. За апошнія некалькі гадоў яны сталі сапраўднымі сябрамі. Як салдаты ў казармах, клаліся спаць і падымаліся ў адзін час, разам хадзілі ў сталоўку і на заняткі. А цяпер для іх адкрываецца будучыня, якую многія з іх вырашылі звязаць з міліцыяй. У апошні ліцэйскі дзень у музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны дыпломы ім уручыў міністр унутраных спраў Ігар Шуневіч. Пасля іх чакала экскурсія і выпускны ў роднай навучальнай установе.

Фота Надзеі БУКАН.

— Выпуск атрымаўся моцным, — кажа Уладзімір Віткоўскі, начальнік ліцэя, з якім атрымалася сустрэцца і пагутарыць літаральна за гадзіну да выпускнога. — Сёлета мы выпусцілі 55 курсантаў. З іх 43 захацелі служыць у інтарэсах нацыянальнай бяспекі. 23 хлопцы паступаюць у Акадэмію МУС, 12 — у Ваенную акадэмію. Дзеці даволі таленавітыя. Могуць лёгка ўдзельнічаць у розных конкурсах. Нават у самадзейнасці. Малайцы, адным словам.

— Якая галоўная адметнасць вашага ліцэя?

— У нас вучацца выключна хлопчыкі. 24 гадзіны ў суткі пад нашым наглядам. Ліцэісты знаходзяцца на поўным забеспячэнні: два сняданкі, абед, вячэра, час на асабістыя справы. У 22:00 у нас адбой. Навучальны працэс вельмі падобны да таго, які арганізаваны ў суворaўскім вучылішчы. З першага верасня ў нас нават форма будзе падобная. Мы не адмаўляем, што перанялі пэўныя напрацоўкі ў суворaўскага. Усё ж такі гэтай навучальнай установе больш за шэсцьдзясят гадоў. А наш ліцэй быў створаны ў 2015-м на базе Мінскага кадэцкага вучылішча імя Міхаіла Фрунзэ. Нягледзячы на гэта, мы імкнёмся ісці з суворaўскім вучылішчам нага ў нагу на ўсіх спаборніцтвах, алімпіядах.

— Вам прыходзілася каго-небудзь адлічваць з ліцэя?

— Ад нас сышлі адзінкі. Пытанні ўзнікаюць з-за дысцыпліны. Усё ж такі вучацца ў нас нядрэнна.

Калі завяршаем нашу размову з Уладзімірам Віткоўскім, на пляцоўцы каля ўвахода ўжо збіраюцца выпускнікі. Нехта фатаграфуецца на памяць, а хтосьці размаўляе з бацькамі, сябрамі і прыгадвае час, праведзены ў ліцэі.

— Ведаеце, тут усё адрозніваецца ад звычайнай школы, — заўважае выпускнік Аляксей Астрэйка, які збіраецца паступаць у Акадэмію МУС. — Мы жылі разам, праходзілі страявую падрыхтоўку. Тут дысцыпліна на іншым узроўні. І мне падаецца, што ў нас вучыцца цікавей, чым у школе. Я, безумоўна, сумую, што пакідаю ліцэй. Яго атмасферы нам будзе не хапаць. Мы прызвычаіліся адзін да аднаго. Я ганаруся, што вучыўся менавіта тут. Ліцэй — наш другі дом. Буду старацца прыязджаць сюды і пасля заканчэння.

Сяргей Бабіч з Жодзіна, бацька выпускніка, прызнаецца, што свайго сына нават адгаворваў ад паступлення ў ліцэй. Маўляў, навошта табе гэтыя казармы. Аднак хлопец настаяў на сваім.

— Мы былі задаволеныя, што ён пайшоў сюды вучыцца. Розніца пачала ў ім заўважацца ўжо праз некалькі месяцаў. Адчувалася складнасць, дарослась у развагах. Многія бацькі здзіўляліся, цікавіліся, навошта вы туды адправілі сына, а праз некаторы час казалі супрацьлеглае. Сын змяніўся ў лепшы бок. Цяпер збіраецца паступаць у Ваенную акадэмію.

Праз колькі хвілін усе размовы сціхлі. На пляцоўцы запанавала цішыня. Курсанты, маршыруючы, прайшлі перад бацькамі і сваімі выкладчыкамі, а пасля кінулі ў паветра дзясяткі бліскучых манетак. На шчасце.

Афіцэры будучыні

Урачысты выпуск афіцэраў Акадэміі МУС сёлета прайшоў на плошчы Дзяржаўнага сцяга. Доўгачаканыя пагоны і дыпломы аб вышэйшай адукацыі сёлета атрымалі 382 навучэнцы акадэміі. 28 чалавек скончылі вучобу на выдатна. Як паведамілі ва Упраўленні інфармацыі і грамадскіх сувязяў МУС, сярод выпускнікоў — маладыя афіцэры міністэрстваў абароны і ўнутраных спраў, следчага камітэта, дэпартамента фінансавых расследаванняў камітэта дзяржкантролю, дзяржаўнага камітэта крымінальных экспертыз і іншых сілавых структур. Ігар Шуневіч пажадаў выпускнікам ініцыятывы, смеласці пры выкананні задач, адданасці канстытуцыі і прысязе.

ра. Выдаём хлопцам форму. Калі маюць высокія балы па прадметах, могуць паступаць у Акадэмію МУС без іспытаў. Зараз у нас будзе адбор, уступная кампанія. Новыя курсанты будуць вучыцца ў ліцэі пяць гадоў. На 100 месцаў ужо прэтэндуюць больш як 400 чалавек. Па 50 курсантаў мы залічылі ў сёмы і восьмы класы.

— Калі не памыляюся, у ліцэі выкладаюць прадметы, якіх няма ў вучэбнай праграме звычайнай сярэдняй школы.

— У нас у тым ліку выкладаюць медыцынскую і страявую падрыхтоўку, асновы права, рэлігіязнаўства, этыкет, харэаграфію...Такія дысцыпліны сапраўды ёсць не ва ўсіх школах. Мы ж рыхтуем будучых афіцэраў. Ні за аднаго курсанта не сорамна. Кожнага з іх можна прызначыць малодшым камандзірам у любой навучальнай установе, куды яны будуць паступаць.

— Цікава, а які распарадак у вашым ліцэі?

— Пад'ём у 7:00. Пасля — зарадка, умываннe, сняданак. Потым пачынаюцца заняткі, якія заканчваюцца ў 15:30. Далей — самападрыхтоўка,

■ На пасту

ТРЫМАЛІ ЦЯЖКІ ЛІХТАР І РАТАВАЛІ МУЖЧЫНУ НА ПАЖАРЫ

Служба міліцыянера бывае настолькі непрадказальнай, што даволі часта людзям у пагонах даводзіцца выконваць няпрофільныя задачы. У мінулым выпуску «Фарпоста» мы расказвалі пра супрацоўніка Дэпартамента аховы Уладзіслава Базоўскага, які на пэўны час ператварыўся ў сапраўднага ратавальніка і кінуўся з вады выцягваць жанчыну. Мы вырашылі працягнуць тэму смеласці на нашых старонках, і ў гэтым нумары друкуем яшчэ некалькі гісторый пра людзей, якіх варта называць сапраўднымі міліцыянерамі.

Фестываль нацыянальных культур, які штогод праходзіць у Гродне, збірае шмат людзей. Адным ёсць што паказаць, другім — на што паглядзець. Гэтым разам у старажытным горадзе зноў было шматлюдна, цікава, разнастайна. На шчасце, адбылося ўсё без эксцэсаў. Але быў адзін момант, які мог сапсаваць літаральна ўсё свята.

Як перадае ўпраўленне ўнутраных спраў Гродзенскага аблвыканкама, маёр міліцыі Сяргей Мулярчык і малодшы лейтэнант Марк Юхневіч (на фота) падчас фестывалю неслі службу на вуліцы Савецкай. У той дзень у масавых мерапрыемствах прынялі ўдзел 120 тысяч чалавек! І вельмі шмат з іх адпачывалі менавіта на Савецкай. Усё было добра, як раптам да мужчын у форме нечакана падбегла жанчына і паведаміла, што насупраць універмага на людзей падае... ліхтарны слуп. Праваахоўнікі пайшлі на месца магчымага здарэння і неўзабаве канстатавалі, што ў слупа зламалася аснова. Міліцыянеры папрасілі людзей адысці падалей, дапамаглі гандлярам перанесці сталы з таварам і вырашылі ўтрымліваць канструкцыю, якая пры гэтым яшчэ і гайдалася. Праваахоўнікі звязаліся з начальствам. Да ўніверсмага падышоў Вячаслаў Баклага, начальнік упраўлення аховы правапарадку і прафілактыкі Гродзенскага аблвыканкама. Ён і паведаміў аб тым, што здарылася, камунальнікам. Да праблемнага слупа прыбылі яшчэ два міліцыянеры — Віталь Зязюлевіч і Павел Хамылёў. З-за вялікай колькасці людзей тэхніка аператыўна прыехаць не змагла. І ўвесь гэты час, паўтары гадзіны, міліцыянерам прыйшлося трымаць слуп. Часам і такое здараецца. Галоўнае, што ніхто не пацярпеў.

***

А вось удзельнікам наступнай гісторыі магло пашанцаваць менш. Інцыдэнт, як адзначылі ў УУС Мінаблвыканкама, мог каштаваць жыцця маленькаму дзіцяці.

Ігар Пазнякоў, старшы оперупаўнаважаны па асабліўых справах аддзела па наркакантролі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі Барысаўскага РУУС, па службовых абавязках знаходзіўся на вуліцы Чапаева. На даху крамы, якая прымыкала да жылога дома, ён заўважыў... малога. Дзіця нічога не баялася, поўзала па краі даху. Міліцыянер палічыў, што малы мог трапіць на дах праз адкрытае акно і кінуўся ў пад'езд. Дзверы адной з кватэр на другім паверсе адчыніла жанчына і, калі пачула пра дзіця, абамлела. Пазнякоў пабег да акна, пералез на дах крамы і ўжо неўзабаве трымаў на сваіх руках малога. Як аказалася пазней, хлопчык самастойна ўскараскаўся на падаконнік, а пасля апынуўся на незнаёмай тэрыторыі. Пры гэтым, па словах маці, яна ніколі не пакідала сына без нагляду, а тут здарылася такое...

***

Чарговы выпадак, што ўвайшоў у наш дайджэст, таксама здарыўся ў Барысаве. У выхадны дзень чацвёра ваеннаслужачых 3-га асобнага стралковага батальёна вайсковай часці 3310, што ў Навасадах, вырашылі правесці вольны час у райцэнтры, схадзіць у кіно. Але ўсе планы Рамана Козарава, Яўгена Ходара, Ігара Корхава, Артура Дзямідава перакрэсліла здарэнне, на якое нельга было не адгукнуцца. Хлопцы ўбачылі дым, які валіў з акна на пятым паверсе хрушчоўкі. Яны доўга не разважалі, адразу кінуліся ў пад'езд. Дзямідаў з лесвічнай клеткі пералез у адчыненае акно кватэры, а пасля адамкнуў знутры дзверы таварышам. У кватэры хлопцы ўбачылі мужчыну, які спаў, а навокал ужо загаралася мэбля. На шчасце, жыльца атрымалася вывесці з дома, а полымя — лакалізаваць. Хлопцы, праўда, не лічаць сябе героямі, але паглядзім праўдзе ў вочы; паступілі яны сапраўды па-геройску, адважна ■

НУМАР 102 НЕ ДЛЯ ЖАРТАЎ

Да кожнага званка ў міліцыі ставяцца сур'ёзна. Але не заўжды чалавек на тым канцы праводу звяртаецца да праваахоўнікаў з сапраўднай праблемай. Лічбы сведчаць, сёлета ў міліцыю паступіла каля 5 тысяч ілжывых выклікаў, за якія людзям прыйшлося плаціць штраф.

— З гэтым пытаннем у нас існуе пэўная праблема, — кажа **Ігар Гатальскі, начальнік арганізацыйна-аналітычнага ўпраўлення міліцыі грамадскай бяспекі МУС**. — Міліцыя заўжды імкнецца аператыўна рэагаваць на паведамленні грамадзян. Ёсць нават нарматывы, паводле якіх міліцыянер мусіць прыбыць на месца здарэння за пэўны прамежак часу. Але ёсць катэгорыя людзей, якая тэлефануе далёка не па справе. За такія званкі людзі нясуць адміністрацыйную адказнасць. А яна, дарэчы, складае ад 4 да 15 базавых велічынь. Пры паўторы на працягу года — ад 20 да 50 велічынь.

Ігар Гатальскі кажа, што з агульнай колькасці зарэгістраваных выклікаў прыкладна 70 працэнтаў складаюць тыя, што здзейснены людзьмі ў стане алкагольнага ап'янення. Сітуацыя часам даходзіць да абсурду. Падобны выпадак здарыўся ў Слуцку колькі тыдняў таму. Нецвярозы ў шэсць гадзін раніцы паведаміў міліцыі, што ў яго ўкралі тры тысячы долараў. На месца выехала следча-аператыўная група. Калі пачалі разбірацца, грошы знайшліся ў тумбачцы. Міліцыя з'ехала, аднак праз некалькі гадзін ён зноў тэлефануе і паўторна паведамляе пра крадзеж долараў. Праваахоўнікі зноў паехалі і... знайшлі тыя банкноты. У выніку мужчыну прыйшлося заплаціць штраф. А вось у Пінску жанчына сказала супрацоўнікам міліцыі, што ў яе знік ноўтбук. Як стала вядома, яна выпівала падчас сямейнага свята. Калі пайшла ў краму, схавала камп'ютар ад гасцей пад ложкам, а потым проста пра яго забылася. Ёй таксама прыйшлося заплаціць штраф.

Часам людзі па няведанні тэлефануюць у міліцыю. Аднак, як нам паведамілі ў МУС, усе званкі правяраюцца. І калі чалавек памылкова замест газавай службы набраў «102», падобны выпадак пад парушэнне не падпадае. У дзеяннях правапарушальніка абавязкова павінен прысутнічаць намер.

Вось яшчэ адзін прыклад. Карэліцкі раён. Жанчына пазванiла ў міліцыю і сказала, што яе згвалтаваў кіроўца аўтамабіля. Да яе неўзабаве выехала цэлая група міліцыянераў. Высветлілася, што яна п'яная, а кіроўца проста адмовіўся падвезці яе дадому ў такім стане. Такім чынам яна хацела яму адпомсціць.

Праваахоўнікі падкрэсліваюць, што нават пры вялікім жаданні ў падобных махляроў не атрымаецца сысці ад адказнасці. Усе званкі фіксуюцца, і супрацоўнікі міліцыі заўжды бачаць, з якога нумара тэлефануюць. Аднак ёсць яшчэ адна мера, якая павінна прымусіць чалавека сто разоў падумаць перад тым, як званіць.

— Міліцыя мае ўсе падставы, каб акрамя штрафу спагнаць з правапарушальніка ўсе выдаткі за выезд праваахоўнікаў, — паведамляе Ігар Гатальскі. — Летась жыхар сталіцы паведаміў пра мініраванне аднаго з судоў Мінска. Асобу высветлілі і прыцягнулі да крымінальнай адказнасці. А за эксплуатацыю транспарту, адпрацаваны міліцыяй час з яго дадаткова спагналі 2,5 мільёна рублёў.

Кожны адэкватны чалавек павінен разумець, што ў той час, калі міліцыянер рэагуе на глупства, непадалёк можа здарыцца сапраўднае злачынства. І гэтыя некалькі хвілін могуць адыграць вырашальную ролю.

■ Асоба

ЧАЛАВЕК, ЯКОМУ ШАНЦАВАЛА

Немцев он держал в тревоге,
Те боялись сесть в вагон:
Если Хазов на дороге, —
Прочь с дороги эшелон!

Гэтыя радкі Сяргей Міхалкоў прысвяціў яраслаўскаму хлопцу з вёскі Сунежна Бальшасельскага раёна Васілю Хазаву, які змагаўся на беларускай зямлі з нямецка-фашысцкімі акупантамі. З 1940 года і да пачатку Вялікай Айчыннай вайны ён праходзіў тэрміновую службу ў асобнай ордэна Леніна мотастралковай дывізіі спецыяльнага прызначэння імя Дзяржынскага. Пайшоў Васіль у армію добраахвотнікам, хоць меў права як адзіны сын у бацькоў пажылога ўзросту і «закасіць».

У першыя ж дні вайны для разведвальнай і дыверсійнай работы ў глыбокім тыле ворага ў Маскве з добраахвотнікаў была створана мотастралковая брыгада асобага прызначэння Наркамата ўнутраных спраў СССР, і Хазаў быў пераведзены ў полк №2 на пасаду камандзіра аддзялення падрыўнікоў у партызанскім атрадзе імя Воранава. Разам з таварышамі Іванам Алтынавым і Дзмітрыем Нікіціным у канцы лютага 1942 года Васіль быў накіраваны ў спецатрад «Гроза», што дзейнічаў на тэрыторыі Мінскай і Віцебскай абласцей. Хлопцы на чыгункі Маладзечна — Полацк, а таксама ў Мсціслаўскім і Докшыцкім раёнах пусцілі пад адхон 11 эшалонаў з жывой сілай і тэхнікай ворага. У выніку фашысты страцілі 1600 чалавек забітымі і параненымі, было знішчана 11 паравозаў, больш за 100 вагонаў, 8 танкаў і шмат іншай тэхнікі. Падрыўнікі ўзарвалі спіртзавод у мястэчку Ілава, на станцыі Бурбіна разам з партызанамі пад камандаваннем

К. Заслонава знішчылі нарабаванае і падрыхтаванае фашыстамі для вывазу ў Германію збожжа.

Асабліва памятны расказ Васіля Фёдаравіча пра паядынак з гітлераўцамі недалёка ад вёскі Хілаўшчына, што ў Докшыцкім раёне каля станцыі Параф'янава. Па ўсіх мерках там ён павінен быў застацца навечна. Але лёс распарадзіўся па-свойму.

...Падрыўная група Хазава атрымала заданне пусціць пад адхон варожы эшалон, але дабрацца да чыгуначнага палатна было немагчыма: 50-метровая паласа з абодвух бакоў завалена ссечанай вольхай і добра прыстраляна з дзотаў і вышак. Калі ж замініраваць ноччу, то раніцай міну абавязкова знайшлі б пры абходзе.

Васіль вырашыў перахітрыць фашыстаў. Калі здалёк пачуўся гул цягніка, прыгатаваў самаробны запал, дзе замест узрывальніка прыладзіў запальную трубку з пауметрам бікфордава шнура, падпаліць які трэба было ўсяго за хвіліну да выбуху.

Вось да цягніка засталося метраў чатырыста, і Хазаў кінуўся наперарэз паравозу. І адразу ж вакол засвісталі кулі: немцы па смельчаку адкрылі шчыльны агонь. Адважны падрыўнік бег, пятляючы, як заяц. На паўдарозе падпаліў шнур і за 50 метраў да цягніка, што набліжаўся, засунуў тол пад рэйку. А сам, імгненна скаціўшыся пад адхон, кінуўся да лесу. За спінай прагрымеў выбух. Васіль Хазаў выйграў гэты паядынак. Пацярпела толькі біклажка, прабітая куляй...

Выканаўшы заданне, 6 верасня 1942 года атрад перайшоў лінію фронту і вярнуўся ў Маскву. Зноў мініравалі масты, устанаўлівалі на абарончых рубяжах мінныя палі. Хазаву шанцавала. Сябры расказвалі пра яго легенды. Васіля Фёдаравіча прадставілі да звання Героя Савецкага Саюза. Ды так здарылася, што з-за чыста фармальнай прычыны (не быў у прадстаўленні апісаны гераічны эпізод) звання ён не атрымаў. І хоць яго таварышы хадайнічалі аб узнагароджанні на працягу некалькіх гадоў, Залатая Зорка на грудзях так і не заззяла. А героем ён быў і застаўся.

Пасля вызвалення Віцебска ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў Васіль Хазаў кіраваў і сам прымаў удзел у аператыўна-вайсковых мерапрыемствах па вылоўліванні ў лясах нямецкіх салдат, уласаўцаў, паліцаяў. Пазней знаходзіўся ў камандзіроўцы ў Заходняй Беларусі, дзе ўдзельнічаў у разгроме зладзейска-грабежніцкіх шаек. У краіне была пасляваенная разруха, востра не хапала прадуктаў харчавання і прамысловых тавараў, што садзейнічала ўтварэнню разнастайных бандыцкіх груповак. Васіль Фёдаравіч быў бязлітасны ў барацьбе з бандытамі, бо ведаў, колькі гора прынеслі гэтыя нелюдзі насельніцтву: яны ж рабавалі апошняе, а часцей забівалі. У 1948 годзе органы міліцыі рэспублікі завяршылі ліквідацыю банд, былі рэфарміраваны і аддзелы па барацьбе з бандытызмам.

Васіль Хазаў скончыў Маскоўскі філіял Вышэйшай школы МУС у Мінску, атрымаў вышэйшую юрыдычную адукацыю. Дастойна служыў у органах унутраных спраў Віцебшчыны, паказваючы прыклад маладым супрацоўнікам, заўсёды праяўляў ініцыятыву і знаходлівасць. Узнагароджаны ордэнамі Чырвонай Зоркі, Айчыннай вайны 2-й ступені, «Знак Пашаны», 23 медалямі, у іх ліку «За баявыя заслугі», «Партызану Вялікай Айчыннай вайны 1-й ступені», «За абарону Масквы». На пенсію пайшоў у званні падпалкоўніка міліцыі з пасады начальніка Полацкага ГАУС. Але сядзець дома не змог. Доўгія гады кожны, хто прыходзіў па якой-небудзь патрэбе ў Віцебскі гарадскі савет ветэранаў, у першую чаргу сустракаўся з яго сакратаром. Менавіта такую пасаду займаў апошнія гады жыцця Васіль Хазаў — адважны падрыўнік, мудры настаўнік, абаронца пажылых.

Васіль Фёдаравіч Хазаў навечна залічаны ганаровым салдатам 4-й патрульнай роты вайсковай часці 5524 МУС Рэспублікі Беларусь.

Таццяна КУЗЬМІЧ.

На здымку: Васіль Фёдаравіч ХАЗАЎ

■ Зважай!

«ПРЫСУТНАСЦЬ МІЛІЦЫЯНЕРА ДЫСЦЫПЛІНУЕ АДПАЧЫВАЛЬНІКАЎ»

Спёка, якая ўсталявалася ў сярэдзіне чэрвеня, зноў пагнала людзей на рэчкі і азёры. Ды і як можна ўявіць летні адпачынак без пляжа і купання? Аднак для кагосьці падобныя забаўкі прыносяць не асалоду, а сапраўдную праблему.

— Практыка паказвае, што асноўным фактарам, які негатыўна ўплывае на стан правапарадку ў месцах адпачынку, — ужыванне алкаголю, — кажа **Сяргей Гардынец, старшы інспектар арганізацыйна-аналітычнага ўпраўлення міліцыі грамадскай бяспекі МУС**. — На жаль, пакуль яшчэ не знік стэрэатып аб тым, што адпачынак на прыродзе абавязкова павінен суправаджацца выпіўкай. Пра гэта сведчыць і статыстыка. Толькі ў маі, які, між іншым, не з'яўляецца пікам пляжнага сезона, супрацоўнікі міліцыі выявілі каля тысячы правапарушэнняў, звязаных з распіццём піва і спіртных напояў.

У сувязі з гэтым МУС нагадвае, што зоны адпачынку і пляжы — грамадскія месцы, дзе распіваць алкаголь забаронена. За гэта прадугледжаны штраф да 1 680 000 рублёў. А паўторны штраф можа павялічыцца амаль удвая. Правапарушальніка таксама могуць арыштаваць на 15 сутак.

— Толькі справа не ў штрафах, — адзначае старшы інспектар. — Штодня супрацоўнікі міліцыі фіксуюць факты, калі адпачывальнікі, найперш моладзь, пад уздзеяннем алкаголю выходзяць за рамкі дазволенага, што можа выклікаць цяжкія наступствы. Нядаўна ў Гродзенскім раёне два мясцовыя жыхары адпачывалі на беразе рэчкі. Пасля таго, як выпілі, пабіліся. У выніку адзін з іх

загінуў. Другі вынік п'янага адпачынку — гібель на вадзе. Толькі за апошні месяц вясны ў вадаёмах Беларусі патанулі 6 чалавек. 5 з іх былі ў стане алкагольнага ап'янення.

Каб прадухіліць такія здарэнні, міліцыя арыентавана на папярэджанне падобных фактаў. Праваахоўнікі сумесна з прадстаўнікамі Таварыства ратавання на водах праводзяць прафілактычныя рэйды. У тым ліку на плавальных сродках.

Сяргей Гардынец заўважае, што да знаходжання міліцыі ў зонах адпачынку трэба ставіцца з разуменнем. «Іх галоўнай задачай з'яўляецца ахова парадку, а вопыт працы сведчыць, што ўжо сам факт прысутнасці міліцыянера істотна дысцыплінуе адпачывальнікаў і значна зніжае рызыку стаць ахвярай няшчасных выпадкаў ці злачынства», — кажа Сяргей Гардынец ■

■ Праблема

КОЖНАЕ ЧАЦВЁРТАЕ ПРАВАПАРУШЭННЕ

П'янства працягвае негатыўна ўплываць на крымінагенную абстаноўку ў краіне

Аб гэтым «Звяздзе» паведаміў Вадзім Петыш, намеснік начальніка арганізацыйна-аналітычнага ўпраўлення міліцыі грамадскай бяспекі МУС.

У стане алкагольнага ап'янення ў Беларусі здзяйсняюць амаль кожнае чацвёртае правапарушэнне ад агульнай колькасці. Для аматараў спіртнога статыстыка жудасная, за пяць месяцаў 2016 года ў нашай краіне ад ужывання кантрафактнага алкаголя і атручэння яго сурагатамі загінулі 46 чалавек.

— Праблема насамрэч існуе, — кажа Вадзім Петыш. — І ў сувязі з ёй гэтае пытанне знаходзіцца ў міліцыі на асаблівым кантролі. Мы стараемся канфіскоўваць алкагольныя напоі з незаконнага абарачэння. У гэтым кірунку працуем даволі плённа, але факты застаюцца фактамі. Людзі з розных прычын працягваюць гэтым займацца. У тым ліку дзеля продажу. З пачатку года выяўлена амаль 280 тысяч літраў фальсіфікаваных спіртных напояў і самагоннай брагі.

Для міліцыі, як кажа суразмоўца, важна прыцягнуць да адказнасці кожнага, хто гэтым займаецца. Адміністрацыйным кодэксам прадугледжаны артыкул, паводле якога чалавек, які вырабляў моцныя спіртныя напоі ці захоўваў самагонны апарат, можа атрымаць штраф да 5 базавых велічынь. Пры паўторы на працягу года — да 30 базавых. Пры гэтым ва ўсіх выпадках прадугледжана канфіскацыя такіх напояў, брагі або самагонных апаратаў.

Так, у Вілейскім раёне на адным з лецішчаў выявілі дзве тоны брагі, знайшлі самагонны апарат. У красавіку міліцыя сумесна з супрацоўнікамі нацыянальнага парка Белавежскай пушчы ў Свіслацкім раёне затрымалі мужчыну, у якога таксама быў самагонны апарат і больш за 3,5 тысячы літраў брагі.

— Варта адзначыць, што пераважная большасць самагоншчыкаў ужо пакінулі лясныя масівы. Напрыклад, калі 10-15 гадоў таму ў Валожынскім ці Старадарожскім раёне самагонныя апараты можна было лёгка знайсці ў лесе, цяпер такога практычна няма. Міліцыя літаральна вычысціла іх.

«І пазітыўная дынаміка ў гэтым адчуваецца», — кажа Вадзім Петыш ■

Матэрыялы паласы падрыхтаваў Тарас ШЧЫРЫ. *taras@zviazda.by*

ЗАВЕРЕНО
Департамент по ценным бумагам
Министерства финансов
Республики Беларусь
_____ С.А.Сушко
27.06.2016

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ
ОБ ЭМИССИИ ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ ВТОРОГО ВЫПУСКА

Таварыства з абмежаванай адказнасцю «ТАПАС» (ТАА «ТАПАС»)
Общества с ограниченной ответственностью «ТАПАС» (ООО «ТАПАС»)

1. Полное и сокращенное наименование эмитента.
На белорусском языке:
полное – Таварыства з абмежаванай адказнасцю «ТАПАС»;
сокращенное – ТАА «ТАПАС».
На русском языке:
полное – Общество с ограниченной ответственностью «ТАПАС»;
сокращенное – ООО «ТАПАС» (далее – эмитент).

2. Место нахождения эмитента, телефон, факс, электронный адрес (e-mail).
220049, г. Минск, ул. Кнорина, 17, 4-й этаж, офис 14. Телефон/факс: 8 (017) 302-84-10; электронный адрес (e-mail): info@tapas.by.

3. Основные виды деятельности эмитента.
Деятельность в области архитектуры (код 71110 согласно Общегосударственному классификатору Республики Беларусь «Виды экономической деятельности» ОКРБ 005-2011).

4. Номер расчетного счета эмитента, на который будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи облигаций, наименование обслуживающего банка.
Расчетный счет № 3012567680027; наименование банка: ОАО «Белинвестбанк» (адрес банка: 220002, г. Минск, пр. Машерова, 29, БИК 153001739, УНП 807000028).

5. Раскрытие информации в соответствии с законодательством Республики Беларусь.
Эмитент размещает на едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг, а также публикует в газете «Звязда», и (или) размещает на официальном сайте эмитента в глобальной сети Интернет, и (или) доводит до сведения неопределенного круга лиц иным образом, определенным республиканским органом государственного управления, осуществляющим государственное регулирование рынка ценных бумаг (далее – Регистрирующий орган) следующую информацию:
годовой отчет эмитента – не позднее одного месяца после его утверждения в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь о хозяйственных обществах;
о внесенных изменениях в настоящий документ – в срок не позднее 7 дней после регистрации изменений в Регистрирующем органе;
сведения, подлежащие опубликованию в соответствии с Законом Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)» – в течение 5 дней с момента получения соответствующего судебного постановления.
Информация о принятом решении о реорганизации или ликвидации эмитента публикуется в журнале «Юстиция Беларуси», если иное не предусмотрено законодательством Республики Беларусь.
Эмитент раскрывает информацию о результатах финансово-хозяйственной деятельности, информацию о существенных фактах (событиях, действиях), касающихся его финансово-хозяйственной деятельности, которые могут повлиять на стоимость жилищных облигаций второго выпуска эмитента, в порядке и сроки, установленные законодательством Республики Беларусь.

6. Наименование депозитария, обслуживающего эмитента.
Наименование депозитария: Открытое акционерное общество «БПС-Сбербанк» (далее – депозитарий);
Место нахождения депозитария: бульвар имени Мулявина, 6, 220005, г. Минск, Республика Беларусь.
Депозитарий зарегистрирован в Национальном банке Республики Беларусь 28 декабря 1991 г. (Регистрационный №25).
Специальное разрешение (лицензия) на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам №02200/5200-1246-1086, выдано Министерством финансов Республики Беларусь, действительно по 30 января 2022 года.

7. Размер уставного фонда эмитента.
Уставный фонд эмитента составляет 3 381 761 000 (Три миллиарда триста восемьдесят один миллион семьсот шестьдесят одна тысяча) белорусских рублей.

8. Дата принятия решения о выпуске облигаций и наименование органа, принявшего это решение.
Решение о втором выпуске жилищных облигаций (далее – облигации) принято Общим собранием участников эмитента 23 мая 2016 г. (протокол от 23.05.2016 №6/н).

9. Форма выпуска облигаций, объем выпуска, количество облигаций.

Форма выпуска и вид облигаций	Бездокументарные, именные, конвертируемые
Объём выпуска облигаций	3 300 000 000 (Три миллиарда триста миллионов) белорусских рублей
Количество облигаций	500 (Пятьсот) штук

10. Номинальная стоимость облигации.
Номинальная стоимость одной облигации составляет 6 600 000 (Шесть миллионов шестьсот тысяч) белорусских рублей и имеет эквивалент, равный 1 (Одному) квадратному метру общей площади жилого помещения в многоквартирном жилом доме № 5.1 по генплану в составе объекта «Многофункциональный комплекс в районе проспекта Победителей – улиц Ратомской (Браславской) - Тимирязева в г. Минске. 1-я очередь строительства» на земельном участке, расположенном в г. Минске (далее – Жилой дом).

11. Цель эмиссии облигаций и направления использования средств, полученных от размещения облигаций.
Эмиссия облигаций осуществляется с целью привлечения денежных средств юридических и (или) физических лиц на осуществление строительства Жилого дома, на финансирование иных мероприятий, связанных со строительством указанного дома, а также на пополнение оборотных средств эмитента. Денежные средства, полученные от размещения облигаций, используются в соответствии с целями их выпуска.

12. Сведения об обеспечении исполнения обязательств по облигациям.
Исполнение обязательств по облигациям обеспечивается поручительством Общества с ограниченной ответственностью «ДЕКО-ПЛАСТ» на сумму 3 300 000 000 (Три миллиарда триста миллионов) белорусских рублей согласно договору о предоставлении поручительства от 23.05.2016 №6/н. Место нахождения поручителя: 220049, г. Минск, ул. Кнорина, 17, 5-й этаж, офис 3.

13. Срок размещения облигаций.
Дата начала размещения облигаций – 01.06.2016.
Дата окончания размещения облигаций – 21.01.2018.

14. Место, время и порядок размещения облигаций.
Размещение облигаций осуществляется Эмитентом путем открытой продажи облигаций ежедневно (за исключением выходных дней (субботы и воскресенья), государственных праздников и праздничных дней, установленных и объявленных нерабочими в соответствии с законодательством Республики Беларусь) с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: Республика Беларусь, 220049, г. Минск, ул. Кнорина, 17, 5-й этаж, офис 14.
Открытая продажа облигаций осуществляется физическим и (или) юридическим лицам в соответствии с законодательством Республики Беларусь путем заключения соответствующего договора.
Жилищные облигации имеют право приобретать (как в процессе размещения жилищных облигаций, так и в процессе их обращения) юридические и физические лица, заключившие с эмитентом договор в простой письменной форме, предусматривающий обязательства эмитента по строительству жилых помещений владельцам жилищных облигаций.
Открытая продажа облигаций осуществляется по цене, определяемой эмитентом в зависимости от ситуации на рынке строительства и недвижимости на момент продажи жилищных облигаций, а также исходя из соотношения спроса и предложения на рынке ценных бумаг.

15. Срок обращения облигаций.
Срок обращения облигаций устанавливается с 01.06.2016 по 21.02.2018 (630 календарных дней).

16. Дата начала погашения облигаций.
Датой начала погашения облигаций является 21.02.2018.

17. Размер или порядок определения размера дохода по облигациям, условия его выплаты.
Доход по облигациям не начисляется и не выплачивается.

18. Государственный регистрационный номер выпуска облигаций и дата его регистрации.
Выпуск облигаций зарегистрирован Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь 27.06.2016 г.
Государственный регистрационный номер выпуска: 5-200-02-2770.

19. Сведения о месте, времени и способе ознакомления с проспектом эмиссии облигаций.
С более подробной информацией (проспектом эмиссии облигаций) можно ознакомиться по адресу: Республика Беларусь, 220049, г. Минск, ул. Кнорина, 17, 5-й этаж, офис 14 ежедневно (за исключением выходных дней (субботы и воскресенья), государственных праздников и праздничных дней, установленных и объявленных нерабочими в соответствии с законодательством Республики Беларусь) с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 путем личного прочтения эмиссионных документов.

Генеральный директор
Управляющей компании
эмитента И.Я. Кривецкий

Ответственный
бухгалтер эмитента В.К. Мельникова

ЗАВЕРЕНО
Департамент по ценным бумагам
Министерства финансов
Республики Беларусь
_____ С.А.Сушко
27.06.2016

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ
ОБ ЭМИССИИ ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ ТРЕТЬЕГО ВЫПУСКА

Таварыства з абмежаванай адказнасцю «ТАПАС» (ТАА «ТАПАС»)
Общества с ограниченной ответственностью «ТАПАС» (ООО «ТАПАС»)

1. Полное и сокращенное наименование эмитента.
На белорусском языке:
полное – Таварыства з абмежаванай адказнасцю «ТАПАС»;
сокращенное – ТАА «ТАПАС».
На русском языке:
полное – Общество с ограниченной ответственностью «ТАПАС»;
сокращенное – ООО «ТАПАС» (далее – эмитент).

2. Место нахождения эмитента, телефон, факс, электронный адрес (e-mail).
220049, г. Минск, ул. Кнорина, 17, 4-й этаж, офис 14. Телефон/факс: 8 (017) 302-84-10; электронный адрес (e-mail): info@tapas.by.

3. Основные виды деятельности эмитента.
Деятельность в области архитектуры (код 71110 согласно Общегосударственному классификатору Республики Беларусь «Виды экономической деятельности» ОКРБ 005-2011).

4. Номер расчетного счета эмитента, на который будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи облигаций, наименование обслуживающего банка.
Расчетный счет № 3012567680027; наименование банка: ОАО «Белинвестбанк» (адрес банка: 220002, г. Минск, пр. Машерова, 29, БИК 153001739, УНП 807000028).

5. Раскрытие информации в соответствии с законодательством Республики Беларусь.
Эмитент размещает на едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг, а также публикует в газете «Звязда», и (или) размещает на официальном сайте эмитента в глобальной сети Интернет, и (или) доводит до сведения неопределенного круга лиц иным образом, определенным республиканским органом государственного управления, осуществляющим государственное регулирование рынка ценных бумаг (далее – Регистрирующий орган) следующую информацию:
годовой отчет эмитента – не позднее одного месяца после его утверждения в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь о хозяйственных обществах;
о внесенных изменениях в настоящий документ – в срок не позднее 7 дней после регистрации изменений в Регистрирующем органе;
сведения, подлежащие опубликованию в соответствии с Законом Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)» – в течение 5 дней с момента получения соответствующего судебного постановления.
Информация о принятом решении о реорганизации или ликвидации эмитента публикуется в журнале «Юстиция Беларуси», если иное не предусмотрено законодательством Республики Беларусь.
Эмитент раскрывает информацию о результатах финансово-хозяйственной деятельности, информацию о существенных фактах (событиях, действиях), касающихся его финансово-хозяйственной деятельности, которые могут повлиять на стоимость жилищных облигаций третьего выпуска эмитента, в порядке и сроки, установленные законодательством Республики Беларусь.

6. Наименование депозитария, обслуживающего эмитента.
Наименование депозитария: Открытое акционерное общество «БПС-Сбербанк» (далее – депозитарий);
Место нахождения депозитария: бульвар имени Мулявина, 6, 220005, г. Минск, Республика Беларусь.
Депозитарий зарегистрирован в Национальном банке Республики Беларусь 28 декабря 1991 г. (Регистрационный №25).
Специальное разрешение (лицензия) на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам №02200/5200-1246-1086, выдано Министерством финансов Республики Беларусь, действительно по 30 января 2022 года.

7. Размер уставного фонда эмитента.
Уставный фонд эмитента составляет 3 381 761 000 (Три миллиарда триста восемьдесят один миллион семьсот шестьдесят одна тысяча) белорусских рублей.

8. Дата принятия решения о выпуске облигаций и наименование органа, принявшего это решение.
Решение о третьем выпуске жилищных облигаций (далее – облигации) принято Общим собранием участников эмитента 23 мая 2016 г. (протокол от 23.05.2016 №6/н).

9. Форма выпуска облигаций, объем выпуска, количество облигаций.

Форма выпуска и вид облигаций	Бездокументарные, именные, конвертируемые
Объем выпуска облигаций	5 280 000 000 (Пять миллиардов двести восемьдесят миллионов) белорусских рублей
Количество облигаций	800 (Восемьсот) штук

10. Номинальная стоимость облигации.
Номинальная стоимость одной облигации составляет 6 600 000 (Шесть миллионов шестьсот тысяч) белорусских рублей и имеет эквивалент, равный 1 (Одному) квадратному метру общей площади жилого помещения в многоквартирном жилом доме № 7 по генплану в составе объекта «Многофункциональный комплекс в районе проспекта Победителей – улиц Ратомской (Браславской) - Тимирязева в г. Минске. 1-я очередь строительства» на земельном участке, расположенном в г. Минске (далее – Жилой дом).

11. Цель эмиссии облигаций и направления использования средств, полученных от размещения облигаций.
Эмиссия облигаций осуществляется с целью привлечения денежных средств юридических и (или) физических лиц на осуществление строительства Жилого дома, на финансирование иных мероприятий, связанных со строительством указанного дома, а также на пополнение оборотных средств эмитента. Денежные средства, полученные от размещения облигаций, используются в соответствии с целями их выпуска.

12. Сведения об обеспечении исполнения обязательств по облигациям.
Исполнение обязательств по облигациям обеспечивается поручительством Общества с ограниченной ответственностью «БелОбъектСтрой» на сумму 5 280 000 000 (Пять миллиардов двести восемьдесят миллионов) белорусских рублей согласно договору о предоставлении поручительства от 23.05.2016 №6/н. Место нахождения поручителя: 223050, Минская обл., Минский р-н, пос. Колодищи, ул. Чкалова, 37, пом. 1-2.

13. Срок размещения облигаций.
Дата начала размещения облигаций – 01.06.2016.
Дата окончания размещения облигаций – 21.01.2018.

14. Место, время и порядок размещения облигаций.
Размещение облигаций осуществляется Эмитентом путем открытой продажи облигаций ежедневно (за исключением выходных дней (субботы и воскресенья), государственных праздников и праздничных дней, установленных и объявленных нерабочими в соответствии с законодательством Республики Беларусь) с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: Республика Беларусь, 220049, г. Минск, ул. Кнорина, 17, 5-й этаж, офис 14.
Открытая продажа облигаций осуществляется физическим и (или) юридическим лицам в соответствии с законодательством Республики Беларусь путем заключения соответствующего договора.
Жилищные облигации имеют право приобретать (как в процессе размещения жилищных облигаций, так и в процессе их обращения) юридические и физические лица, заключившие с эмитентом договор в простой письменной форме, предусматривающий обязательства эмитента по строительству жилых помещений владельцам жилищных облигаций.
Открытая продажа облигаций осуществляется по цене, определяемой эмитентом в зависимости от ситуации на рынке строительства и недвижимости на момент продажи жилищных облигаций, а также исходя из соотношения спроса и предложения на рынке ценных бумаг.

15. Срок обращения облигаций.
Срок обращения облигаций устанавливается с 01.06.2016 по 21.02.2018 (630 календарных дней).

16. Дата начала погашения облигаций.
Датой начала погашения облигаций является 21.02.2018.

17. Размер или порядок определения размера дохода по облигациям, условия его выплаты.
Доход по облигациям не начисляется и не выплачивается.

18. Государственный регистрационный номер выпуска облигаций и дата его регистрации.
Выпуск облигаций зарегистрирован Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь 27.06.2016 г.
Государственный регистрационный номер выпуска: 5-200-02-2771.

19. Сведения о месте, времени и способе ознакомления с проспектом эмиссии облигаций.
С более подробной информацией (проспектом эмиссии облигаций) можно ознакомиться по адресу: Республика Беларусь, 220049, г. Минск, ул. Кнорина, 17, 5-й этаж, офис 14 ежедневно (за исключением выходных дней (субботы и воскресенья), государственных праздников и праздничных дней, установленных и объявленных нерабочими в соответствии с законодательством Республики Беларусь) с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 путем личного прочтения эмиссионных документов.

Генеральный директор
Управляющей компании
эмитента И.Я. Кривецкий

Ответственный
бухгалтер эмитента В.К. Мельникова

ЗАВЕРЕНО
Департамент по ценным бумагам
Министерства финансов
Республики Беларусь
_____ С.А.Сушко
27.06.2016

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ
ОБ ЭМИССИИ ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ ЧЕТВЕРТОГО ВЫПУСКА

Таварыства з абмежаванай адказнасцю «ТАПАС» (ТАА «ТАПАС»)
Общества с ограниченной ответственностью «ТАПАС» (ООО «ТАПАС»)

1. Полное и сокращенное наименование эмитента.
На белорусском языке:
полное – Таварыства з абмежаванай адказнасцю «ТАПАС»;
сокращенное – ТАА «ТАПАС».
На русском языке:
полное – Общество с ограниченной ответственностью «ТАПАС»;
сокращенное – ООО «ТАПАС» (далее – эмитент).

2. Место нахождения эмитента, телефон, факс, электронный адрес (e-mail).
220049, г. Минск, ул. Кнорина, 17, 4-й этаж, офис 14. Телефон/факс: 8 (017) 302-84-10; электронный адрес (e-mail): info@tapas.by.

3. Основные виды деятельности эмитента.
Деятельность в области архитектуры (код 71110 согласно Общегосударственному классификатору Республики Беларусь «Виды экономической деятельности» ОКРБ 005-2011).

4. Номер расчетного счета эмитента, на который будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи облигаций, наименование обслуживающего банка.
Расчетный счет № 3012567680027; наименование банка: ОАО «Белинвестбанк» (адрес банка: 220002, г. Минск, пр. Машерова, 29, БИК 153001739, УНП 807000028).

5. Раскрытие информации в соответствии с законодательством Республики Беларусь.
Эмитент размещает на едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг, а также публикует в газете «Звязда», и (или) размещает на официальном сайте эмитента в глобальной сети Интернет, и (или) доводит до сведения неопределенного круга лиц иным образом, определенным республиканским органом государственного управления, осуществляющим государственное регулирование рынка ценных бумаг (далее – Регистрирующий орган) следующую информацию:
годовой отчет эмитента – не позднее одного месяца после его утверждения в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь о хозяйственных обществах;
о внесенных изменениях в настоящий документ – в срок не позднее 7 дней после регистрации изменений в Регистрирующем органе;
сведения, подлежащие опубликованию в соответствии с Законом Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)» – в течение 5 дней с момента получения соответствующего судебного постановления.
Информация о принятом решении о реорганизации или ликвидации эмитента публикуется в журнале «Юстиция Беларуси», если иное не предусмотрено законодательством Республики Беларусь.
Эмитент раскрывает информацию о результатах финансово-хозяйственной деятельности, информацию о существенных фактах (событиях, действиях), касающихся его финансово-хозяйственной деятельности, которые могут повлиять на стоимость жилищных облигаций четвертого выпуска эмитента, в порядке и сроки, установленные законодательством Республики Беларусь.

6. Наименование депозитария, обслуживающего эмитента.
Наименование депозитария: Открытое акционерное общество «БПС-Сбербанк» (далее – депозитарий);
Место нахождения депозитария: бульвар имени Мулявина, 6, 220005, г. Минск, Республика Беларусь.
Депозитарий зарегистрирован в Национальном банке Республики Беларусь 28 декабря 1991 г. (Регистрационный №25).
Специальное разрешение (лицензия) на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам №02200/5200-1246-1086, выдано Министерством финансов Республики Беларусь, действительно по 30 января 2022 года.

7. Размер уставного фонда эмитента.
Уставный фонд эмитента составляет 3 381 761 000 (Три миллиарда триста восемьдесят один миллион семьсот шестьдесят одна тысяча) белорусских рублей.

8. Дата принятия решения о выпуске облигаций и наименование органа, принявшего это решение.
Решение о четвертом выпуске жилищных облигаций (далее – облигации) принято Общим собранием участников эмитента 23 мая 2016 г. (протокол от 23.05.2016 №6/н).

9. Форма выпуска облигаций, объем выпуска, количество облигаций.

Форма выпуска и вид облигаций	Бездокументарные, именные, конвертируемые
Объем выпуска облигаций	4 620 000 000 (Четыре миллиарда шестьсот двадцать миллионов) белорусских рублей
Количество облигаций	700 (Семьсот) штук

10. Номинальная стоимость облигации.
Номинальная стоимость одной облигации составляет 6 600 000 (Шесть миллионов шестьсот тысяч) белорусских рублей и имеет эквивалент, равный 1 (Одному) квадратному метру общей площади жилого помещения в многоквартирном жилом доме № 10.1 по генплану в составе объекта «Многофункциональный комплекс в районе проспекта Победителей – улиц Ратомской (Браславской) – Тимирязева в г. Минске. 1-я очередь строительства» на земельном участке, расположенном в г. Минске (далее – Жилой дом).

11. Цель эмиссии облигаций и направления использования средств, полученных от размещения облигаций.
Эмиссия облигаций осуществляется с целью привлечения денежных средств юридических и (или) физических лиц на осуществление строительства Жилого дома, на финансирование иных мероприятий, связанных со строительством указанного дома, а также на пополнение оборотных средств эмитента. Денежные средства, полученные от размещения облигаций, используются в соответствии с целями их выпуска.

12. Сведения об обеспечении исполнения обязательств по облигациям.
Исполнение обязательств по облигациям обеспечивается поручительствами:
Общества с ограниченной ответственностью «ДЕКО-ПЛАСТ» на сумму 2 800 000 000 (Два миллиарда восемьсот миллионов) белорусских рублей согласно договору о предоставлении поручительства от 23.05.2016 №6/н. Место нахождения поручителя: 220049, г. Минск, ул. Кнорина, 17, 5-й этаж, офис 3. УНП (учетный номер плательщика) поручителя: 600422579;
Общества с ограниченной ответственностью «БелОбъектСтрой» на сумму 1 820 000 000 (Один миллиард восемьсот двадцать миллионов) белорусских рублей согласно договору о предоставлении поручительства от 23.05.2016 №6/н. Место нахождения поручителя: 223050, Минская обл., Минский р-н, пос. Колодищи, ул. Чкалова, 37, пом. 1-2. УНП (учетный номер плательщика) поручителя: 691365787.

13. Срок размещения облигаций.
Дата начала размещения облигаций – 01.06.2016.
Дата окончания размещения облигаций – 21.01.2018.

14. Место, время и порядок размещения облигаций.
Размещение облигаций осуществляется Эмитентом путем открытой продажи облигаций ежедневно (за исключением выходных дней (субботы и воскресенья), государственных праздников и праздничных дней, установленных и объявленных нерабочими в соответствии с законодательством Республики Беларусь) с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: Республика Беларусь, 220049, г. Минск, ул. Кнорина, 17, 5-й этаж, офис 14.
Открытая продажа облигаций осуществляется физическим и (или) юридическим лицам в соответствии с законодательством Республики Беларусь путем заключения соответствующего договора.
Жилищные облигации имеют право приобретать (как в процессе размещения жилищных облигаций, так и в процессе их обращения) юридические и физические лица, заключившие с эмитентом договор в простой письменной форме, предусматривающий обязательства эмитента по строительству жилых помещений владельцам жилищных облигаций.
Открытая продажа облигаций осуществляется по цене, определяемой эмитентом в зависимости от ситуации на рынке строительства и недвижимости на момент продажи жилищных облигаций, а также исходя из соотношения спроса и предложения на рынке ценных бумаг.

15. Срок обращения облигаций.
Срок обращения облигаций устанавливается с 01.06.2016 по 21.02.2018 (630 календарных дней).

16. Дата начала погашения облигаций.
Датой начала погашения облигаций является 21.02.2018.

17. Размер или порядок определения размера дохода по облигациям, условия его выплаты.
Доход по облигациям не начисляется и не выплачивается.

18. Государственный регистрационный номер выпуска облигаций и дата его регистрации.
Выпуск облигаций зарегистрирован Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь 27.06.2016 г.
Государственный регистрационный номер выпуска: 5-200-02-2772.

19. Сведения о месте, времени и способе ознакомления с проспектом эмиссии облигаций.
С более подробной информацией (проспектом эмиссии облигаций) можно ознакомиться по адресу: Республика Беларусь, 220049, г. Минск, ул. Кнорина, 17, 5-й этаж, офис 14 ежедневно (за исключением выходных дней (субботы и воскресенья), государственных праздников и праздничных дней, установленных и объявленных нерабочими в соответствии с законодательством Республики Беларусь) с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 путем личного прочтения эмиссионных документов.

Генеральный директор
Управляющей компании
эмитента И.Я. Кривецкий

Ответственный
бухгалтер эмитента В.К. Мельникова

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«Получи больше с платежной карточкой MasterCard БПС-Сбербанка»

БПС-СБЕРБАНК

1. Организатор рекламной игры.
Общество с ограниченной ответственностью «Смарт Нова», далее именуемое «Организатор», 220002, г. Минск, ул. Сторожевская, д. 8, к. 11, зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 191720959, свидетельство о государственной регистрации выдано 04.03.2013 г.

2. Наименование рекламной игры – «Получи больше с платежной карточкой MasterCard БПС-Сбербанка».

3. Территория проведения
Рекламная игра «Получи больше с платежной карточкой MasterCard БПС-Сбербанка» проводится на территории Республики Беларусь.

4. Срок начала рекламной игры – 1 июля 2016 года, срок окончания – 26 декабря 2016 года.

5. Состав комиссии по проведению рекламной игры:
1. Козлов Вадим Анатольевич, директор Департамента электронного бизнеса ОАО «БПС-Сбербанк», председатель комиссии;
2. Шульган Юлия Алексеевна, специалист I категории отдела платежных систем Департамента электронного бизнеса ОАО «БПС-Сбербанк»;
3. Роткович Сергей Леонидович, ведущий специалист Управления маркетинга и рекламы ОАО «БПС-Сбербанк»;
4. Шамаль Дмитрий Эдуардович, директор ООО «Смарт Нова»;
5. Мазура Сергей Михайлович, специалист отдела медиапланирования ООО «Смарт Нова».

6. Цель Игры.
Рекламная игра «Получи больше с платежной карточкой MasterCard БПС-Сбербанка» проводится с целью стимулирования использования карт MasterCard ОАО «БПС-Сбербанк» (далее – БПС-Сбербанк) для безналичных расчетов в сети Интернет (в том числе в системе Сбербанк Онлайн) на территории Республики Беларусь, а также в других странах.

7. Условия участия и порядок отбора участников Рекламной игры.
Участниками Рекламной игры «Получи больше с платежной карточкой MasterCard БПС-Сбербанка» являются:
- физические лица – граждане Республики Беларусь, достигшие 18 лет, являющиеся держателями банковских платежных карточек MasterCard БПС-Сбербанка, которые в период с 0-00 часов 01.07.2016 года по 24-00 30.09.2016 года совершили с использованием банковской платежной карточки на территории Республики Беларусь онлайн-платежи в сети Интернет (в том числе в системе Сбербанк Онлайн) на сумму не менее 10 белорусских рублей образца 2009 года или 100 000 белорусских рублей образца 2000 года либо белорусскими рублями, либо валютой в сумме, эквивалентной 10 белорусским рублям образца 2009 года или 100 000 белорусских рублей (образца 2000 года) по курсу НБ РБ на дату совершения операции;

Не является основанием для участия в Игре:
- платежи P2P на свои карты;
- пополнение депозитов, в том числе онлайн-депозитов;
- погашение кредитов;
- оплата услуг БПС-Сбербанка.

Участником рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором и Заинтересованным лицом, супруг (супруга) такого лица, близкие родственники и лица, находящиеся с ними в отношениях свойства, а также члены Комиссии.

Организатор не несет ответственности за несвоевременное или некорректное представление информации о транзакциях другими участниками системы безналичных расчетов.

В случае если одно физическое лицо совершило несколько безналичных операций, соответствующих настоящим Правилам, физическое лицо фиксируется в качестве участника Игры соответствующее количество раз. Из безналичных операций, соответствующих Правилам формируется список участников игры (далее – Список участников).

8. Состав и размер призового фонда.
Призовой фонд Игры сформирован за счет имущества и денежных средств заинтересованного лица – открытого акционерного общества «БПС-Сбербанк».

Общий размер Призового фонда составляет 13 851,42 белорусского рубля образца 2009 года или 138 514 198 белорусских рублей образца 2000 года.

№	Наименование	Название приза далее в Правилах	Кол-во, шт.	Стоимость с НДС за ед., бел. рублей образца 2009 года/ бел. рублей образца 2000 года	Общая стоимость, бел. рублей образца 2009 года/ бел. рублей образца 2000 года
1	Телефон iPhone 6s 64 Gb	Приз	6	2 008,57/ 20 085 699,7	12 051,42/ 120 514 198
	Денежные средства в размере 300 бел. рублей (образца 2009 года)/ 3 000 000 бел. рублей (образца 2000 года)			300/3 000 000	1 800/ 18 000 000
	ИТОГО				**13 851,42/ 138 514 198**

9. Место, дата, время и порядок розыгрыша призового фонда, порядок определения выигравших участников рекламной игры.
Розыгрыши Призового фонда проводятся открыто в присутствии Комиссии в здании ОАО «БПС-Сбербанк» по адресу: 220005, г. Минск, б-р имени Мулявина, д. 6.

К моменту каждого розыгрыша данные об участниках Игры формируются в Список Участников. Каждому участнику Игры в Списке Участников последовательно присваивается индивидуальный порядковый номер по дате и времени транзакции. Все порядковые номера имеют одинаковую разрядность.

В первом розыгрыше 30 августа 2016 года в 15-00 принимает участие Список Участников, сформированный с 0-00 1 июля 2016 года до 24-00 15 августа 2016 года. Разыгрываются 3 Приза.

Во втором розыгрыше 18 октября 2016 года в 15-00 принимает участие Список Участников, сформированный с 0-00 16 августа 2016 года до 24-00 30 сентября 2016 года. Разыгрываются 3 Приза.

Для проведения розыгрыша используется специальный барабан с количеством ячеек и набором шаров, которые соответствуют максимальному разряду номеров из Списка Участников.

Выигрышный номер определяется путем его формирования слева направо из номеров шаров, случайно поочередно извлекаемых из ячеек барабана членом комиссии. Для определения цифры первого слева разряда выигрышного порядкового номера в левую ячейку барабана помещаются шары с номерами от 0 по первую слева цифру последнего порядкового номера участника игры в списке. В последующие ячейки вкладываются по 10 шаров с номерами от 0 до 9. Из всех ячеек барабана поочередно извлекается по одному шару, которые последовательно формируют выигрышный номер. Производится проверка сформированного номера на наличие полученной комбинации цифр в Списке Участников. При наличии совпадения выпавший номер считается выигравшим. В противном случае извлеченные шары возвращаются в свои ячейки барабана и производится повторная выемка с составлением номера. Таким образом, определяется по три выигрышных и три резервных номера в каждом розыгрыше.

После определения выигрышных номеров производится проверка на соответствие участников, которым принадлежат выигрышные номера, всем требованиям настоящих правил. Если участник полностью соответствует требованиям правил, он объявляется победителем рекламной игры. Если обнаруживается участник, не удовлетворяющий требованиям настоящих правил, вместо его номера выигрышным объявляется резервный номер, который также проходит проверку на соответствие участника требованиям настоящих правил. Резервные номера объявляются выигрышными в порядке их извлечения из барабана.

10. Место, порядок и сроки выдачи призов и уведомления победителей.
Победитель уведомляется о выигрыше по почте и по телефону не позднее 10 (десяти) рабочих дней с момента розыгрыша.

После получения уведомления о выигрыше победитель должен до 28 сентября 2016 г. (для второго розыгрыша – до 16 ноября 2016 г.) предоставить письменное подтверждение согласия на получение приза (далее – письменное подтверждение). В случае если Победитель не дал письменного подтверждения согласия на получение приза, право на получение приза переходит к обладателю первого резервного номера из резервного списка. В этом случае участник рекламной игры из резервного списка уведомляется о выигрыше по почте и по телефону не позднее 7 октября 2016 г. (для второго розыгрыша – до 2 декабря 2016 г.). В остальном процедура аналогична первоначальной процедуре определения победителя.

В случае отказа победителя от получения приза (в том числе из резервного списка), неполучения приза в установленном правилами порядке и срока либо невыполнения условий его получения приз остается у Организатора.

Торжественное вручение призов будет осуществляться в здании БПС-Сбербанка по адресу: 220005, г. Минск, б-р имени Мулявина, д. 6, 13 октября 2016 года в 17-00 и 8 декабря 2016 года в 17-00.

Призы вручаются по предъявлению победителем паспорта.

Если победитель не сможет присутствовать на торжественном вручении призов, он может получить приз в офисе организатора в любой рабочий день до 26 декабря 2016 года включительно с 12 до 17 часов по адресу: Минск, ул. Сторожевская, 8, к. 11, предварительно согласовав дату и время прибытия с представителем Организатора по телефону +375 (17) 288-60-30. Денежная компенсация стоимости призов не производится.

11. Порядок информирования об условиях и результатах Игры.
Правила рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звязда» до начала рекламной игры, а также на сайте www.bps-sberbank.by. Результаты розыгрыша призов будут опубликованы в газете «Звязда» не позднее 20 декабря 2016 года, а также на сайте www.bps-sberbank.by.

12. Общие условия рекламной игры.
Налогообложение призов производится в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

Решения Организатора по всем вопросам, связанным с проведением Рекламной игры, а также результаты проведения Рекламной игры будут считаться окончательными, будут распространяться на всех участников и не могут быть оспорены.

Участники Рекламной игры, претендующие на получение приза, обязуются заполнить и подписать все необходимые документы, предоставляемые Организатором Рекламной игры для получения призов.

Все возможные претензии участников в отношении организации и условий передачи призов должны быть адресованы непосредственно Организатору Рекламной игры по адресу: 220002, г. Минск, ул. Сторожевская, д. 8, оф. 1.

Организатор не вступает в споры между участниками относительно определения собственника выигранного приза и/или претендентов на получение приза. Участник вправе распорядится полученным призом по своему усмотрению.

Организатор не несет ответственности за качество работы почтовых служб, в частности за недоставку либо несвоевременную доставку почтовой корреспонденции.

Участник самостоятельно несет ответственность за соблюдение им действующего законодательства в сфере налогообложения.

Участие в рекламной игре предполагает ознакомление и полное согласие участников с настоящими правилами рекламной игры.

Телефон информационной линии: 8 (017) 290-24-76

Время работы информационной линии: с 12.00 до 17.00.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 2788, выданное Министерством торговли Республики Беларусь 22 июня 2016 г.

НЕ НАШКОДЗЬ

Наталля КУЧЫНСКАЯ.

Ігар ЧАРНЯЎСКІ.

Вадзім ЛАКІЗА.

Вадзім КОШМАН.

Віталь СІДАРОВІЧ.

Сяргей ЖЫЛІК.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Руслан ВЕРАМЕЙ.

«Сігнал грамадству»

Наталля КУЧЫНСКАЯ: — Падпісанне Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 485 «Аб удасканаленні аховы археалагічных аб'ектаў і археалагічных артэфактаў «мы вельмі чакалі. Праблема чорнага капальніцтва і разбурэння археалагічнай спадчыны ўзнімалася даўно. Асабліва востра яна загучала, калі ў Расіі ў 2013 годзе прынялі адпаведны заканадаўчы акт, і сярод сваіх суседзяў толькі Беларусь у плане аховы археалагічнай спадчыны засталася заканадаўча безабаронная.

У развіццё Указа ў хуткім часе будуць прыняты іншыя заканадаўчыя акты. Адпаведны раздзел з'явіцца ў Кодэксе аб культуры (ахова археалагічнай спадчыны прапісваецца там комплексна і сістэмна). У першым чытанні ўжо разгледжаны законапраект аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у адміністрацыйны і працэсуальна-выканаўчы кодэксы Рэспублікі Беларусь. Прапануюцца два новыя артыкулы — устанаўленне адміністрацыйнай адказнасці за незаконны пошук артэфактаў і за іх незаконны абарот. Адзначу, што ў параўнанні з расійскім заканадаўствам нашы меры больш мяккія, можна сказаць папераджальныя. Гэта сігнал грамадству: археалагічная спадчына — нацыянальная каштоўнасць, не рабі шкоды гісторыі. Гэта сігнал грамадзяніну: археалагічнае даследаванне — складанае навуковае мерапрыемства, якое можа праводзіць толькі спецыяліст.

Пасля падпісання Указа ў Пастаянную камісію па адукацыі, культуры і навуцы пачалі прыходзіць лісты з самымі рознымі пытаннямі, што тычыліся археалагічнай спадчыны. Напрыклад былі прапановы далучыць да справы аматараў прыборнага пошуку, даследавання мінуўшчыны. Таму, безумоўна, хочацца зразумець, хто такія на самай справе аматары прыборнага пошуку, на якой падставе і дзеля якіх мэтаў яны дзейнічаюць? Дадам, што ёсць даручэнне правесці маніторынг правапрымяняльнай практыкі па нормах Указа, і па яго выніках будзе магчымасць абмеркаваць слушныя думкі, ацаніць рэгулюючае ўздзеянне нормаў і ўнесці папраўкі ў заканадаўчыя акты. Указам Прэзідэнта кропка ў справе не пастаўлена. Хутчэй гэта коска ці нават шматкроп'е... Мы будзем слухаць і чуць адзін аднаго.

А як у Вялікабрытаніі?..

Ігар ЧАРНЯЎСКІ: — Сапраўды праблема аховы археалагічных артэфактаў ёсць, і яна досыць даўняя. Ва ўсіх еўрапейскіх краінах гэта пытанне ўжо даўно вырашана. Мы ў ліку апошніх уводзім адпаведнае заканадаўства. Неабходныя меры прынятыя нашымі суседзямі — Расіяй, Літвой, Польшчай, таксама Фінляндыяй, Францыяй, іншымі краінамі. Ва Указе яшчэ раз прапісана забарона карыстання металашукальнікамі без адпаведнага дазволу... У некаторых краінах, напрыклад Вялікабрытаніі, Эстоніі, дзейнасць аматараў прыборнага пошуку ўзаконьваюць — відаць, таму, што яны знаходзяць спосаб узаемадзеяння з уладамі ў межах заканадаўства. Але для гэтага аматарам даводзіцца праходзіць спецыяльныя курсы, па іх заканчэнні атрымліваць адпаведны дакумент. А ўсе далейшыя іх дзеянні падлягаюць жорсткаму кантролю з боку спецыяльна вызначаных органаў. У Беларусі ж дазвол на правядзенне археалагічных даследаванняў могуць атрымаць людзі, якія маюць адпаведную вышэйшую адукацыю. Каб да пошукаў далучаліся тыя, хто не мае профільнай адукацыі, мне падаецца магчымым, аднак над гэтым пытаннем яшчэ трэба працаваць. Важна, каб зацікаўленыя людзі не дасылалі да нас свае лісты і петыцыі, а прапаноўвалі канкрэтныя праекты прававых нормаў — дзейнічалі канструктыўна. Традыцыя пошуку ёсць і ў Беларусі. Варта прыгадаць братоў Тышкевічаў, у якіх усё пачыналася з аматарства, а вылілася ў стварэнне музея, які зрабілі на падставе іх калекцыі.

Вадзім ЛАКІЗА: — У Вялікабрытаніі аматары пошуку абавязаны паведаміць у адказныя дзяржаўныя ўстановы аб знаходках, запрасіць іх на дакладна зафіксаванае месца для далейшых даследаванняў. Падкрэслю, не аматар займаецца раскопкамі, а археолаг. Пры тым усе знаходкі аматар абавязаны зарэгістраваць у дзяржаўным рэестры. Парушэнні гэтых нормаў там караюцца як звычайнае злачынства. Разам з тым у мяне ўзнікае пытанне, ці далі б мне дазвол быць асістэнтам хірурга?.. Можа, я хачу быць аматарам правядзення медыцынскіх аперацый?! Тое ж і ў археалогіі — гэтай справай павінны займацца прафесіяналы.

Руслан ВЕРАМЕЙ: — Сапраўды, у заканадаўчых актах Вялікабрытаніі адзначана не толькі тое, што і як трэба даследаваць, але і падрабязна прапісана, да каго звяртацца ў выпадку знаходкі. Аматар атрымлівае пасведчанне, дамаўляецца з уласнікам зямлі, на якой збіраецца капаць, і праводзіць пошукі. З усімі атрыманымі знаходкамі ён звяртаецца да спецыяліста. А той фатаграфуе іх, адпраўляе на даследаванне, класіфікуе. Пасля робіцца выснова, ці ўяўляе каштоўнасць для музея гэты прадмет? Калі так, то яго пакідаюць, а калі прыходзяць да высновы, што не (такі экспанат ужо ёсць у калекцыі), прадмет вяртаюць таму, хто яго знайшоў, з адпаведным дакументам.

Шчаслівая паўсотня

— Ёсць меркаванне, што колькасць археолагаў у нашай краіне недастатковая, крыху больш за 50 чалавек. Можа, трэба падняць пытанне аб тым, каб павялічыць іх штат?..

Віталь СІДАРОВІЧ: — Як прадстаўнік навучальнай установы адзначу, што мы гатовы, можам набраць, навучыць дадатковую колькасць археолагаў. Аднак што будзе далей?.. На жаль, мы не зможам іх працаўладкаваць. Большасць спецыялістаў археалагічнай галіны сканцэнтравана ў Інстытуце гісторыі, троху працуе ва ўніверсітэтах, яшчэ менш — у музеях — і на гэтым усё. Тым апантаным маладым людзям, якіх выпускаем, можам прапанаваць толькі школу. Работу па спецыяльнасці атрымліваюць лічаныя адзінкі. Таму, калі разважаць пра тое, каб павялічыць колькасць археолагаў, трэба думаць, ці знойдзецца прымяненне іх

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Першы клад», знойдзены карыстальнікам сайта metalaposhuk.by. Далейшы лёс знаходкі невядомы.

уменням? Дарэчы, у нас насамрэч рыхтуюць гісторыкаў, з археалагічнай спецыялізацыяй. А, напрыклад, у суседняй Польшчы вучаць знаўцаў, якія з пачатковых курсаў займаюцца засвойваннем археалагічнай справы.

Ігар ЧАРНЯЎСКІ: — Тое ж і з рэстаўратарамі — іх патрэбна шмат, але працаўладкоўваць няма куды... Такія пытанні сапраўды варта абмяркоўваць на «круглых сталах», каб тыя, ад каго залежыць іх вырашэнне, задумаліся. Археолагі, якія працуюць сёння, — людзі ў большасці вельмі актыўныя. Насамрэч і ў спецыялістаў археалагічных кафедраў універсітэтаў маюцца вялікія магчымасці па правядзенні раскопак, асабліва па даследаванні мясцовасцяў у межах вучэбных праграм.

Ацэначныя камісіі. Хто і калі?

Ігар ЧАРНЯЎСКІ: — Пры абласных выканаўчых камітэтах ствараюцца камісіі па ацэнцы археалагічных артэфактаў. Калі чалавек нешта знаходзіць (у тым ліку на сваім агародзе), яму трэба прадставіць гэта камісіі. Спецыялісты зробяць выснову, ці з'яўляецца гэта артэфактам, як можна яго захоўваць і ці трэба некуды перадаць? Часам на «капальніцкіх» форумах пішуць, быццам усе разам пойдуць здаваць малакаштоўныя манеты — і тады ацэначныя камісіі захлынуцца ад іх колькасці. Аднак я падкрэслю, што мы вядзём размову менавіта пра артэфакты, а ім з'яўляецца прадмет, які знойдзены на археалагічным аб'екце ў культурным пласце.

Вадзім ЛАКІЗА: — Работа абласных і Мінскай гарадской археалагічных камісій дакладна рэгламентавана: яны збіраюцца па заяве — калі паступае адпаведны зварот, складзены згодна з прынятай нормай. Перыядычнасць, як прапісана ў пастанове, — па неабходнасці. У іх склад уваходзяць дасведчаныя спецыялісты — археолагі, нумізматы, музейшчыкі, навукоўцы. Асноўныя рашэнні аб прызнанні матэрыяльнага аб'екта археалагічным артэфактам прымаюцца менавіта імі. А затым звесткі яны перадаюць у Інстытут гісторыі НАН Беларусі для ўключэння ў Рэестр археалагічных артэфактаў. Пакуль такіх рашэнняў ад археалагічных камісій да нас не паступала.

Спробы не залічаныя

Вадзім КОШМАН: — Трэба ўсведамляць, што пасля прыняцця Указа і іншых заканадаўчых актаў мы жывём у абсалютна новай прававой рэальнасці. І як бы нам ні хацелася, мы будзем выконваць прававыя нормы, прапісаныя дзяржавай, у якой мы жывём. Можна спрачацца з гэтай нагоды, ствараць аматарскія аб'яднанні, але чакаць таго, што не будуць унесены змяненні ў адміністрацыйны кодэкс, — гэта нонсэнс. Яны будуць прыняты ў бліжэйшым часе. Можна стварыць хоць сабе таварыства аматараў пераходу на чырвонае святло ці таварыства аматараў лоўлі рыбы сеткай падчас нерасту — і тое, і тое падпадае пад дзеянне адміністрацыйнага кодэксу і з'яўляецца забароненым. Тое самае будзе і з металапошукам. Хтосьці можа спрабаваць не лічыцца з Указам, аднак у выніку затрымання ён атрымае штраф ці канфіскацыю металашукальніка. Тэма аматарскага археалагічнага пошуку не дыскусійная ў прынцыпе.

Вадзім ЛАКІЗА: — Што тычыцца дазволаў на правядзенне археалагічных пошукаў, у мінулым годзе іх было выдадзена па ўсёй краіне амаль 150. Знаходкі, зробленыя падчас іх, шырока прэзентаваліся і прадстаўляліся грамадскасці.

Кантэкст перадусім

Руслан ВЕРАМЕЙ: ***— А як быць, калі я на сваім хутары шукаю манеты савецкага часу? Яны ж не з'яўляюцца артэфактамі!***

Вадзім КОШМАН: — Калі ўсё-такі развіваць гэтую думку, то металадэтэктар рэагуе на любыя рэчы з металу. Цалкам магліва, што на тэрыторыі вашага хутара маглі быць паселішчы больш старажытнага часу і нават «шукаючы» савецкія манеты, вы будзеце даставаць і больш старажытныя рэчы. Да таго ж, падкрэслю, выкарыстанне металадэтэктараў без дазволу забароненае, і ўмовы яго атрымання прапісаны. Таму ўсё адно давядзецца панесці адказнасць. Нават прафесійныя археолагі, калі карыстаюцца металадэтэктарам, прытрымліваюцца інструкцый. Калі мы знаходзім артэфакты — падчас раскопак, разведак, яны так ці іначай знаходзяць адлюстраванне ў велізарнай навуковай справаздачы, дзе кожная знаходка апісана, адзначана, дзе і як яна выяўлена, замалявана, адфатаграфавана, ёй прысвоены калекцыйны нумар. Тое, што пры звароце ў археалагічную камісію трэба мець пры сабе адфатаграфаваны прадмет, — гэта толькі сотая частка таго, што робяць прафесійныя археолагі. Таму што тое, што знаходзіцца ў зямлі, павінна быць занатавана. Калі гэтага не зроблена, знаходка губляе ўсялякую вартасць.

Віталь СІДАРОВІЧ: — Шмат хто з археолагаў не любіць афішаваць свае знаходкі. Напрыклад, мы са студэнтам правялі раскопкі ў адным месцы, расказалі пра адшуканае. А праз дзень-два туды зляцеліся цэлыя «зграі» чорных капальнікаў. Яны разлічвалі, што раз мы нешта знайшлі, то і ім можна пашанцаваць нешта адшукаць. Насамрэч знаходак у прафесійных археолагаў хапае, але не заўсёды пра іх расказваюць.

Вадзім КОШМАН: — Мы ніколі не ацэньваем знаходку па каштоўнасці. Нам важны кантэкст: што такая рэч ёсць у пэўным месцы. Часам скарб звычайных барацінак больш інфарматыўны, чым, напрыклад, выпадковая знаходка срэбнай манеты.

Варта прыгадаць братоў Тышкевічаў, у якіх усё пачыналася з аматарства, а вылілася ў стварэнне музея, які зрабілі на падставе іх калекцыі.

Віталь СІДАРОВІЧ: — Ёсць прыватныя вельмі багатыя калекцыі, экстра-класа. Не буду называць імёны ўладальнікаў — прысутныя іх і так ведаюць. 95% іх манет — скарбавыя, бо сур'ёзныя калекцыянеры збіраюць манеты добрай захаванасці. А менавіта ў скарбах самыя лепшыя манеты, ці то разараны скарб ці некрануты. Часам здараецца так, што манеты расцярушваюцца ў розныя калекцыі. Але ж нам яны важныя не толькі самі па сабе, але і дзе яны былі знойдзены, у чым захоўваліся...

Інспекцыя па ахове спадчыны

Віталь СІДАРОВІЧ: — Так, Указ выйшаў. Але для таго, каб ён працаваў, трэба, каб нешта за ім сачыў. Некаторыя памылкова лічаць, быццам гэтым павінны займацца археолагі. Але ж насамрэч гэта не так — іх мэта проста вывучаць мінулае. А сачыць, каб не адбывалася парушэння новага заканадаўства, павінен нейкі іншы супрацоўнік, напрыклад, участковы міліцыянер. Ці чакаецца нейкае пашырэнне функцый і штату Інспекцыі па ахове гісторыка-культурнай спадчыны? Было б добра, каб яна мела на месцах прадстаўніцтвы. Каб кіраўнікі раённых устаноў ведалі, што пэўнае поле знаходзіцца пад аховай, што дзесьці размяшчаецца старажытнае селішча. У нас жа часта проста не акрэслены межы археалагічных помнікаў.

Наталля КУЧЫНСКАЯ: — Зразумела, нас гэта таксама хвалюе. Я поўнасцю падтрымліваю ідэю стварэння спецыяльнай інспекцыі ці дэпартамента па ахове гісторыка-культурнай і археалагічнай спадчыны. Мяркую, гэта справа будучыні і адзін з крокаў па сапраўднай эфектыўнай ахове спадчыны. Заканадаўчае замацаванне аховы археалогіі Беларусі — моцны крок. Наступны крок — актыўнае тлумачэнне праблемы праз сродкі масавай інфармацыі і выхаванне адказнага грамадзяніна, які будзе годна выконваць свой абавязак — цаніць, берагаць, не знішчаць археалагічную спадчыну, кантраляваць працэс яе аховы.

Віталь СІДАРОВІЧ: — Дарэчы, для гэтай інспекцыі мы акурат маглі б рыхтаваць спецыялістаў на гістфаку БДУ.

Ігар ЧАРНЯЎСКІ: — Што тычыцца кантролю, ёсць даручэнне Адміністрацыі Прэзідэнта аб правядзенні Нацыянальнай акадэміяй навук пры ўдзеле Міністэрства культуры маніторынгу правапрымянення гэтага заканадаўства. Прааналізаваўшы сітуацыю за 2016 год, мы падрыхтуем даклад на імя кіраўніка дзяржавы, дзе адзначым, што спрацоўвае, а што трэба папраўляць. Заканадаўства аб нарматворчай дзейнасці дазваляе нам уносіць змены ў любыя законы па выніках яго работы не менш чым за год. Аднак добра, каб ад зацікаўленых асобаў паступалі канкрэтныя практычныя прапановы, а не проста выказваліся эмоцыі, што нешта дрэнна і не так працуе.

Межы археалагічных помнікаў

Сяргей ЖЫЛІК: — Я працую ў раёне і на свае вочы бачу тое, што адбываецца ў сферы аховы спадчыны. Што тычыцца зон аховы, то ў сваім раёне мы правялі некалькі экспедыцый і ўдакладнілі іх межы. Таму вялікай складанасці тут няма — гэта нармальная адміністрацыйная працэдура, якая праводзіцца разам з навукоўцамі, археолагамі. У гэтым выпадку мы супрацоўнічаем з Гродзенскім гісторыка-археалагічным музеем і з Інстытутам гісторыі. Такія экспедыцыі праходзяць сістэмна.

— На маю думку, Указ своечасовы і неабходны. Ён, па-першае, дае пэўную метадалогію — на што звяртаць увагу, на чым рабіць акцэнты. Па-другое, прапісаны канкрэтныя крокі па збяражэнні і захаванні нашай археалагічнай спадчыны.

Калі хтосьці прыязджае з дазволам на правядзенне археалагічных работ, ён павінен звярнуцца да мясцовых уладаў і праінфармаваць, што дзесьці будуць праходзіць пэўныя пошукі. Насамрэч гэта супрацоўніцтва ў нас наладжана. Мы заўсёды вітаем такіх людзей.

Археалагічную спадчыну мы папулярызуем тым, што ладзім адпаведныя летнікі для школьнікаў. Навучэнцы могуць заглыбіцца ў гісторыю, сваімі рукамі дакрануцца да археалогіі. Магчыма, нехта ў будучым звяжа з гэтым сваю прафесійную дзейнасць.

Асаблівую ўвагу я звярнуў бы на папулярызацыю экспанатаў. Тыя знаходкі, якія робяцца ў Ашмянскім раёне, жыхары могуць убачыць на выставах, якія мы спецыяльна ладзім.

Што рабіць з прыватнай калекцыяй?

Ігар ЧАРНЯЎСКІ: — Некаторыя ўладальнікі артэфактаў не нясуць рэгістраваць свае рэчы, бо баяцца, што іх адбяруць. Аднак я як прадстаўнік Міністэрства культуры гарантую, што дзяржава ніколі не накладзе на іх руку. Увогуле дыскусія вакол калекцыянавання вельмі даўняя. Калісьці ў газеце «Літаратура і мастацтва» друкавалі артыкулы «Спыніць Магільнага», пра вядомага ў 1980-х калекцыянера. Хтосьці выступаў супраць таго, што ён робіць, іншыя былі «за». Я, напрыклад, лічыў: добра, што чалавек збірае, — магчыма, некаторыя рэчы ён нават ратуе. Але ёсць такая практыка, калі ўласныя зборы (і не толькі манетныя, але і бібліяграфічныя, іншыя) перадаюцца ў архівы, музей, бібліятэку. Гэта будзе асабісты фонд таго чалавека, які іх прынёс, і ніхто не будзе мець права без яго асабістага дазволу краануць гэтыя рэчы. І ён сам будзе мець доступ да ўсіх рэчаў — каб з імі працаваць. І тады з'яўляецца магчымасць выстаўляць іх. Вельмі важна, што стварэнне рэестра археалагічных артэфактаў не ставіць на мэце забраць у чалавека рэчы, але дапамагае іх правільна атрыбутаваць і, па магчымасці, увесці ў абарот. Калі хтосьці з калекцыянераў будзе рабіць гэта ў суаўтарстве або даверыць камусьці з даследчыкаў, мы нарэшце зможам выпрацаваць механізм увядзення ў навуковы, культурны, грамадскі ўжытак артэфактаў, якія сёння знаходзяцца на руках і іх ніхто не бачыць. Нават тым, хто калісьці парушаў заканадаўства, гэты Указ дае магчымасць рэабілітавацца — узаконіць сваю колішнюю дзейнасць.

Руслан ВЕРАМЕЙ: — Адносна практычнага боку рэгістрацыі артэфактаў, на маю думку, варта купіць кожнай камісіі па фотаапарату, каб яны самі маглі рабіць здымкі прынесеных рэчаў у правільным ракурсе. Чаму б не стварыць камп'ютарную базу, каб чалавек не рабіў рукапісныя заявы з апісаннем? Трэба забяспечыць надзейнасць. Людзі кажуць: «Адчуваем небяспеку, могуць забраць...» Прапішыце ў законе: «Гарантуем, што калекцыі застануцца вашымі. І гарантуем, што інфармацыя не трапіць трэцім асобам». Забяспечце людзям спакой за іх калекцыі!

Віталь СІДАРОВІЧ: — Ёсць іншыя законы, якія гарантуюць правы ўласнікаў калекцый, напрыклад Грамадзянскі кодэкс. У ім прапісаны ўласніцкія правы. Калі дзяржава будзе развівацца нармальна, ніхто іх не адбярэ. Нам вашыя калекцыі не патрэбны — бачылі б вы тое, што захоўваецца ў дзяржаўных фондах!

«Дзяльба» калгаснага поля

Руслан ВЕРАМЕЙ: — Паважаныя навукоўцы не хочуць чуць пра тое, што слой зямлі, які штогод па некалькі разоў пераворваецца і засыпаецца ўгнаеннямі, аказвае разбуральнае ўздзеянне на медныя, і нават на срэбныя манеты. Часам даводзіцца знаходзіць пашкоджаныя манеты — і распазнаць іх ужо немагчыма. Таму 50 археолагаў для 10 000 помнікаў археалогіі — гэта надзвычай мала! Яны ніколі не вернуцца на калгаснае поле. Чаму б не дазволіць папрацаваць там аматарам і прапісаць гэта заканадаўча? Каб ахвотныя маглі рабіць знаходкі і фіксаваць іх.

Вадзім КОШМАН: — Гэта не падстава, каб усё даставаць з зямлі. Тое ж калгаснае поле цалкам можа быць звычайным археалагічным аб'ектам, дзе мог размяшчацца фальварак, карчма, паселішча. Хачу падкрэсліць, што археолагі — гэта не група людзей, якія выбягаюць на поле з металашукальнікамі і набіваюць свае сумкі артэфактамі з металу, а потым ссыпаюць гэта ў бляшанку з-пад кавы, і яна захоўваецца пад умоўнай назвай «з таго поля». Археалагічныя даследаванні так не праводзяцца. Любая работа з выкарыстаннем металашукальніка цяпер рэгламентуецца і праводзіцца толькі на падставе адкрытага ліста. Усё астатняе, што праводзіцца без атрыманага дазволу і вядзення адпаведнай уліковай дакументацыі, для мяне з'яўляецца адміністрацыйным правапарушэннем і варварствам.

Вадзім ЛАКІЗА: — У свой час было выпушчана ад 4 да 7 мільярдаў барацінак (танных, шырока распаўсюджаных манет. — **Аўт.**), лічачы афіцыйныя, фальшывыя. Калі адна-дзве барацінкі не будуць знойдзены, думаю, нумізматыка шмат не страціць. Няма задачы ўсё, што знаходзіцца ў глебе, дастаць адтуль. Тым больш з парушэннем заканадаўства і ў большасці выпадкаў — з пашкоджаннем археалагічных аб'ектаў, культурных напластаванняў. Руслан Валянцінавіч, пакіньце штосьці сваім унукам!

Варта ўзаконіцца!

Наталля КУЧЫНСКАЯ: — Калі ёсць жаданне ўдзельнічаць у археалагічных даследаваннях, аматарам прыборнага пошуку варта ўзаконіцца. Зарэгістраваць сваё аб'яднанне, стварыць статут, прапісаўшы мэты дзейнасці, адлюстраваць сваю грамадскую карысць. Пакуль што такога аб'яднання проста не існуе. І потым, нават цяпер можна супрацоўнічаць са спецыялістамі, якія маюць дазвол на правядзенне археалагічных даследаванняў. Трэба прапісаць, з якой мэтай яны імкнуцца гэта рабіць — дзеля таго, каб знайсці артэфакт і аддаць у музей?..

Ігар ЧАРНЯЎСКІ: — Працуе Беларускае добраахвотнае таварыства аховы помнікаў гісторыі і культуры — самае старэйшае аб'яднанне, што дзейнічае яшчэ з савецкага часу. У іх ёсць статут, які зарэгістраваны ў Міністэрстве юстыцыі. Яны маюць падраздзяленні ў абласцях, якія таксама зарэгістраваны ў мясцовых аблвыканкамах. Там працуюць па пэўных правілах!.. Да мяне прыходзіў прадстаўнік аднаго таварыства калекцыянераў, якіх таксама хвалюе праблема, якую мы сёння абмяркоўваем. Ён вельмі граматна расказаў пра сваю дзей-

«Маё трэцяе золата» — так характарызуе гэтыя манеты адзін з аматараў пошуку на інтэрнэт-форуме. «Капалі разам з масквічамі, бо паездка была забаўляльная», — дадае ён.

Напрыклад, мяне як захавальніка нумізматычнага кабінета БДУ цяжка нечым здзівіць. Няма сэнсу квапіцца на вашы знаходкі. Музеі і так не могуць паказаць усяго, што ў іх ёсць. Той жа Нацыянальны гістарычны музей не можа выставіць нават дробнай долі таго, што мае, бо няма дадатковых памяшканняў.

Часовае экспанаванне

— Капальнікі часам пішуць, што знаходзяць нешта, прыносяць і спрабуюць здаць у музей, але музеям тое нібыта не патрэбна...

Віталь СІДАРОВІЧ: — Такія выпадкі, на жаль, былі. Але гэта тычыцца хутчэй дробных музеяў. Я параю, калі хочаце нешта здаць, звяртайцеся ў музей не ніжэй за рэспубліканскі ці абласны ўзровень. Сапраўды, у раённых музеях ёсць кадравы голад, часам даводзіцца браць на працу супрацоўнікаў, дасведчаных не ва ўсіх пытаннях. А вось у Нацыянальным гістарычным музеі ці ў музеі гістфака БДУ такога ніколі б не адбылося. Да нас рэгулярна звяртаюцца і прапануюць свае знаходкі. Таму такая праблема ёсць, але не трэба яе перабольшваць. Што тычыцца часовага экспанавання, то многія музеі з задавальненнем праводзяць выставы. Ёсць нават спецыяльныя залы для экспанавання. Таму, калі прыватны калекцыянер з багатым зборам захоча яго выставіць, музеі гатовы да такога супрацоўніцтва.

насць, што і дзеля чаго. Я адказаў, што ўсе нюансы трэба ўзаконіць. У тых дакументах, па якіх яны дзейнічаюць, зрабіць дадатак, — і каб гэта было апублікавана на Нацыянальным прававым партале, было зарэгістравана ў Нацыянальным рэестры прававых актаў.

Віталь СІДАРОВІЧ: — Калі заканатворцы выказваюць згоду, можа, сапраўды даць магчымасць «здаровай частцы» капальнікаў стварыць іх арганізацыю? Аднак паставіць дзве ўмовы. Па-першае, гэта арганізацыя працуе ў складзе археалагічных экспедыцый: яны дзейнічаюць пад кіраўніцтвам археалагічных экспедыцый і робяць тое, што ім скажуць прафесійныя навукоўцы. Па-другое, пад кантролем інспекцыі, якая, спадзяюся, у будучым займее большы склад. На сённяшні дзень я бачу толькі такое выйсці.

Наталля КУЧЫНСКАЯ: — Трэба ісці не супраць нарматыўных актаў, а выступаць за ахову. Законапаслухмянасць стаіць на першым месцы. Каб не даводзілася нам больш бачыць фотаздымкі археалагічных помнікаў, якіх за апошнія два гады разбурана так шмат... Пакуль нам дзесьці даводзіцца прымяняць «хірургічныя» меры, каб адрэзаць гангрэну чорнага капальніцтва. Аднак яшчэ ідзе далей. Можа, праз пэўны час аматары пошуку сапраўды легалізуюцца і будуць актыўна дапамагаць археалогіі і ахове яе помнікаў? Галоўнае, каб пад прыкрыццём добрых і прыгожых слоў не рабіліся чорныя справы...

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ.
nina@zviazda.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О РЕАЛИЗАЦИИ ИМУЩЕСТВА
ОАО «Барановичидрев»
на торгах 18.07.2016 года

Председатель ликвидационной комиссии ОАО «Барановичидрев»
Мищук А.М. проводит торги в форме аукциона
по реализации объектов недвижимости:
Конт. тел. 8-029-6332490 vel.; 8-029-8248026 МТС; факс (0163) 453392;
e-mail: mischuk_am@mail

Торги состоятся 18 июля 2016 года в 14.00
по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Восточный поселок, 3.

ПРЕДМЕТЫ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ:

ЛОТ №3 – объект недвижимости, капитальное строение с инв. № 110/С-110-940, пл. 851,9 м², здание специализированное для обработки древесины, цех сушильных камер на земельном участке с кадастровым №141000000003003505. Восьмые повторные торги, скидка составила 89,25%.
Составная часть Лота №3:
- формируемый земельный участок для обслуживания объекта – 0,2231 га
- асфальтовое покрытие – 10 кв.м.
НАЧАЛЬНАЯ СТОИМОСТЬ ЛОТА №3 – 124.000.000 рублей, без НДС.

ЛОТ №5 – объект недвижимости, тарно-плотничный цех, пл. 1,584 м², инв. №110/С-90635, расположенный на земельном участке с кадастровым №141000000003003506. Четвертые повторные торги, скидка составила 65%.
Составная часть Лота №5:
- формируемый участок для обслуживания объекта – 0,8915 га
- часть забора – 180 м.п.
- асфальтовое покрытие – 720 кв.м.
НАЧАЛЬНАЯ СТОИМОСТЬ ЛОТА №5 – 605.368.050 рублей, без НДС.

ЛОТ №7 – объект недвижимости, малярный цех, пл. 1.471 м.кв., инв. №000282, расположенное на общем земельном участке с кадастровым №141000000003001974. Третьи повторные торги, скидка составила 50%.
НАЧАЛЬНАЯ СТОИМОСТЬ ЛОТА №7 – 711.136.800 рублей, без НДС.

ЛОТ №6 – автомобиль Volkswagen Transporter (рег. знак АА 3129-1), инв. №148.
Третьи повторные торги, скидка – 50%.
НАЧАЛЬНАЯ СТОИМОСТЬ ЛОТА №6 – 34.677.000 рублей, без НДС.

ЛОТ № 4 – турбогенераторная установка ТГ 06С/04-Р13/4,0, для выработки электрической энергии. Мощность – 6000 кВт., четвертые повторные торги – скидка составила 80%.
НАЧАЛЬНАЯ СТОИМОСТЬ ЛОТА №4 – 558.208.960 рублей, без НДС.

ЛОТ №6.3 – обрабатывающий центр ЧПУ-ROVER-B/50-BIESSE, инв. №194, предназначен для сверления и фрезерования панелей, вторые повторные торги, скидка составила 50%.
НАЧАЛЬНАЯ СТОИМОСТЬ ЛОТА №6.3 – 453.000.000 рублей, без НДС.

Сумма задатка: 10% от начальной цены лота в рублях РБ.
Получатель платежа: ОАО «Барановичидрев», УНП 200299909; р/с 3012122616138 в ф-ле ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, г. Барановичи.
Назначение платежа – задаток за участие в аукционе.
Задаток должен быть внесен до подачи заявления на участие в аукционе. Заверенный банком платежный документ прилагается к заявлению.
Заявление на участие в аукционе направляются лицами, желающими принять участие в аукционе, **в срок до 14 часов 00 минут 12.07.2016 г.** организатору торгов председателю ликвидационной комиссии Мищуку А.М. по адресу: 225320, Брестская обл., г. Барановичи, ул. Восточный поселок, 3, ОАО «Барановичидрев».
Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистраций.
Более подробно с условиями аукциона можно ознакомится на сайтах Госкомимущества и Министерства строительства и архитектуры с 28.06.2016 года.

Председатель ликвидационной комиссии ОАО « Барановичидрев» А.М.МИЩУК

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ
(о проекте строительства многоэтажного жилого дома, не относящегося к жилым домам повышенной комфортности с помещениями общественного и административного назначения и подземной гараж-стоянкой в квартале ул. Лынькова – П. Глебки – проезд Масюковщина)

Информация о застройщике:
Общество с ограниченной ответственностью «КварталМЗС-Строй», расположенное по адресу: г. Минск, пер. Козлова, д. 7 «Б», ком. 300, режим работы: понедельник–пятница – 9.00–18.00, обед – 13.00 – 14.00, суббота, воскресенье, государственные праздники – выходной.
Зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 191702269 решением Мингорисполкома от 30.12.2011 г.
В течение последних трех лет застройщик не осуществлял строительство жилых домов.

Информация об объекте строительства:
Цель строительства – ввод в эксплуатацию объекта: «Многоэтажный жилой дом, не относящийся к жилым домам повышенной комфортности, с помещениями общественного и административного назначения и подземной гараж-стоянкой в квартале улиц Лынькова – П. Глебки – проезд Масюковщина».

Этапы и сроки реализации строительства:
Начало строительства жилого дома – **03 сентября 2014 г.**, нормативный срок строительства **24 месяца**.

Государственная экспертиза проектной документации:
Экспертное заключение №166-8-2009, выданное 15.01.2009 г., № 225-60/14 и № 344-60/16, выданные 06.05.2014 г. и 03.06.2016 г. соответственно, Дочерним Республиканским унитарным предприятием «Главгосстройэкспертиза по г. Минску».

Местонахождение строящегося многоэтажного жилого дома:
Местоположение объекта – г. Минск, Фрунзенский район, жилой дом в квартале улиц Лынькова – П.Глебки – проезд Масюковщина».

Характеристика строящегося многоэтажного жилого дома:
196-квартирный 15-этажный жилой дом состоит из 2-х секций с техподпольем и теплым техническим чердаком со встроенными помещениями товарищества собственников и помещениями общественного и административного назначения на 1-ом этаже. Кровля – рулонная с организованным внутренним водостоком. Отопление и горячее водоснабжение осуществляется от городских сетей. Система поквартирного отопления – горизонтальная двухтрубная. В качестве нагревательных приборов приняты стальные радиаторы. Регулировка теплоотдачи приборов осуществляется термостатическими вентилями с термостатическими головками. Коммерческий учет тепла осуществляется теплосчетчиком, установленным в узле ввода техподполья. Регулирование автоматического отпуска тепла осуществляется в тепловом пункте. Поквартирный учет тепла осуществляется индивидуальными счетчиками. Для поквартирного учета горячей и холодной воды предусмотрена установка индивидуальных счетчиков. На каждую квартиру предусмотрен электронный многотарифный электросчетчик. Окна в доме из ПВХ-профиля с двойными стеклопакетами. Остекление лоджий исполняется из ПВХ-профиля с одинарным остеклением. Для организации кабельного телевидения и сети интернет проектом предусматривается прокладка волоконно-оптического кабеля (ВОКС) от существующего телекоммуникационного шкафа Минских телевизионных информационных сетей, расположенного по улице Лынькова до жилого дома с установкой оптических узлов. Телефонная сеть организована путем прокладки волоконно-оптического кабеля (ВОКС) от АТС Минских городских телефонных сетей до оптического шкафа дома, далее прокладкой оптоволоконных распределительных кабелей в квартиры. Транспортное обслуживание жилого дома предусмотрено от существующей транспортной городской системы с ул. Лынькова. Для жилого дома предусматривается система дымоудаления из общих поэтажных коридоров жилого дома, системы подпора воздуха в лифтовые шахты при пожаре. В здании запроектирована кольцевая сеть водопровода с установкой пожарных кранов. Каждая секция дома оборудована 2-мя лифтовыми установками грузоподъемностью 400 кг, 630 кг. Жилой дом оборудован домофонной связью.

Количество квартир в доме – 196 шт.
Общее количество квартир в секции №1 – 98 квартир, из них:
- 28 – однокомнатных квартир площадью 50,27 м²;
- 56 – двухкомнатных, в том числе:
- 14 квартир по 63,24 м²
- 14 квартир по 66,22 м²
- 7 квартир по 67,91 м²
- 1 квартира по 68,61 м²
- 11 квартир по 70,05 м²
- 2 квартиры по 70,55 м²
- 4 квартиры по 71,52 м²
- 3 квартиры по 71,85 м²
- 14 – трехкомнатных квартир площадью 89,65 м².

Общее число квартир в секции №2 – 98 квартир, из них:
- 28 – однокомнатных квартир площадью 50,27 м²;
- 56 – двухкомнатных, в том числе:
- 14 квартир по 63,24 м²
- 14 квартир по 66,22 м²
- 7 квартир по 67,91 м²
- 1 квартира по 68,61 м²
- 11 квартир по 70,05 м²
- 2 квартиры по 70,55 м²
- 4 квартиры по 71,52 м²
- 3 квартиры по 71,85 м²
- 14 – трехкомнатных квартир площадью 89,65 м².

На первом этаже дома располагаются помещения административного и общественного назначения в количестве 13 шт. и помещение товарищества собственников.
Согласно решению Мингорисполкома строительство жилых помещений будет осуществлено с привлечением граждан, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий из расчета 5% от общей площади жилых помещений многоэтажного дома.

Количество предлагаемых объектов долевого строительства:
Гражданам, состоящим на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, для заключения договоров создания объектов долевого строительства предлагается всего **1 (одна)** квартира: **двухкомнатная** за № 114 общей площадью 71,05 кв.м, жилой площадью 38,31 кв.м.

Цены на объекты долевого строительства:
Стоимость строительства 1 кв. метра общей площади объекта долевого строительства на день заключения договора в текущих ценах с учетом прогнозных индексов (с учетом ограниченной прибыли для нормируемой площади) составляет: 15 994 684 белорусских рубля.
Стоимость строительства 1 кв. метра общей площади объекта долевого строительства на день заключения договора в текущих ценах с учетом прогнозных индексов (с учетом прибыли, начисляемой на общую площадь, превышающую нормируемую) составляет: 21 000 000 белорусских рублей (действуют скидки).
Изменение цены объекта долевого строительства производится в одностороннем порядке по инициативе Застройщика в связи с определением фактической площади объекта долевого строительства по результатам технической инвентаризации РУП «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» если установленная договором площадь объекта долевого строительства увеличится или уменьшится на 1 (один) процент и более.
Цена, определенная настоящей проектной декларацией на указанные в ней объекты долевого строительства, считается действительной по ним до момента опубликования новой декларации.

Права застройщика на земельный участок:
Решение Минского районного исполнительного комитета (Минский райисполком) от 02 апреля 2015 г. №334 «О предоставлении в постоянное пользование земельного участка общей площадью 0,2445 га, и во временное пользование земельного участка общей площадью 0,4863 га для строительства и обслуживания многоэтажного жилого дома, не относящегося к жилым домам повышенной комфортности, с помещениями общественного и административного назначения и подземной гараж-стоянкой в квартале улиц Лынькова – П. Глебки – проезд Масюковщина», а также земельного участка в постоянное пользование общей площадью 0,0680 га для строительства гараж-стоянки; свидетельство о государственной регистрации прав на земельный участок №500/1572-2670, №500/1572-2672 и №500/1572-2669 от 14 мая 2015 г.

Элементы благоустройства:
Территория проектируемого объекта обеспечена непрерывной сетью благоустроенных пешеходных путей и зон, которая включает тротуары по основным направлениям движения пешеходных потоков. В местах пересечения пешеходных путей с проезжей частью устроены участки с пониженным бортом высотой не более 0,02 м для безбарьерного передвижения инвалидов, лиц, пользующихся креслами-колясками, престарелых и взрослых с детскими колясками. Предусмотрены парковки в количестве 2-х машино-мест для спецавтотранспорта для инвалидов с нарушением функций опорно-двигательного аппарата, включая передвигающихся на креслах-колясках. Для маломобильных групп населения запроектированы пандусы и электромеханические подъемные платформы типа ПВ 450 («Гомельлифт», РБ).
Проектом предусмотрено полное благоустройство территории с организацией подъезда, парковками общей вместительности на 39 машино-мест, подземной гараж-стоянкой на 16 машино-мест, тротуаром для пешеходов, дорожки и площадки к жилому дому из бетонной плитки. На территории строительства жилого дома запроектирована площадка для чистки вещей, площадка для крупногабаритного мусора. Детская игровая площадка располагается на близлежащей территории. Территория оборудуется малыми формами архитектуры.

Имущество, передаваемое застройщиком дольщикам после ввода жилого дома в эксплуатацию:
Помещение товарищества собственников, техподполье дома предназначено для размещения инженерных сетей, межквартирные лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые и иные шахты, коридоры, крыши, технические этажи и подвалы, другие места общего пользования, несущие, ограждающие ненесущие конструкции, механическое, электрическое, сантехническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и (или) нежилых помещений, элементы озеленения и благоустройства, а также иные объекты недвижимости, служащие целевому использованию многоквартирного дома, поступают в общую собственность дольщиков.

Предполагаемый срок ввода многоэтажного жилого дома в эксплуатацию:
15 июля 2016 года.

Договор строительного подряда:
Договор строительного генподряда от 25 августа 2015 г. № 1/16, заключен Застройщиком с СМ ЗАО «Ареса-Сервис-Строй».

Порядок приема заявлений от граждан, желающих принять участие в долевом строительстве квартир:
Прием заявлений от граждан и юридических лиц осуществляется по месту нахождения ООО «КварталМЗС-Строй», г. Минск, пер. Козлова, д. 7 «Б», комн. 300, понедельник – четверг с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00. Время приема предварительно согласовывается по телефонам: велком 8029-171-02-40; гор. 299-55-16.
Для подачи заявления необходимо личное присутствие гражданина, его паспорт, справка о постановке на учет нуждающихся в улучшении жилищных условий по состоянию на дату подачи заявления. Прием заявлений осуществляется до момента набора необходимого количества заявлений, соответствующего количеству продекларированных квартир.
Если гражданин, желающий принять участие в долевом строительстве, в течение пяти календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и не сообщил об уважительных причинах неявки, его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу, и ООО «КварталМЗС-Строй» оставляет за собой право заключить договор на заявленную квартиру с другим гражданином.

Условия ознакомления с объектом долевого строительства:
Ознакомиться с объектом долевого строительства и ходом работ по его строительству можно в офисах риэлтерских компаний, а также в офисе застройщика – ООО «КварталМЗС-Строй», г. Минск, пер. Козлова, д. 7 «Б», комн. 300, время приема предварительно согласовывается по телефонам: велком 8029-171-02-40; гор. 299-55-16.

УНП 191702269

РЕЗУЛЬТАТЫ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ
«В Рио вместе с Visa»

Сведения об организаторе игры:
Организатором игры является общество с ограниченной ответственностью «Яскрава», УНП 191548102, зарегистрировано Решением Мингорисполкома от 16 ноября 2011 года.

Местонахождение Организатора: 220073, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Ольшевского, 22, пом. 20, ком. 46.

Наименование рекламной игры:
Рекламная игра называется **«В Рио вместе с Visa»**, проводилась в соответствии с условиями Правил, с соблюдением требований законодательства Республики Беларусь без взимания с участников игры платы.
Игра проводилась в период **с 8 апреля 2016 г. по 30 июня 2016 г.** (включая период розыгрыша и вручения призов) на всей территории Республики Беларусь.
Свидетельство о регистрации рекламной игры № 2725 выдано Министерством торговли Республики Беларусь от 29.03.2016 г.
В четырех розыгрышах рекламной игры приняло участие 15 055 человек, зарегистрировавших 183 475 на сайте транзакций.
Розыгрыши рекламной игры были проведены в соответствии с правилами по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, 22, пом. 11, ком. 43.

Призы, участвующие в розыгрыше:
- второстепенный приз: телевизор Panasonic TX-50CXR800 + денежная сумма в размере 3 765 517 бел. руб. (далее – «телевизор Panasonic»);
- главный приз: подарочный сертификат, предоставляющий право на поездку на Олимпийские игры в Рио 2016 (на двоих), включающий один ваучер на размещение в отеле категории «Делюкс» (четыре (4) ночи, для двоих (2), проживающих в одной комнате), один ваучер на ежедневный завтрак, все запланированные в рамках поездки наземные трансферы, помощь службы поддержки компании Visa, помощь переводчиков с английским, испанским и португальским языками, билеты на Олимпийские соревнования, экскурсия по знаковым достопримечательностям Рио-де-Жанейро; маршрут перелета: Минск – Франкфурт – Рио-де-Жанейро – Франкфурт – Вена – Минск; дата начала и завершения путешествия – с 06.08.2016 г. по 12.08.2016 г. + денежная сумма в размере 76 568 506 бел. руб. (далее – «поездка на Олимпийские игры в Рио 2016»).

Победители, выигравшие второстепенный приз – телевизор Panasonic: *Чигунова М.С., Дорошко М.А., Казак И.Л., Каленчук А.В.*
Победитель, выигравший главный приз – поездку на Олимпийские игры в Рио 2016: *Толкачев Н.С.*

За время проведения рекламной игры был **разыгран весь призовой фонд**.
Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры +375291961716 с 10.00 до 17.00 в рабочие дни.

БПС-СБЕРБАНК

С 01.08.2016 г. ОАО «БПС-Сбербанк» установил по действующим договорам текущего (расчетного) счета с использованием банковской платежной карты «Сберегательный» процентную ставку в размере 0,01% годовых.

Лицензия Национального банка Республики Беларусь № 4 от 28.11.2014 года на осуществление банковской деятельности. УНП 100219673 ОАО «БПС-Сбербанк».

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ
Государственное предприятие
«УКС Фрунзенского района г. Минска»

Застройщик – государственное предприятие «УКС Фрунзенского района г. Минска», зарегистрированное в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей от 27.02.2014 за № 190580553.
Место нахождения: 220073, Республика Беларусь, г. Минск, 4-й Загородный пер., 64а. Тел./факс (8017) 204-67-99, (8017) 399-53-94.
Режим работы – 8.45–18.00, обед 13.00–14.00; пятница 8.45–16.45, выходные дни: суббота, воскресенье.
Сведения о проектах строительства жилых домов в г. Минске, в которых принимал участие застройщик в течение трех лет, предшествующих заключению договора:
1) Жилой дом № 3 по ул. Киреенко;
2) Жилой дом № 10 по ул. Чигладзе;
3) Жилой дом № 36 по ул. Ю. Семеняко;
4) Жилой дом № 42 по ул. Ю. Семеняко;
5) Жилой дом № 3 по ул. Горецкого;
6) Жилой дом № 44 по ул. Семеняко;
7) Жилой дом № 101А по ул. Одоевского.

Застройщиком получены:
- акт выбора места размещения земельного участка, утвержденный председателем Минского городского исполнительного комитета 24.06.2009;
- заключение государственной экспертизы РУП «Главгосстройэкспертиза» от 11.07.2014 № 535-15/14 и дополнения от 25.06.2015 № 435-15/15, от 13.10.2015 № 996-15/15, от 11.03.2016 № 48-15/16 к указанному заключению;
- решение Мингорисполкома от 28.05.2015 № 1419 «Об изъятии и предоставлении земельных участков, разрешении строительства объекта и внесения изменения»;
- разрешение инспекции Департамента контроля и надзора за строительством по г. Минску от 24.12.2015 № 2-208Ж-062/15 на организацию стройплощадки, от 28.01.2016 № 2-208Ж-062/15, от 11.03.2016 № 2-208Ж-062/15, от 24.06.2016 № 2-208Ж-062/15 на производство строительно-монтажных работ;
- договор строительного подряда с ОАО «Минский домостроительный комбинат» от 28.09.2015 № 02-04/67, дополнительные соглашения к договору от 22.12.2015, от 14.03.2016, от 02.05.2016.

Информация о проекте.
Проектом предусмотрено строительство объекта «Разработка комплексного архитектурного проекта жилой застройки с объектами инженерной инфраструктуры и улично-дорожной сети в границах улиц Шаранговича, Горецкого, Рафиева. Микрорайон № 3. (2-я очередь строительства). Жилой дом № 17 по генплану» (далее – жилой дом № 17 по генплану).
Жилой дом № 17 по генплану размещен в границах улиц Шаранговича – Горецкого – Рафиева, на территории Фрунзенского административного района г. Минска.
Жилой дом на 59 квартир состоит из 2-х секций в конструкциях серии 3А-ОПБ (с несущими конструкциями объемных блок-комнат). В секции в осях 1-2 – 8 этажей, в секции в осях 2-3 – 7 этажей. Высота жилого этажа 2,8 м. Кухни квартир имеют площади 9 – 11 кв.м, жилые комнаты 9 – 18 кв.м Во всех типах квартир проектом предусмотрены раздельные санитарные узлы, имеются места для встроенных шкафов, остекленные летние помещения (лоджии). Проектом предусмотрена внутренняя отделка квартир.
Стены и перегородки в квартирах – оклейка обоями в жилых комнатах, прихожих, кухнях, улучшенная масляная покраска в санузлах на высоту 1,8 м, выше – акриловая водостойкая покраска.
Полы – из линолеума на теплозвукоизолирующей подоснове и керамической неглазурованной плитки.
Потолки – оклейка обоями в жилых комнатах, кухнях, акриловая покраска в санузлах.
На 1-ом этаже, под лоджиями запроектированы погреба. Каждая секция жилого дома оборудована пассажирским лифтом. В жилом доме предусмотрен мусоропровод.
Предлагаются для привлечения к строительству по договорам создания объекта долевого строительства для граждан, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий и не пользующихся господдержкой (по направлениям администраций г. Минска): 28 (двадцать восемь) однокомнатных квартир, 2 (две) двухкомнатные квартиры, 26 (двадцать шесть) трехкомнатных квартир.
Цена 1 кв. метра общей площади квартиры в жилом доме № 17 по генплану на дату опубликования проектной декларации составляет 12 014 243 бел. рубля (1 201 руб. 42 коп.).
Начало строительства – декабрь 2015 года.
Планируемый срок ввода объекта в эксплуатацию – октябрь 2016 года.
С планировками квартир и ходом работ по строительству можно ознакомиться по адресу: г. Минск, 4-й Загородный пер., 64а, каб. 101, тел. (8017) 399-53-94.
Для заключения договора необходимо:
- личное присутствие и паспорт (+ ксерокопия) того лица, с кем будет заключаться договор;
- быть готовым оплатить в течение 3 рабочих дней с даты получения договора 35% стоимости объекта долевого строительства.
Указанная в настоящей проектной декларации цена 1 кв. метра общей площади квартир и их количество считаются действительными до момента опубликования новой декларации.

Рекламная игра «Выиграй мультиварку!»
Организатор рекламной игры: ЗАО «МТБанк», УНП 100394906.
Сроки проведения рекламной игры:
с 30 июня 2016 по 07 октября 2016.
Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры: № 2782 от 20 июня 2016, выдано Министерством торговли Республики Беларусь.
Телефоны для справок: +375(29) 509 99 99, +375(44) 509 99 99, +375(25) 509 99 99.

ПРАВИЛА РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ
«Выиграй мультиварку!»

1. Наименование рекламной игры
Настоящая рекламная игра называется «Выиграй мультиварку!» (далее по тексту – «Игра»), проводится в соответствии с условиями настоящих правил (далее по тексту – «Правила») с соблюдением требований законодательства Республики Беларусь без взимания с участников Игры дополнительной платы.

2. Организатор
Организатором Игры является Закрытое акционерное общество «Минский транзитный банк», УНП 100394906, зарегистрировано Национальным банком Республики Беларусь 14.03.1994 г. регистрационный номер 38, лицензия №13 от 06.05.2013 г., выдана Национальным банком Республики Беларусь (далее по тексту – «Организатор»).
Юридический адрес Организатора: 220033, Республика Беларусь, г. Минск, пр-т Партизанский, 6-а. Местонахождение Организатора: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Толстого, д. 10, пом. 319.

3. Наименование товаров (работ, услуг), в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра
Игра имеет целью стимулирование безналичных расчетов физическими лицами с использованием карт, открытых в рамках тарифных планов «Карта рассрочки №1 «Халва», «Банковская платежная карточка «PayOkay», «Бонусная карта «Халва Плюс», «Автокарта» (далее по тексту – «Карта»). С информацией о тарифных планах можно ознакомиться на сайте www.mtbank.by или в отделениях ЗАО «МТБанк».

4. Территория и сроки проведения Рекламной игры
Игра проводится на территории Республики Беларусь.
Игра проводится в период (далее по тексту – «Срок проведения Игры») **с 30 июня 2016 года по 07 октября 2016 года.**

5. Участники
В Игре могут принять участие совершеннолетние дееспособные граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство в Республике Беларусь и постоянно проживающие на территории Республики Беларусь, с учетом ограничений, изложенных в настоящих Правилах (далее по тексту – «Участники»).
Участником Игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.
Члены Комиссии не могут быть участниками Игры.

6. Комиссия по проведению рекламной игры
Для контроля за ходом Игры создается Комиссия по ее проведению. Комиссия осуществляет свою деятельность в период проведения Игры. Комиссия состоит из председателя и 4 членов:
Председатель комиссии:
Попков Денис Андреевич – специалист Управления розничных продаж в сети партнеров ЗАО«МТБанк».
Члены Комиссии:
Садовская Яна Ивановна – специалист Управления розничных продаж в сети ЗАО «МТБанк»;
Орешкевич Сергей Анатольевич – специалист Управления розничных продаж в сети партнеров ЗАО «МТБанк»;
Аксенчик Кристина Сергеевна – специалист Управления розничных продаж в сети партнеров ЗАО «МТБанк»;
Косовец Андрей Васильевич – индивидуальный предприниматель.
Комиссия осуществляет контроль за соблюдением установленных Правил проведения Игры, рассматривает возникшие жалобы и предложения со стороны Участников.
Члены комиссии обязаны осуществлять возложенные на них полномочия в течение срока проведения Игры.

7. Призовой фонд Игры.
В рамках Игры разыгрываются следующие Призы (далее по тексту – «Приз»):

№	Наименование	Единица измерения	Кол-во	Цена за 1 ед. с НДС, бел. руб.	Всего с НДС, бел. руб.
	Приз 1-го и 2-го розыгрышей				
1.	Мультиварка Lumme LU-1446 (белый/сталь)	шт.	2	795 000	1 590 000
	Приз 3-го – 8-го розыгрышей				
2	Мультиварка Lumme LU-1446 Chef Pro (белый/сталь)	шт.	6	809 000	4 854 000
Итого					**6 444 000**

Призовой фонд Игры в размере 6 444 000 (шесть миллионов четыреста сорок четыре тысячи) белорусских рублей сформирован за счет имущества Организатора.

8. Права Участников Игры.
Участник Игры имеет право: знакомиться с Правилами Игры, принимать участие в Игре на условиях, определенных Правилами, и получать соответствующие Призы (при условии соблюдения указанных в настоящих Правилах условий).

9. Условия и порядок участия в Игре.
Для принятия участия в Игре необходимо:
1) Заполнить Заявку на оформление одной из Карт: «Карта рассрочки №1 «Халва», «Банковская платежная карточка «PayOkay», «Бонусная карта «Халва Плюс», «Автокарта» – по месту и во время в соответствии со следующим графиком:

Дата	Время	Место
30.06.2016	16:00–19:00	г. Слуцк, Городской ДК. Адрес: г. Слуцк, ул. Большая горка, 1.
07.07.2016	16:00–19:00	г. Полоцк, Районный ДК. Адрес: г. Полоцк, ул. Свердлова, 18А.
13.07.2016	16:00–19:00	г. Слоним, ДК и Молодежный Досуговый центр. Адрес: г. Слоним, ул. Колхозная, 4.
14.07.2016	16:00–19:00	г. Гродно, УО «Государственный музыкальный колледж». Адрес: г. Гродно, пр. Купалы, 53.
27.07.2016	16:00–19:00	г. Орша, ГУО «Детская школа искусств №1». Адрес: г. Орша, ул. Ленина, 21.
28.07.2016	16:00–19:00	г. Могилев, Кинотеатр «Родина». Адрес: г. Могилев, ул. Ленинская, 47.
03.08.2016	16:00–19:00	г. Барановичи, ГУО «Музыкальная школа Искусств № 3». Адрес: г. Барановичи, ул. Жукова, 10, корп. 5.
04.08.2016	16:00–19:00	г. Жлобин, ДК «Металлург». Адрес: г. Жлобин, ул. Барташова, 2.

2) Получить Карту в Отделении ЗАО «МТБанк», указанном в п. 11 настоящих Правил, в городе, в котором Участник оставлял Заявку на оформление Карты;
3) Совершить операцию согласно следующему графику по оплате товаров/работ/услуг в любой торгово-сервисной организации на территории Республики Беларусь (в т.ч. платежи с использованием интернет-банкинга и прочие способы оплаты в сети Интернет), а также за ее пределами, с использованием одной из Карт на сумму 500 000 (пятьсот тысяч) белорусских рублей и более (с 01.07.2016 года на сумму 50 (пятьдесят) белорусских рублей и более) в рамках одной операции:

Дата заполнения Заявки на оформление Карты	Период совершении операции
30.06.2016	с 30.06.2016 года по 23 часа 59 минут 30.07.2016 года
07.07.2016	с 07.07.2016 года по 23 часа 59 минут 07.08.2016 года
13.07.2016	с 13.07.2016 года по 23 часа 59 минут 13.08.2016 года
14.07.2016	с 14.07.2016 года по 23 часа 59 минут 14.08.2016 года
27.07.2016	с 27.07.2016 года по 23 часа 59 минут 27.08.2016 года
28.07.2016	с 28.07.2016 года по 23 часа 59 минут 28.08.2016 года
03.08.2016	с 03.08.2016 года по 23 часа 59 минут 03.09.2016 года
04.08.2016	с 04.08.2016 года по 23 часа 59 минут 04.09.2016 года

Не участвуют в розыгрыше следующие операции:
1. по снятию наличных денежных средств или пополнению карт-счета;
2. совершенных посредством банкоматов и расчетов в системе ЕРИП;
3. по переводу денежных средств с одной банковской платежной карточки на другую банковскую платежную карточку;
4. по оплате налогов и коммунальных платежей;
5. по размещению (пополнению) депозитов, оплате кредитных обязательств и банковских комиссий;
6. совершенных в кассах отделений банков.
Сумма транзакций в иностранной валюте определяется по курсу Национального Банка Республики Беларусь на день совершения операции по оплате товаров/работ/услуг.

10. Розыгрыш Призов, определение Победителей Игры
Всего, за период проведения Игры, Организатором проводится 8 (восемь) розыгрышей призового фонда:
- Первый розыгрыш состоится 17.08.2016 г. в 16:00. Место проведения розыгрыша: г. Слуцк, Городской ДК. Адрес: г. Слуцк, ул. Большая горка, 1. В розыгрыше участвуют Карты Участников, заполнивших Заявку на их оформление 30.06.2016 г. в г. Слуцк. В первом розыгрыше будет разыгран Приз: Мультиварка Lumme LU-1446 (белый/сталь).
- Второй розыгрыш состоится 18.08.2016 г. в 16:00. Место проведения розыгрыша: г. Полоцк, Районный ДК. Адрес: г. Полоцк, ул. Свердлова, 18А. В розыгрыше участвуют Карты Участников, заполнивших Заявку на их оформление 07.07.2016 г. в г. Полоцк. Во втором розыгрыше будет разыгран Приз: Мультиварка Lumme LU-1446 (белый/сталь).
- Третий розыгрыш состоится 24.08.2016 г. в 16:00. Место проведения розыгрыша: г. Слоним, ДК и Молодежный Досуговый центр. Адрес: г. Слоним, ул. Колхозная, 4. В розыгрыше участвуют Карты Участников, заполнивших Заявку на их оформление 13.07.2016 г. в г. Слоним. В третьем розыгрыше будет разыгран Приз: Мультиварка Lumme LU-1446 Chef Pro (белый/сталь).
- Четвертый розыгрыш состоится 25.08.2016 г. в 16:00. Место проведения розыгрыша: г. Гродно, УО «Государственный музыкальный колледж». Адрес: г. Гродно, пр. Купалы, 53. В розыгрыше участвуют Карты Участников, заполнивших Заявку на их оформление 14.07.2016 г. в г. Гродно. В четвертом розыгрыше будет разыгран Приз: Мультиварка Lumme LU-1446 Chef Pro (белый/сталь).
- Пятый розыгрыш состоится 31.08.2016 г. в 16:00. Место проведения розыгрыша: г. Орша, ГУО «Детская школа искусств №1». Адрес: г. Орша, ул. Ленина, 21. В розыгрыше участвуют Карты Участников, заполнивших Заявку на их оформление 27.07.2016 г. в г. Орша. В пятом розыгрыше будет разыгран Приз: Мультиварка Lumme LU-1446 Chef Pro (белый/сталь).
- Шестой розыгрыш состоится 01.09.2016 г. в 16:00. Место проведения розыгрыша: г. Могилев, Кинотеатр «Родина». Адрес: г. Могилев, ул. Ленинская, 47. В розыгрыше участвуют Карты Участников, заполнивших Заявку на их оформление 28.07.2016 г. в г. Могилев. В шестом розыгрыше будет разыгран Приз: Мультиварка Lumme LU-1446 Chef Pro (белый/сталь).
- Седьмой розыгрыш состоится 07.09.2016 г. в 16:00. Место проведения розыгрыша: г. Барановичи, ГУО «Музыкальная школа Искусств № 3». Адрес: г. Барановичи, ул. Жукова, 10, корп. 5. В розыгрыше участвуют Карты Участников, заполнивших Заявку на их оформление 03.08.2016 г. в г. Барановичи. В седьмом розыгрыше будет разыгран Приз: Мультиварка Lumme LU-1446 Chef Pro (белый/сталь).
- Восьмой розыгрыш состоится 08.09.2016 г. в 16:00. Место проведения розыгрыша: г. Жлобин, ДК «Металлург». Адрес: г. Жлобин, ул. Барташова, 2. В розыгрыше участвуют Карты Участников, заполнивших Заявку на их оформление 04.08.2016 г. в г. Жлобин. В восьмом розыгрыше будет разыгран Приз: Мультиварка Lumme LU-1446 Chef Pro (белый/сталь).
К моменту розыгрыша Организатор переносит на бумажные карточки фамилию, имя и отчество каждого Участника соответствующего розыгрыша (далее по тексту – «Карточка Участника»). В случае если один Участник выполнит все условия Игры по нескольким Картам, открытым в рамках различный тарифных планов, в розыгрыше участвует количество «Карточек Участника» с его фамилией, именем и отчеством, соответствующее количеству раз, которое данный Участник выполнил все условия для участия в Игре.
Все Карточки Участников помещаются в лототрон и тщательно перемешиваются, после чего член Комиссии случайным образом извлекает из лототрона одну Карточку Участника. Данная Карточка Участника признается выигрышной, а Участник, фамилия, имя и отчество которого указаны в Карточке Участника, будет являться победителем Игры в соответствующем розыгрыше, выигравшим Приз в количестве 1 (одной) единицы.
После определения Победителя Игры последний имеет право на получение Приза.
Организатор не несет ответственности за ошибки, допущенные Участниками Игры при заполнении Заявки на оформление Карты, а также за достоверность указанных сведений.
Организатор в течение 5 (пяти) рабочих дней после розыгрышей Призов извещает Победителя о выигрыше путем направления почтового отправления на адрес, указанный при заполнении Заявки, а также одним из следующих способов: посредством SMS-рассылки на указанный при заполнении Заявки номер сотовых операторов или звонком по телефону.

11. Вручение Призов Победителям Игры
Участнику, выигравшему Приз, для получения Приза необходимо прибыть в город, в котором он оформлял Карту по адресу, указанному в настоящем пункте Правил, не позднее 07 октября 2016 года, предъявив документ, удостоверяющий личность.

Отделение ЗАО «МТБанк»	Город	Адрес	Время работы
УРМ159	Слуцк	ул. П. Коммуны, 2	Понедельник–пятница: 09.30–18.30; обед: 13.30–14.30.
УРМ41	Полоцк	ул. Юбилейная, 7б	Понедельник: 10.00–17.00. Вторник–пятница: 10.00–19.00; обед: 15.30–16.00. Суббота: 09.00–16.00.
УРМ42	Слоним	ул. Первомайская, 17	Понедельник–пятница: 09.00–19.00; обед: 13 00–14.00. Суббота: 09

Краіна здароўя

Выпуск № 10 (363)

■ Асаблівасці захворвання

ДЛЯ ЛЁГКІХ НОЖАК

З узростам выпрацоўка калагену змяншаецца і сасудзістая сценка страчвае былую эластычнасць. У выніку большасць людзей ва ўзросце пасля 50-ці сутыкаюцца з хранічнай вянознай недастатковасцю. Наогул сутыкнуцца з варыкознай хваробай можа кожны другі жыхар планеты.

У групе рызыкі знаходзяцца тыя, чые бацькі пакутавалі ад расшырэння вен. Калі вены расшыраныя ў абаіх бацькоў, то варыкоз перадаецца ў спадчыну з 90-працэнтнай верагоднасцю. У большасці жанчын праблема з'яўляецца пасля першых родаў — гарманальная перабудова падчас цяжарнасці спрыяе зніжэнню пругкасці вянознай сценкі.

— Парушэнне адтоку крыві па венах ніжніх канечнасцяў суправаджаецца адчуваннем цяжару, болем і ацёкам, — тлумачыць **намеснік галоўнага ўрача па медыцынскай часці 2-й цэнтральнай раённай паліклінікі г. Мінска Крысціна МІХАЛЁНАК-ВАРАНЕЦКАЯ.** — Звычайна спачатку з'яўляюцца ацёкі галёнкі і ступні напрыканцы дня, узнікае непрыемнае адчуванне ў лытках падчас працяглага знаходжання ў становішчы стоячы або седзячы. Абутак пачынае ўвечары ціснуць, а шкарпэткі пакідаюць глыбокія сляды на скуры. Прычым падчас хады або пасля адпачынку сімптомы змяншаюцца. Пазней з'яўляюцца і начныя сутаргі ў ікраножных мышцах. На бёдрах і галёнках утвараюцца дробныя сіне-чырвоныя сасудзістыя "зорачкі", унутрыскураныя вены становяцца цёмна-сінімі, а часам павялічваюцца, нагадваючы вінаградныя гронкі. Скура становіцца сухой, адчувальнай да траўмаў. З'яўляюцца невялікія астраўкі цёмна-карычневага колеру, якія паступова зліваюцца, а следам адкрываецца трафічная язва.

Што спрыяе хранічнай вянознай недастатковасці?

Жаночы пол (жанчыны хварэюць у 5 разоў часцей за мужчын), работа, звязаная з працяглым знаходжаннем у вертыкальным становішчы, лішняя вага, маларухомы лад жыцця, спадчыннасць, гарманальная кантрацэпцыя, частыя працяглыя пераезды, заняткі сілавымі відамі спорту, цукровы дыябет, курэнне, запоры.

Як зменшыць рызыку развіцця захворвання і палепшыць свой стан?

1. Трымайце ногі прыўзнятымі падчас сну і адпачынку.

2. Мяняйце становішча цела, калі даводзіцца доўга сядзець ці стаяць. Яшчэ лепш — зрабіце перапынак і пахадзіце ў хуткім тэмпе.

3. Насіце абутак на абцасе сярэдняй вышыні.

4. Палівайце ногі пасля душу ці ванны халаднаватай вадой.

5. Пазбягайце надта гарачых ваннаў, саўны, працяглага знаходжання на сонцы.

6. Не насіце адзенне, якое пераціскае і тут, і там.

7. Рухайцеся як мага больш, гуляйце і плавайце.

8. Пазбягайце надта вялікіх фізічных нагрузак.

9. Сачыце за вагой.

10. Не сядзіце нага на нагу.

11. Выконвайце час ад часу гімнастыку для ног.

Лежачы або седзячы згінайце і разгінайце ступні 1-2 хвіліны.

Пахадзіце на месцы, не адрываючы наскоў ад падлогі, 1-2 хвіліны.

Пакладзіце ногі на ўзвышша на 5-10 хвілін.

12. Своечасова звяртайцеся да ўрача для прызначэння эфектыўных медыкаментозных прэпаратаў — супрацьзапаленчых, абязбольвальных, венатанізуючых.

Калі вы схільныя да варыкозу, 1-2 разы на год наведвайце хірурга.

Ультрагукавое даследаванне сасудаў ніжніх канечнасцяў дапаможа кантраляваць стан вен.

Венатонікі прызначаюць курсамі 2 разы на год па 2-3 месяцы. Найбольш эфектыўныя сродкі на аснове натуральнай раслінная сыравіны з флаваноідамі. Хуткасць адтоку крыві пасля курса венатанізуючай тэрапіі ўзрастае на 40-45 працэнтаў, паляпшаецца работа мышцаў галёнкі. Добрым дапаўненнем будуць спецыяльныя мясцовыя прэпараты-гелі і кампрэсійны трыкатаж ■

■ Пільней да дзяцей

МАЛАЯ БАТАРЭЙКА, ДЫ НЕБЯСПЕЧНАЯ

Калі вы гадуеце дзіця ад 9 месяцаў да 3 гадоў, вам трэба ведаць, якія прадметы ўяўляюць найбольшую пагрозу для яго

З даўніх часоў захаваліся звесткі аб лячэнні пацыентаў, якія праглынулі розныя прадметы. Штосьці буйное часцей за ўсё глыталі дарослыя — фокуснікі-шпагаглытальнікі, фанатыкі, зняволеныя або душэўнахворыя, а вось усялякую драбязу — цацкі, гузікі, манеты — у асноўным дзеці. З цягам часу спектр таго, што трапляе ў стрававальны тракт малых, змяніўся.

Летась з іншароднымі прадметамі ў страўнікава-кішачным тракце ў РНПЦ дзіцячай хірургіі былі шпіталізаваныя 150 дзяцей. І галоўным чынам гэта было тое, што часам пагражае інваліднасцю, а то і лятальным зыходам.

Асаблівую ўвагу варта ўдзяліць такім, на першы погляд, бяскрыўдным, але на самай справе агрэсіўным іншародным целам, як магніты ў выглядзе маленькіх надзіманых шарыкаў, з якіх складаецца вельмі прывабная для дзяцей цацка-канструктар «Неакуб».

— Распаўсюджванне цацак і бытавых прылад, якія працуюць на дыскавых батарэйках, прывяло да вялікай колькасці выпадкаў, калі дзеці неверагодным чынам адшукваюць прывабныя «кругляшы» і цягнуць у рот, — тлумачыць **урач-хірург вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра дзіцячай хірургіі Ларыса ВАЛЕК.** — А батарэйкі ў стрававальным тракце могуць выклікаць цяжкія ўскладненні, электрахімічныя апёкі. Асабліва небяспечныя батарэйкі з літыевым кампанентам, якія валодаюць вялікім энергетычным патэнцыялам. Праз высокую рэактыўнасць літый вельмі моцна пашкоджвае навакольныя тканкі. Вільготнае асяроддзе страваводa і страўніка прыводзіць да кароткага замыкання паміж полюсамі батарэйкі і электраапёку слізістай. А пры разгерметызацыі корпуса батарэйкі пашкоджвальнае дзеянне ўзмацняецца яшчэ і за кошт хімічнага апёку.

Ужо ў першыя гадзіны знаходжання батарэйкі ў страваводзе з'яўляецца ацёк слізістай абалонкі, хутка ўтвараюцца глыбокія язвы. Дзіця не можа глытаць, павялічваецца колькасць слiны. Пасля зажыўлення на месцы велізарных язвавых дэфектаў утвараюцца рубцы, якія звужаюць прасвет страваводa. Пры больш працяглым знаходжанні дыскавай батарэйкі ў прасвеце страваводa ўтвараюцца пралежні, запаленне пераходзіць у навакольныя тканкі. У найбольш цяжкіх выпадках могуць пашкодзіцца сценкі не толькі страваводa, але і блізкіх да яго трахеі, буйных сасудаў. Дзіця пры гэтым не ў стане самастойна дыхаць, у яго можа развіцца моцнае кровацячэнне, якое пагражае гібеллю. У такіх выпадках патрабуецца найскладанейшая шматгадзінная хірургічная аперацыя. Калі батарэйцы ўдалося прасунуцца са страўніка ў дванаццаціперсную кішку, то далей яна, як правіла, пакідае страўнікава-кішачны тракт натуральным шляхам. **На вялікі жаль, не заўсёды блізкія своечасова заўважаюць, што там праглынула іх дзіця. У выніку аднавіць здароўе не ўдаецца нават з дапамогай шматгадзінных і шматразовых аператыўных умяшанняў. Дарослыя нібыта на хвілінку адышлі паразмаўляць па тэлефоне, а ў выніку — дзіця застаецца інвалідам.**

Асаблівую ўвагу варта ўдзяліць такім, на першы погляд, бяскрыўдным, але на самай справе агрэсіўным іншародным целам, як магніты ў выглядзе маленькіх надзіманых шарыкаў, з якіх складаецца вельмі прывабная для дзяцей цацка-канструктар «Неакуб». У многіх краінах рэалізацыя гэтых цацак забаронена. Такога кшталту іншародныя целы ўяўляюць небяспеку за кошт значнай сілы магнітнага счаплення. Калі дзіця праглыне некалькі магнітных шарыкаў з некаторым інтэрвалам, то яны могуць размеркавацца ў розных аддзелах страўнікава-кішачнага тракта. Пры гэтым магніты будуць з велізарнай сілай прыцягвацца адзін да аднаго, з-за чаго ўзнікне непраходнасць кішэчніка або пашкоджанне сценкі кішкі з развіццём перытаніту. А гэта патрабуе тэрміновай хірургічнай аперацыі.

«Бацькам варта сачыць, з чым гуляе іх дзіця, — кажа Ларыса Віктараўна. — Набывайце толькі якасныя цацкі, якія прайшлі адпаведную сертыфікацыю. Батарэйны адсек у такіх цацках закрываецца на вінт, што не дазваляе малым даставаць батарэйкі самастойна. Ніколі не дазваляйце дзецям гуляць і з пультамі дыстанцыйнага кіравання для хатніх электрапрыбораў» ■

■ Правілы на лета

ТАК МОЖНА І АТРУЦІЦЦА

Вы рызыкуеце стаць ахвярай кішэчных інфекцый, калі парушаеце правілы гатавання ежы або захоўваеце прадукты не ў халадзільніку. Наогул засцерагчыся не так і складана.

Вытрымлівайце правілы асабістай гігіены, мыйце рукі, падтрымлівайце чысціню ў доме, асабліва калі ёсць малыя дзеці. Выкарыстоўвайце для гатавання і спажывання гатаваную і бутыляваную ваду (гарантаванай якасці).

Сырыя яйкі і малако не ўжывайце. Усе ягады, агародніну, садавіну, уключаючы апельсіны і бананы, добра мыйце. Аб'явіце вайну мухам і тараканам. Харчовыя прадукты не павінны быць здабычай насякомых. Для транспартавання, захоўвання спатрэбіцца толькі чыстая тара і ўпакоўка.

«Звяртайце ўвагу на тэрміны захоўвання, калі набываеце той ці іншы прадукт, — кажа **загадчыца аддзялення гігіены харчавання Рэспубліканскага цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Вія ШУКЕВІЧ.** — Майце на ўвазе, што тэрмін прыдатнасці вызначаецца для прадукту ў непашкоджанай упакоўцы. Як толькі вы яе адкрылі, тэрмін гэты ўжо скарачаецца. Так, тэрмін рэалізацыі сыру, які ўпакавалі непасрэдна ў магазіне, а не на прадпрыемстве — 12 гадзін, каўбасы — 72 гадзіны. Праз гэты час паказчыкі якасці пагаршаюцца. Ёгурты, тваражкі, пудынгі трэба адкрыць і з'есці». Завядзіце звычку часцей хадзіць у магазін і папаўняць запасы халадзільніка максімум на пару дзён.

Пры з'яўленні першых прыкмет вострай кішэчнай інфекцыі або харчовага атручэння не займайцеся самалячэннем ці, тым больш, гатаваннем ежы. Звяртайцеся да ўрача.

У маі органы дзяржаўнага санітарнага нагляду абследавалі звыш 15 тысяч рынкаў, аб'ектаў гандлю, грамадскага харчавання і прыдарожнага сэрвісу. Ледзь не на кожным былі выяўлены парушэнні санітарных нормаў і правілаў. **Неадпаведны тэмпературны рэжым захоўвання прадукцыі, рэалізацыя пратэрмінаваных прадуктаў, нездавальняючы стан памяшканняў і абсталявання былі асноўнымі.**

Па выяўленых фактах вынесена 9808 пастаноў аб прымяненні адміністратыўнай адказнасці (агульная сума штрафаў склала звыш 18 млрд рублёў). Акрамя таго, выдадзена 5 тысяч прадпісанняў аб забароне рэалізацыі харчовай сыравіны і прадуктаў, амаль 2 тысячы — аб прыпыненні эксплуатацыі аб'ектаў, 7 тысяч суб'ектаў абавязалі ліквідаваць парушэнні. Амаль 2 тысячы асоб прыцягнуты да дысцыплінарнай адказнасці.

Больш парушэнняў выяўляецца ў невялікіх крамах, асабліва ў тых, што ў глыбінцы.

Нягледзячы на пільны кантроль санэпідэмслужбы, самім спажыўцам таксама варта пастаянна праяўляць пільнасць. Набываеце вы глазураваны сырок або гатовую страву аб'екта грамадскага харчавання (дарэчы, такія пункты ёсць у многіх магазінах і гіпермаркетах), сачыце за тым, што вам прапануюць.

— Тэхналогія гатавання ежы, вытрымліванне тэрміну прыдатнасці, наяўнасць дакументаў, якія пацвярджаюць якасць і бяспеку і г.д., знаходзяцца і ў нашым полі зроку, — заўважае **намеснік начальніка аддзела грамадскага харчавання Міністэрства гандлю Рэспублікі Беларусь Валянціна ДЗЕМІДЗЕНКА.** — Толькі гандлёвая інспекцыя праверыла ў мінулым месяцы больш за 1700 аб'ектаў грамадскага харчавання, у выніку чаго было складзена і накіравана ў суд 2180 пратаколаў. Сума спагнаных штрафаў склала 8,5 млрд рублёў. За рэалізацыю тавару з пратэрмінаваным тэрмінам прыдатнасці была прыпынена дзейнасць 427 аб'ектаў, з якіх 30 працэнтаў — аб'екты грамадскага харчавання. Адзін такі аб'ект быў закрыты.

Спажыўцы павінны займаць актыўную пазіцыю і таксама выступаць у ролі кантралёраў. Ёсць сумненні — можна папытацца пра адпаведныя дакументы. Спажывец мае права пацікавіцца саставам і каларыйнасцю страў, спосабам кулінарнай апрацоўкі — афіцыянт або прадавец аддзела кулінарыі могуць прадаставіць падобную інфармацыю ■

■ Доктар адкажа

Як даглядаць зубы пад каронкамі?

«Штучныя зубы — наша палачка-выручалачка, але ж пад імі стаяць свае, уласныя, часта даволі неблагія, якія хацелася б захаваць даўжэй. Як гэта зрабіць? Тыя, хто ставяць, не кажуць. Відаць, не зацікаўлены... Металакераміку на ноч не знімеш, каб пачысціць уласныя, на якіх яна сядзіць. Што тады рабіць — можа, масаж дзяснаў? Або прымаць вітаміны ці што іншае?»

Васіліна Пятроўна МАРОЗ, ***Слуцкі раён.***

Тлумачыць **галоўны ўрач Рэспубліканскай клінічнай стаматалагічнай паліклінікі Андрэй МАЦВЕЕЎ:**

— Каб захаваць свае ўласныя зубы, якія стаяць пад каронкамі, трэба не так і шмат. Самае важнае — двойчы на дзень чысціць зубы не менш як тры хвіліны! Калі каронкі правільна зафіксаваныя, то зубы пад каронкамі не маюць патрэбы ў нейкім асаблівым доглядзе, дастаткова двойчы на год наведваць урача-стаматолага для правядзення прафесійнай гігіены. Калі будзе неабходнасць, урач прызначыць адпаведнае выяўленай праблеме лячэнне. А прымаць полівітамінныя комплексы, разнастайна харчавацца, але пры гэтым не злоўжываць так званымі простымі вугляводамі, а прасцей кажучы, салодкім — гэта агульныя правілы для прафілактыкі карыесу зубоў ■

■ Душэўная раўнавага

Я АБСАЛЮТНА СПАКОЙНЫ...

Усё большую колькасць захворванняў спецыялісты звязваюць са стрэсам. Псіхасаматычнымі прызнаюцца, як вядома, захворванні сардэчна-сасудзістай сістэмы, органаў стрававання і многія іншыя. Што ж рабіць, каб расслабіцца?

— Імкненне пазбегнуць стрэсаў наогул — няправільная тактыка, ды гэта і немагчыма, — расказвае **ўрач-псіхатэрапеўт Мінскага гарадскога клінічнага псіхіятрычнага дыспансера Таццяна БАКШТАНОВІЧ.** — Такі механізм нам дастаўся эвалюцыйна, ён дапамог выжыць і рухацца наперад. Загартоўваць арганізм карысна як фізічна, так і эмацыянальна. Паколькі стрэс — гэта напружанне, то найбольш лагічным метадам зніжэння яго ўзроўню з'яўляецца расслабленне, рэлаксацыя. Стварэнне методык рэлаксацыі адбывалася не на пустым месцы, а на трывалым фундаменце, створаным шматгадовымі намаганнямі ўсходніх духоўна-рэлігійных практык, якія выпрацавалі асаблівыя тэхнікі псіхарэгуляцыі. Навучанне метадам мышачнага расслаблення карыснае для зняцця псіхічнай напружанасці і пазбаўлення сімптомаў некаторых захворванняў.

Вазьміце на ўзбраенне метад мышачнай рэлаксацыі, у аснове якога выкарыстоўваецца цыкл «напружанне-расслабленне».

Сфакусіруйце ўвагу на асобнай мышцы або групе мышцаў. Напружце іх. Зафіксуйце ў гэтым стане на 5-7 секундаў. Расслабце мышцы.

Сфакусіруйце ўвагу на зніжэнні мышачнага тонусу і далейшым расслабленні мышц.

Выкарыстоўвайце таксама аўтагенную трэніроўку. Звычайна яна складаецца з некалькіх асобных элементаў, на якіх трэба сканцэнтравацца.

Спачатку вы павінны адчуць агульнае заспакаенне (па формуле «я абсалютна спакойны»). Далей адчуваем цяжар у руках і нагах, затым цеплыню. Сэрца б'ецца роўна, спакойна. Дыханне спакойнае. У сонечным спляценні таксама адчуваецца цеплыня. Лоб халаднаваты.

Аўтагенная трэніроўка, акрамя мышачнай рэлаксацыі, уключае ў сябе і элементы самагіпнозу. Існуюць яшчэ метады рэгуляцыі псіхаэмацыянальнага стану з дапамогай дыхання. Падчас пераходу ад дыхання, уласцівага перажыванню стрэсу, да іншага тыпу дыхання, характэрнага для стану спакою, мы можам змяніць свой эмацыянальны стан. Удых — узбуджае, мабілізуе, узмацняе мышачнае напружанне, суправаджаецца адчуваннем прахалоды. Выдых — заспакойвае, рассейвае адмоўныя эмоцыі, дапамагае расслабленню мышц, суправаджаецца адчуваннем цеплыні. Гэтая функцыя выдыху выкарыстоўваецца для больш поўнага расслаблення і заспакаення эмоцый, для чаго неабходна расслабляць мышцы менавіта ў момант выдыху.

У перамаганні стрэсаў вельмі важна...

...наладзіць гармонію сну. Ідэальна, калі штодня вам удаецца прачынацца ў адзін і той жа час. Класціся спаць неабходна да 23.00. Замест прагляду тэлеперадач падыдуць лёгкае чытанне, праслухоўванне радыё. Спаць трэба ў камфортных умовах.

...забяспечваць фізічную нагрузку. Мышачная работа ліквідуе лішак гармонаў, якія падтрымліваюць стан эмацыянальнага перанапружання. Нармалізуецца работа сэрца, выраўноўваецца артэрыяльны ціск, зніжаецца ўзбуджэнне нервовай сістэмы, нармалізуецца эмацыянальны стан.

Комплекс фізічных практыкаванняў для прафілактыкі стрэсу можна падзяліць на тры групы:

1. Практыкаванні, якія спрыяюць павышэнню ўзбуджальнасці нервовай сістэмы (скачкі, бег, хада, інтэнсіўныя нахілы, прысяданні).

2. Практыкаванні, якія паніжаюць узбуджальнасць цэнтральнай нервовай сістэмы пры нервовым і эмацыянальным напружанні (любыя мышачныя расслабленні).

3. Практыкаванні, якія нармалізуюць мазгавы і перыферычны кровазварот (гімнастыка для галавы і шыі, чаргаванне напружанняў і расслабленняў мышцаў).

...актыўна праводзіць выхадныя. Актуальна для тых, чыя работа звязана з пастаянным знаходжаннем у памяшканні. Не абавязкова выязджаць некуды далёка. Можна проста гуляць у горадзе, пасядзець у парку, заняцца спортам, схадзіць у госці. Выхадныя трэба праводзіць у запаволеным рэжыме, нікуды не трэба спяшацца.

Паколькі стрэс — гэта напружанне, то найбольш лагічным метадам зніжэння яго ўзроўню з'яўляецца расслабленне, рэлаксацыя.

...перагледзець сваё стаўленне да траўмуючай сітуацыі. Неабходна пераарыентавацца на новыя каштоўнасці, інтарэсы. Гэта дапаможа пазбавіцца трывожнасці, страху, няўпэўненасці і сумненняў. Гэта забяспечыць апору ў сабе самім, зробіць больш устойлівым.

...мець на ўвазе фармакатэрапію. Даследаванні паказалі што магчымасць рэгулявання самых першых праяў эмацыянальна-стрэсавых рэакцый, трывогі, страху звязана з пэўнымі групамі нейрарэцэптараў (сератанінавых, дафамінавых). Магчыма, варта выкарыстоўваць безрэцэптурныя прэпараты, якія валодаюць супрацьтрывожным эфектам (мебікар, фенібут, афабазол). Ёсць і фітапрэпараты з седатыўным, заспакаяльным дзеяннем. Дадаткова можна выкарыстоўваць хвойныя і валяр'янавыя ванны, душ-масаж, расслабляючы масаж, іголкарэфлексатэрапію (пры адсутнасці проціпаказанняў).

Аднак у крытычных сітуацыях без дапамогі спецыяліста не абысціся ■

■ Супраць залежнасці

ЯК КІНУЦЬ КУРЫЦЬ?

Не можаце справіцца самі — ідзіце на прыём да псіхіятра-нарколага

Ніводзін легальны тавар не забівае такую колькасць спажыўцоў — так сёння кажуць пра цыгарэты тыя, хто сутыкаецца з наступствамі тытунёвай залежнасці. Курэнне цыгарэт або ўдыханне цыгарэтнага дыму наносіць арганізму чалавека неверагодную шкоду. Пералік захворванняў, звязаных з курэннем, мякка кажучы, не маленькі. Таму, калі вы ўсё яшчэ курыце, не пакідайце спроб пазбавіцца гэтай звычкі.

— Ва ўсіх установах наркалагічнага профілю працуюць спецыялісты, якія спецыялізуюцца на лячэнні нікацінавай залежнасці, — кажа **загадчык Рэспубліканскага цэнтра наркалагічнага маніторынгу і прэвенталогіі Аляксей КРАЛЬКО.** — Універсальнага рэцэпта тут няма. Важнымі будуць індывідуальныя асаблівасці, у тым ліку ступень залежнасці. Працэс пазбаўлення ад яе можа быць не простым, шмат што залежыць ад уласнай адказнасці за вынік. Пацыент павінен верыць у вынік. Існуюць тры падыходы да пазбаўлення ад тытунёвай залежнасці. Гэта можа быць паводзінавы варыянт — самарэгуляцыя, што найбольш падыходзіць асобам з невялікім стажам курэння. Другі варыянт — псіхатэрапія, пачынаючы ад гіпнозу і заканчваючы разнастайнымі спецыфічнымі метадамі. Магчымае і фізіялагічнае ўздзеянне — прымяненне лекавых сродкаў, рэфлексатэрапіі. Існуюць нават аддзяленні дзённага знаходжання для асабліва цяжкіх выпадкаў, калі пацыенту прапануецца спачатку дэзынтаксікацыя (гэта дапамагае пераадолець фізічную залежнасць), а пасля прапануюцца ў тым ліку і псіхатэрапеўтычныя метады (для пераадолення псіхалагічнай залежнасці) ■

Матэрыялы падрыхтавала Святлана БАРЫСЕНКА.
protas@zviazda.by

Белинвестбанк

К СВЕДЕНИЮ ВКЛАДЧИКОВ!

С **2 августа 2016 года** Банк в одностороннем порядке уменьшает размер процентной ставки по договорам срочного банковского вклада (депозита) в белорусских рублях и иностранной валюте (USD/EUR), заключенным в срок до 1 июля 2016 года, и устанавливает следующий размер процентных ставок:

в белорусских рублях % годовых

«Срочный банковский вклад (депозит) «Пенсионный»	Срок вклада (депозита)
	2 года
	22,0%

«Срочный **отзывный** банковский вклад (депозит) «Пенсионный»	Срок вклада (депозита)
	2 года
	19,5%

«Срочный **безотзывный** банковский вклад (депозит) «Пенсионный»	Срок вклада (депозита)
	1 год
	24,0%

«Срочный банковский вклад (депозит) «Универсальный»	Срок вклада (депозита)
	2 года
	19,0%

«Срочный банковский вклад (депозит) «Особый»	Срок вклада (депозита)
	18 мес.
	19,0%

«Срочный банковский вклад (депозит)»	Срок вклада (депозита)		
	12 мес.	36 мес.	60 мес.
	19,0%	20,0%	22,0%

«Срочный **безотзывный** банковский вклад (депозит)»	Срок вклада (депозита)				
	6 мес.	9 мес.	12 мес.	24 мес.	36 мес.
	20,0%	21,0%	22,0%	23,0%	24,0%

«Срочный банковский вклад (депозит) с правом востребования»	Срок вклада (депозита), по истечении которого допускается снятие всей суммы без потери процентов, и размер процентной ставки в зависимости от указанного срока			
	3 мес.	6 мес.	12 мес.	36 мес.
	18,0%	18,5%	19,0%	19,5%

«Срочный **отзывный** банковский вклад (депозит) с правом востребования»	Срок вклада (депозита), по истечении которого допускается снятие всей суммы без потери процентов, и размер процентной ставки в зависимости от указанного срока			
	3 мес.	6 мес.	12 мес.	36 мес.
	18,0%	18,5%	19,0%	19,5%

«Срочный банковский вклад (депозит) «Личный выбор»			Срок вклада (депозита)		
			1 год	2 года	3 года
Условия частичного снятия денежных средств	% частичного снятия	% остатка средств во вкладе (депозите)	Процентная ставка		
	90%	10%	19,5%	21,5%	22,5%
	50%	50%	21,0%	22,0%	23,0%
	10%	90%	21,5%	22,5%	23,5%

«Срочный **безотзывный** банковский вклад (депозит) «Личный выбор»	Срок вклада (депозита)		
	1 год	2 года	3 года
	21,5%	22,5%	23,5%

в иностранной валюте: % годовых

«Срочный **отзывный** банковский вклад (депозит) с правом востребования», размещенным в период с 19.11.2015 до 01.07.2016	Срок вклада (депозита), по истечении которого допускается снятие всей суммы без потери процентов, и размер процентной ставки в зависимости от указанного срока			
	3 мес.	6 мес.	12 мес.	36 мес.
USD/EUR	2,0%	2,5%	3,0%	3,5%

«Срочный безотзывный банковский вклад (депозит) «Личный выбор»	Срок вклада (депозита)		
	1 год	2 года	3 года
USD/EUR	3,6%	3,8%	4,3%

«Срочный банковский вклад (депозит)» с правом востребования, размещенным до 10.09.2015	Срок вклада (депозита)
	2 года
USD/EUR	
До 10 000 (включительно)	3,5%
свыше 10 000	3,5%

«Срочный банковский вклад (депозит) с правом востребования», размещенный в период с 10.09.2015 до 12.11.2015	Срок, по истечении которого допускается снятие всей суммы без потери процентов, и размер процентной ставки в зависимости от указанного срока		
	6 мес.	12 мес.	36 мес.
USD/EUR	2,8%	3,0%	3,5%

«Срочный банковский вклад (депозит)»	Срок вклада (депозита)					
	6 мес.	9 мес.	12 мес.	24 мес.	36 мес.	60 мес.
USD/EUR	2,8%	2,8%	3,0%	3,5%	3,5%	3,5%

«Срочный банковский вклад (депозит) «Накопительный»	Срок вклада (депозита)	
	12 мес.	24 мес.
USD/EUR	3,0%	3,5%

«Срочный банковский вклад (депозит) «Личный выбор»			Срок вклада (депозита)		
			1 год	2 года	3 года
Условия частичного снятия денежных средств	% частичного снятия	% остатка средств во вкладе (депозите)	Процентная ставка USD/EUR		
	90%	10%	2,7%	2,9%	3,1%
	50%	50%	2,8%	3,0%	3,2%
	10%	90%	2,9%	3,1%	3,3%

146
www.belinvestbank.by

Открытое акционерное общество «Белорусский банк развития и реконструкции «Белинвестбанк», 220002, г. Минск, пр. Машерова, 29. УНП 807000028.
Лицензия на осуществление банковской деятельности Национального банка Республики Беларусь №3 от 03.06.2013 г.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Наименование (описание) имущества и его стоимость	**ЛОТ №1. ЗДАНИЕ СКЛАДА (капитальное строение, инв. №230/С-12798), начальная стоимость лота 451.000.000 белорусских рублей (45.100 белорусских рублей)**
Собственник (владелец) имущества	Открытое Акционерное Общество «Лепельагросервис»
Местонахождение имущества	Витебская область, г. Лепель, Минское шоссе, 157 км. По всем вопросам, касающимся осмотра имущества, обращаться к директору ОАО «Лепельагросервис» Бойдаченко Артему Леонидовичу, тел. 8 (033) 360-96-67
Наличие обременений	Не имеется
Место (адрес), дата и время проведения торгов	Отдел принудительного исполнения управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома г. Витебск, ул. Б. Хмельницкого, 10/1, каб. 1.4 14 июля 2016 года в 10.00
Справочная информация об организаторе торгов	Отдел принудительного исполнения управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома 210015, г. Витебск, ул. Б.Хмельницкого, 10/1, каб. 1.4 Судебный исполнитель Атрахимович Николай Александрович, тел. (0212) 61 40 24. Начальник отдела Бураков Игорь Вячеславович, тел. (0212) 61 40 15
Условия и порядок проведения торгов	1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества на депозитный счет управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома № 3642903001037 филиала № 200 – Витебского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк», код 635, УНП 300002505 **не позднее 10.00 13 июля 2016 года.** Минимальная величина первого шага торгов – 5% стоимости лота. В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги

Утерянный представительством Белгосстраха по Ленинскому району г. Минска бланк страхового полиса по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу формы 2РН, 2РП серии БЛБ № 1661001 **считать недействительным.** УНП 100122726

Извещение об аукционе 1 августа 2016 г. по продаже объектов недвижимости в г. Пинске

Наименование объекта	Изолированное помещение с инвентарным номером 130/D-50656 «Административное помещение с коммуникациями»	Изолированное помещение с инвентарным номером 130/D-54079 «Деревообрабатывающий цех»	Изолированное помещение с инвентарным номером 130/D-54080 «Заготовительный цех»
Номер лота	1	2	3
Местонахождение объекта	г. Пинск, ул. Калиновского, 11-1	г. Пинск, ул. Калиновского, 11Г-1	г. Пинск, ул. Калиновского, 11Г-2
Тип помещения	Совмещенное с другим изолированным помещением	Совмещенное с другим изолированным помещением	Совмещенное с другим изолированным помещением
Общая площадь (кв.м)	3594,1	12954,0	3351,5
Площадь земельного участка для обслуживания строения (га)		3,574	
Начальная цена (бел. рублей)	5 323 716 475	29 199 217 406	3 293 633 911
Сумма задатка (бел. рублей)	532 371 648	2 919 921 741	329 363 391
Начальная цена с учетом деноминации (рублей)	532 371,65	2 919 921,74	329 363,39
Сумма задатка с учетом деноминации (рублей)	53 237,16	291 992,17	32 936,34
Условия продажи	Возможна рассрочка в соответствии с действующим законодательством	Возможна рассрочка в соответствии с действующим законодательством	Возможна рассрочка в соответствии с действующим законодательством
Характеристика объекта, площадь земельного участка (кв.м), решение об отводе земельного участка	Здание трехэтажное с внутренними собственными коммуникациями (водопроводная, канализационная сеть, линия электропередач). Имеется отопление (собственная котельная) Ввод в эксплуатацию – 1971 г.	Одно- и двухэтажное, в состав входит: склад пиломатериалов с бетонным покрытием 3051,3 м², сушильные камеры 6 шт., навес 72 м² , циклоны 3 шт., помещение для газовой сварки со складом, санитарно-бытовые и административные помещения, кран-балка г/п 3,5 тн., асфальтобетонное и бетонное покрытие 4979 м², электрический кабель 96,7 м, ливневая и фекальная канализация 203,8 м. Ввод в эксплуатацию – 1972 г.	Одноэтажное, в состав входит: склад пиломатериалов 1389 м², навес 284 м², водопроводная сеть протяженностью 248,9 м, асфальто-бетонное покрытие 1876 м², бетонное покрытие 2751 м², линия электропередач (ААБЛ-10 3*95) – 200 м, ливневая канализация – 30,8 м, водогрейный котел 4МВТ, кран-балка г/п 3,5 тн., ремонтная мастерская, административные и санитарные помещения. Ввод в эксплуатацию – 1972 г.
Продавец объекта	Ликвидационная комиссия ОАО «Пинский КСИ», ТУП «ПриБут»		
Организатор аукциона	Ликвидационная комиссия ОАО «Пинский КСИ», ТУП «ПриБут»		

Аукцион состоится 1 августа 2016 года в 11.00 по адресу: г. Пинск, ул. Калиновского, 11 в актовом зале.

Перечень необходимых документов:

1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме и подписанное соглашение с ликвидационной комиссией ОАО «Пинский комбинат строительной индустрии», ТУП «ПриБут».

2. Заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка: на расчетный счет ОАО «Пинский комбинат строительной индустрии» р/счет 3012470120029 в РКЦ №37 в г. Пинске филиала ОАО «Белагропромбанк» – Брестское областное управление код 401 УНП 200305504, срок внесения суммы задатка – **по 29 июля 2016 г. включительно.**

3. Индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации и его подлинник для заверения его копии организатором торгов;

4. Юридическим лицом – доверенность, выданная представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица и их подлинники для заверения их копий организатором торгов;

5. Представителем гражданина Республики Беларусь или индивидуального предпринимателя – доверенность.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане, физические лица (граждане Республики Беларусь и лица без гражданства), постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, представители иностранных инвесторов, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица также документ, подтверждающий его полномочия.

Организатор торгов имеет право отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до даты его проведения.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену.

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан подписать протокол аукциона в день проведения аукциона; в течение 3-х рабочих дней со дня проведения аукциона возместить затраты на оценку, организацию и проведение аукциона; подписать договор купли-продажи недвижимого имущества в течение 10-ти рабочих дней со дня проведения аукциона.

Порядок проведения аукциона определен в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами принимаются по адресу: г. Пинск, ул. Калиновского, 11, каб. 2 с 9.00 до 15.00 по рабочим дням по 29 июля 2016 года включительно, тел 80165-37-16-07, тел. факс (80165) 37-16-66.

Контактный телефон 375-29-640-80-37.

Извещение о повторном открытом аукционе по продаже права заключения договора аренды земельного участка для строительства жилых домов по проспекту Янки Купалы в городе Гродно 18 июля 2016 года

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь земельного участка (га)	Кадастровый номер	Начальная цена (с учетом деноминации), руб.	Сумма задатка (с учетом деноминации), руб.	Сумма расходов по подготовке земельно-кадастровой документации (с учетом деноминации), руб.	Условие продажи и целевое назначение земельного участка
1.	Право аренды земельного участка сроком на 99 лет	проспект Янки Купалы	1,2695	440100000001009172	12 542 866 580 (1 254 286,66)	1 254 286 000 (125 428,6)	58 080 493 (5 808,05)	Строительство группы многоквартирных жилых домов.

Победитель аукциона обязан:

- в установленном порядке получить разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и разработать строительный проект на строительство объекта в срок, не превышающий 1 года;
- приступить к занятию земельного участка в соответствии с целями и условиями его предоставления не позднее 6 месяцев со дня утверждения проектной документации юридическому лицу, индивидуальному предпринимателю, 1 года - гражданину;
- осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией;
- возместить затраты в соответствии с решением Гродненского горисполкома от 08.02.2016 № 49 «О некоторых вопросах возмещения затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры».

В случае нарушения сроков проектирования и строительства в договоре аренды будут предусмотрены штрафные санкции.

Организатор аукциона: ГП «Гродненский центр недвижимости».

При оформлении заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, представляет:

1. Копии платежных поручений о внесении **задатка** за подачу заявления на расчетный счет 3012000041810 в филиале № 400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», код 152101752, УНП 590727594, получатель – ГП «Гродненский центр недвижимости», с отметкой банка-отправителя об их исполнении.

Юридическое лицо: доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов.

Физическое лицо: паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность.

2. Платеж за право заключения договора аренды земельных участков осуществляется в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона.

3. Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона возместить организатору аукциона затраты, связанные с организацией и проведением аукциона, а также расходы по подготовке земельно-кадастровой документации, возместить отделу коммунального имущества и приватизации Гродненского горисполкома расходы по подготовке документации для проведения аукциона;

4. Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с объектом.

Аукцион состоится 18 июля 2016 года в 12.00 в здании горисполкома по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1.

Заявления на участие в аукционах принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 57, в рабочие дни **с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00. с 4 июля по 14 июля 2016 года**.

Телефон для справок в Гродно: **(0152) 72-05-37, 72-05-46**.

Адрес сайта: **www.grodno.gov.by**

К сведению акционеров

ОАО «Универсам Рига»

Наблюдательный совет ОАО «Универсам Рига» СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ВНЕОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ, которое состоится 28 июля 2016 года в 13.00 СО СЛЕДУЮЩЕЙ ПОВЕСТКОЙ ДНЯ:

1. О результатах работы Общества за 1-ое полугодие 2016 года.
2. О выплате дивидендов.

Место проведения – торговый центр «Рига»: г. Минск, ул. Сурганова, 50.

Акционерам необходимо иметь при себе документ, удостоверяющий личность; представителю акционера – доверенность.

Регистрация участников собрания с 12.30 до 13.00.

Наблюдательный совет.

УНП 100299678

Ликвидатор ОДО «Вест-сити» – ООО «Центр правовых услуг» ПРОВОДИТ ПЕРВЫЙ ПОВТОРНЫЙ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН ПО ПРОДАЖЕ:

№ лота	Наименование	Ед. изм.	Кол-во	Начальная стоимость предмета торгов без НДС, бел. руб.	Ставка НДС, %	Сумма НДС, бел. руб.	Цена предмета торгов с НДС, бел. руб.	Сумма шага аукциона в размере 5%, бел. руб.	Размер задатка за участие в аукционе 10%, бел. руб.
1	Капитальное строение 100/С-2810, расположенное по адресу: г. Брест, пр-т Машерова, 6 на земельном участке с кадастровым номером 140100000001003765 площадью 0,1524 га	шт.	1	3240000000	20	648000000	3888000000	194400000	388800000
	ИТОГО:		**1**	**3240000000**	**20**	**648000000**	**3888000000**	**194400000**	**388800000**

Первый повторный аукцион состоится 21.07.2016 года в 10.00 по адресу: г. Брест, ул. Ясеневая, д. 20А, офис 203.

Заявления на участие в аукционе с приложением копий свидетельств о государственной регистрации, доверенностей, выданных представителю (для юридических лиц и ИП) или копий паспортов (для физических лиц), заверенных банком документов, подтверждающих внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет УП «Брестская мебельная фабрика», принимаются с момента опубликования настоящего извещения по **20.07.2016 года** до 16.30 по адресу: г. Брест, ул. Ясеневая, 20А, офис 203 или по факсу 80162-33-93-88.

Шаг аукциона равен пяти процентам от начальной цены имущества. Договор купли-продажи между Продавцом и Покупателем заключается в течение 10 (десяти) дней с даты проведения торгов. Победитель аукциона обязан оплатить предмет торгов в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее пятнадцати банковских дней с момента заключения договора. Победитель аукциона возмещает расходы, связанные с проведением торгов в части оплаты объявления о проведении торгов и оценки предмета торгов в течение 5 дней с даты проведения торгов.

Размер задатка для участия в аукционе составляет 10% от начальной цены имущества и перечисляется на расчетный счет ОДО «Вест-сити» №3012300057787 в ОАО «Белгазпромбанк» г. Минск, МФО 153001742, УНП 290361138 ***в срок до 20.07.2016 года.***

Победителем аукциона признается лицо, предложившее наиболее высокую цену за лот.

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Результаты по проведению торгов оформляются протоколами.

Сведения об организаторе торгов: Общество с ограниченной ответственностью «Центр правовых услуг», адрес: 224022 г.Брест ул. Ясеневая, 20А, офис 203, контактный телефон: 80162-33-93-88.

Сведения о продавце: общество с дополнительной ответственностью «Вест-сити», юридический адрес: г. Брест, пр-т Машерова, 6, контактный телефон: 80162-33-93-88.

Организатор открытых торгов после опубликования извещения о проведении торгов вправе отказаться от их проведения при продаже имущества должника на аукционе – в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты его проведения.

Иную информацию о порядке и условиях проведения торгов, ознакомлении с предметом торгов можно получить в рабочие дни с 9.00 до 16.30 по адресу: 224022, г. Брест, ул. Ясеневая, 20А, офис 203, тел./факс 80162-33-93-88.

Извещение о проведении повторного открытого аукциона по продаже недвижимого имущества, находящегося в собственности ОАО «Могилевский домостроительный комбинат» 12 июля 2016 года

№ лота	Предмет аукциона (наименование объекта, его местонахождение, площадь)	Начальная цена продажи предмета аукциона, бел. руб. (без учета НДС)/ с учетом деноминации	Размер задатка, бел. руб./ с учетом деноминации	Характеристика объекта	Условие аукциона
1	Капитальное строение с инв. № 700/U-90589 (незавершенный законсервированный профилакторий для гаража), общей площадью 859,5 кв.м, расположенное в г. Могилеве, ул. Алтайская, 6а/1 и капитальное строение с инв. № 700/С-71085 (встроенное помещение ЦТП), общей площадью 102,0 кв.м, расположенное в г. Могилеве, ул. Алтайская, 6а	1 081 440 000/ 108 144 р.	54 072 000/ 5 407 р. 2к.	Капитальное строение с инв. № 700/U-90589 (незавершенный законсервированный профилакторий для гаража) – готовность строения – 85%. Фундамент – железобетонные блоки; стены – крупнопанельные; перекрытия – железобетонное; перегородки – кирпичные; кровля – рулонная совмещенная; полы – бетонные; проемы – деревянные, металлические ворота. Капитальное строение с инв. № 700/С-71085 (встроенное помещение ЦТП) 1998 г. постройки – является неотъемлемой частью капитального строения с инв. № 700/U-90589. Фундамент – железобетонные блоки; стены – кирпичные, крупнопанельные; перегородки – кирпичные; перекрытия – железобетонное, крыша – рулонная совмещенная; полы – бетонные; проемы – простые	Без условий

Начальная цена снижена на 20%.
Аукцион состоится 12 июля 2016 года в 15.00 в зале заседаний Могилевского городского исполнительного комитета по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а.
Заявки принимаются ежедневно с 29 июня 2016 в рабочие дни с 8 до 17 (обеденный перерыв с 13.00 до 14.00) по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, каб. 407.
Последний день приема заявлений и внесения задатка – 8 июля 2016 года до 17.00. Заявления, поступившие после указанного срока, не рассматриваются.
Заключительная регистрация участников аукциона – 12 июля 2016 года с 14.00 до 15.00.

Продавец: ОАО «Могилевский домостроительный комбинат», 212003, г. Могилев, пер. Гаражный, 2а, тел.: (80222) 22-44-57, 25-34-98, 22-31-95.

Организатор аукциона – МГ УКП «Центр по приватизации», 212030, г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, контактные телефоны: (80222) 22-21-78, 22-00-89.

Лица, желающие принять участие в торгах, не позднее срока, указанного в извещении о проведении торгов:

- подают заявление на участие в торгах, к которому прилагается документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный банковский счет организатора торгов – МГ УКП «Центр по приватизации» 3012430089016 Дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Могилевской области, МФО 153001739, УНН 700008710 с отметкой банка и другие документы, указанные в извещении, опубликованном в газетах «Звязда» № 78(28188) от 27 апреля 2016 г. и «Веснік Магілева» № 17/18583 от 27 апреля 2016 г.;
- заключают с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

К участию в аукционе допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление на участие в аукционе с приложением всех необходимых документов, внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) банковский счет сумму задатка, заключившие с организатором аукциона соглашение, зарегистрированные в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе и получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления.

Организатор аукциона имеет право отказаться от его проведения в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты проведения аукциона. Объявление об отказе от проведения аукциона публикуется в том же печатном издании, в котором публиковалось извещение. Кроме того, организатор аукциона должен проинформировать участников, подавших заявление на участие в аукционе, об отказе от проведения аукциона.

Перед началом аукциона их участники обязаны зарегистрироваться у организатора аукциона и обменять билеты участников на аукционные номера, которые возвращаются организатору аукциона после их окончания.

Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе аукциона наивысшую цену.

В случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником либо для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов (далее – единственный участник аукциона).

Победитель аукциона (единственный участник торгов) в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов обязан возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение, перечислив сумму затрат, указанную в соответствующем протоколе, на расчетный банковский счет организатора торгов.

После предъявления копии платежных документов о перечислении суммы затрат на организацию и проведение аукциона в установленном порядке в соответствии с подписанным в день проведения аукциона соответствующим протоколом между продавцом предмета аукциона и победителем аукциона (единственным участником аукциона) заключается договор купли-продажи предмета аукциона.

Договор купли-продажи заключается продавцом и победителем аукциона (единственным участником аукциона) в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона и подписания протокола о результатах аукциона.

Оплата стоимости приобретенного на аукционе предмета аукциона осуществляется победителем аукциона (единственным участником аукциона) в белорусских рублях в установленном порядке.

Условия оплаты – возможность предоставления рассрочки.

С объектом можно ознакомиться ежедневно в рабочие дни недели с 8 до 17 часов, предварительно согласовав время с продавцом.

В предусмотренных законодательством случаях уплачивается штраф организатору аукциона в течение одного месяца в размере 100 000 000 (Сто миллионов) с учетом деноминации 10 000 (Десять тысяч) белорусских рублей: победителем аукциона в случаях неподписания протокола о результатах аукциона, невозмещения организатору аукциона суммы затрат на организацию и проведение аукциона, незаключения договора купли-продажи предмета аукциона; единственным участником аукциона – в случае отказа или уклонения от возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, заключения договора купли-продажи предмета аукциона; участниками аукциона, отказавшимися предложить свою цену за предмет аукциона, в результате чего аукцион признан нерезультативным.

Полная информация о выставляемом на торги объекте недвижимости опубликована в газетах «Звязда» № 78(28188) от 27 апреля 2016 г. и «Веснік Магілева» № 17/18583 от 27 апреля 2016 г.

Контактные телефоны организатора аукциона для уточнения и получения дополнительной информации: г. Могилев (0222) 22-21-78, 22-00-89.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор торгов: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г.Витебск, проезд Гоголя, 5, (0212) 42-61-62.
Продавец: ОАО «Плисский льнозавод», Витебская обл., Глубокский р-н, г.п. Подсвилье, ул. Советская, 83, (029) 598-99-44.

Наименование предмета торгов, начальная цена до/после деноминации, задаток до/после деноминации в бел. руб.

Лот №1. Грузовая специальная пожарная машина ГАЗ-53А, рег. знак 5690 ВТН, 1979 г.в. Нач. цена: 5 400 000/540 бел. руб. без НДС. Задаток: 540 000/54 бел. руб.

Лот №2. Автомобиль легковой УАЗ 31519, рег. знак 5635 IE-2, 2005 г.в. с автозапчастями. Нач. цена: 8 522 100/852,21 бел. руб. без НДС. Задаток: 852 000/85,20 бел. руб.

Лот №3. Грузопассажирский вагон ГАЗ 2705, рег. знак АА 2181-2, 2005 г.в. Нач. цена: 3 900 000/390 бел. руб. без НДС. Задаток: 390 000/39 бел. руб.

Лот №4. Прицеп бортовой тентовый МАЗ 837810 014, рег. номер А 1258 А-2, 2008 г.в. Нач. цена: 18 900 000/1 890 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 890 000/189 бел. руб.

Лот №5. Токарный станок SN-402, инв. №180, 1979 г.в. Нач. цена: 9 600 000/960 бел. руб. без НДС. Задаток: 960 000/96 бел. руб.

Лот №6. Станок фрезерный, инв. №182, 1979 г.в. Нач. цена: 3 600 000/360 бел. руб. без НДС. Задаток: 360 000/36 бел. руб.

Лот №7. Механическая ножовка 872m, инв. №369, 1997 г.в. Нач. цена: 4 080 000/408 бел. руб. без НДС. Задаток: 408 000/40,80 бел. руб.

Лот №8. Станок деревообрабатывающий КЛ-96, инв. №181, 1979 г.в. Нач. цена: 4 440 000/444 бел. руб. без НДС. Задаток: 444 000/44,40 бел. руб.

Лот №9. Комбайн льноуборочный КЛС-3,5, рег. знак ВВ-2 1512, 2008 г.в. Нач. цена: 85 800 000/8 580 бел. руб. без НДС. Задаток: 8 580 000/858 бел. руб.

Лот №10. Комбайн льноуборочный самоходный КЛС-3,5 Полессе LS35, рег. знак БХ 9339, 2009 г.в. Нач. цена: 96 900 000/9 690 бел. руб. без НДС. Задаток: 9 690 000/969 бел. руб.

Лот №11. Плуг ПГП-4-40, инв. №165, 2004 г.в. Нач. цена: 3 017 700/301,77 бел. руб. без НДС. Задаток: 302 000/30,20 бел. руб.

Лот №12. Культиватор КЧ, инв. №436, 2004 г.в. Нач. цена: 3 510 000/351,00 бел. руб. без НДС. Задаток: 351 000/35,10 бел. руб.

Лот №13. Прицеп ОДАЗ 885, рег. знак 6400 ВТ, 1980 г.в. Нач. цена: 1 980 000/198 бел. руб. без НДС. Задаток: 198 000/19,80 бел. руб.

Лот №14. Дискатор АДН-4Р, инв. №525, 2009 г.в. Нач. цена: 15 699 900/1 569,99 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 570 000/157 бел. руб.

Лот №15. Сверлильный станок 2Н-118, инв. №10, 1966 г.в. Нач. цена: 2 460 000/246 бел. руб. без НДС. Задаток: 246 000/24,60 бел. руб.

Лот №16. Сверлильный станок Н-135, инв. №185, 1979 г.в. Нач. цена: 2 760 000/276 бел. руб. без НДС. Задаток: 276 000/27,60 бел. руб.

Лот №17. Машина раскладочная МР-1400, инв. №533, 2010 г.в. Нач. цена: 32 548 190/3 254,82 бел. руб. без НДС. Задаток: 3 255 000/325,50 бел. руб.

Лот №18. Машина слоеформирующая МС 6,97, инв. №534, 2010 г.в. Нач. цена: 81 370 475/8 137,05 бел. руб. без НДС. Задаток: 8 137 000/813,70 бел. руб.

Лот №19. Машина трясильная ТН-112-01, инв. №539, 2010 г.в. Нач. цена: 55 670 460/5 567,05 бел. руб. без НДС. Задаток: 5 568 000/556,80 бел. руб.

Лот №20. Агрегат мягко-трепальный МТА-2Л, инв. №538, 2010 г.в. Нач. цена: 527 655 923/52 765,60 бел. руб. без НДС. Задаток: 52 766 000/5276,60 бел. руб.

Лот №21. Машина мяльная М-110-Л, инв. №537, 2010 г.в. Нач. цена: 73 361 591/7 336,16 бел. руб. без НДС. Задаток: 7 337 000/733,70 бел. руб.

Лот №22. Панель автоматизации, инв. №551, 2011 г.в. Нач. цена: 1 538 848/153,89 бел. руб. без НДС. Задаток: 154 000/15,40 бел. руб.

Лоты №23–26. Сушилка СКП-10КУ, 1979 г.в. Нач.цена за 1 лот: 43 730 398/4 373,04 бел. руб. без НДС. Задаток: 4 374 000/437,40 бел. руб.

Лоты №27-30. Трясильная машина ТГ-135, 1979 г.в. Нач.цена за 1 лот: 5 289 988/529,0 бел. руб. без НДС. Задаток: 529 000/52,90 бел. руб.

Лот №31. Пресс РП-5, инв. № 179, инв. №179, 1979 г.в. Нач. цена: 4 422 968/442,30 бел. руб. без НДС. Задаток: 443 000/44,30 бел. руб.

Лот №32. Пресс РП-5УМ, инв. №187, 1979 г.в. Нач. цена: 5 136 350/513,64 бел. руб. без НДС. Задаток: 514 000/51,40 бел. руб.

Лот №33. Машина СМТ-200, инв. №235, 1985 г.в. Нач. цена: 9 065 174/906,52 бел. руб. без НДС. Задаток: 907 000/90,70 бел. руб.

Лот №34. Машина МТА-1Л, инв. №256, 1988 г.в. Нач. цена: 81 194 510/8 119,46 бел. руб. без НДС. Задаток: 8 120 000/812 бел.руб..

Лот №35. Кудельно-приготовительный агрегат КПЛМ-2М, инв. №167, 1979 г.в. Нач. цена: 3 189 665 / 318,97 бел. руб. без НДС. Задаток: 319 000/31,90 бел. руб.

Лот №36. Циклон ЦН-15, инв. №322, 1992 г.в. Нач. цена: 8 052 920/805,30 бел. руб. без НДС. Задаток: 806 000/80,60 бел. руб.

Лот №37. Пневмотранспортер, инв. №100, 1961 г.в. Нач. цена: 3 408 486/340,85 бел. руб. без НДС. Задаток: 341 000/34,10 бел. руб.

Лот №38. Пресс паковочный РП-5, инв. №50, 1972 г.в. Нач. цена: 6 202 497/620,25 бел. руб. без НДС. Задаток: 621 000/62,10 бел. руб.

Лот №39. Пресс паковочный РП, инв. №51, 1974 г.в. Нач. цена: 11 375 318/1 137,54 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 138 000/113,80 бел. руб.

Лот №40. Пресс НВВ, инв. №57, 1990 г.в. Нач. цена: 8 656 868/865,69 бел. руб. без НДС. Задаток: 866 000/86,60 бел. руб.

Лот №41. Станок СМТ-200, инв. №59, 1991 г.в. Нач. цена: 5 374 010/537,40 бел. руб. без НДС. Задаток: 538 000/53,80 бел. руб.

Лот №42. Трепальное колесо, инв. №104,1965 г.в. Нач. цена: 4 701 405/470,14 бел. руб. без НДС. Задаток: 471 000/47,10 бел. руб.

Лот №43. Машина разрывная (гидропресс), инв. №63, 1996 г.в. Нач. цена: 5 916 370/591,64 бел. руб. без НДС. Задаток: 592 000/59,20 бел. руб.

Лот №44. Циклон, инв. №299, 1991 г.в. Нач. цена: 460 127/46,01 бел. руб. Задаток: 46 000/4,6 бел. руб.

Лот №45. Машина сушильная СКП-10КУ, инв. №39, 1985 г.в. Нач. цена: 4 195 116/419,51 бел. руб. без НДС. Задаток: 420 000/42 бел. руб.

Лот №46. Станок СМТ-200М, инв. №250, 1987 г.в. Нач. цена: 4 836 609/486,66 бел. руб. без НДС. Задаток: 484 000/48,40 бел. руб.

Лот №47. Машина МТА-2Л, инв. №188, 2005 г.в. Нач. цена: 359 765 402/35 976,54 бел. руб. без НДС. Задаток: 35 977 000/3597,70 бел. руб.

Лот №48. Прицеп СТС-12, рег. знак БХ 9341, 2009 г.в. Нач. цена: 4 150 000/415 бел. руб. без НДС. Задаток: 415 000/41,50 бел. руб.

Лот №49. Прицеп ГКБ-817, инв. №285, 1990

алімпіец
ЗВЯЗДА
ВЫПУСК № 6 (43)
Сумесны праект газеты «Звязда», Нацыянальнага алімпійскага камітэта і Міністэрства спорту і турызму Рэспублікі Беларусь

■ За кадрам

НА ГУЛЬНІ — МОДНАЙ КАМАНДАЙ

У НАК прэзентавалі парадную і спартыўную форму для беларускай дэлегацыі на Алімпіяду-2016

Айчынныя дызайнеры Іван Айплатаў і Юлія Латушкіна сумесна з прадпрыемствамі канцэрна «Беллегпрам» распрацавалі калекцыю адзення спецыяльна для беларускіх спартсменаў.

Фота БЕЛТА.

Першая серыя выйшла пад назвай «Беларусь сінявокая. Васількі». Сіні колер на адзенні сімвалізуе нацыянальныя багацці краіны — рэкі і азёры. Таксама на форме выкарыстаны арнамент, у аснове якога — стылізаваны васілёк. Аднак па выніках апытання спартсменаў і трэнераў перавага была аддадзена другой калекцыі Юліі Латушкінай «Беларусь спартыўная. Сіла перамог». Мадэлі там выкананы ў чырвоным, шэрым і белым колерах, таксама выкарыстаны нацыянальныя матывы і арнамент з васілька. Аздабленне касцюмаў і элементы традыцыйнай вышыўкі падкрэсліваюць нацыянальную прыналежнасць.

Выкарыстаныя пры стварэнні адзення сучасныя матэрыялы і тэхналогіі ў поўнай меры ўлічваюць пажаданні і водгукі спартсменаў, а таксама кліматычныя асаблівасці Бразіліі.

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка высока ацаніў якасць прадстаўленага адзення, па яго даручэнні ўсе распрацаваныя калекцыі знаходзяцца ў вольным продажы ў беларускіх крамах. «Гэтая форма павінна быць у вольным продажы, каб кожны чалавек, калі ў яго ёсць жаданне, мог купіць яе і тым самым далучыцца да Рыа і спорту ў цэлым», — сказаў Прэзідэнт

■ Экспрэс-навіны

25 ШАНЦАЎ УВАЙСЦІ Ў ГІСТОРЫЮ

Паводле афіцыйнай інфармацыі Міжнароднага алімпійскага камітэта, 134 беларускія спартсмены ў 25 відах спорту на сённяшні дзень выканалі асноўныя кваліфікацыйныя патрабаванні і нарматывы для ўдзелу ў Гульнях-2016.

Наша краіна будзе прадстаўлена ў наступных відах алімпійскай праграмы: баскетбол, бокс, барацьба, веласпорт, гімнастыка спартыўная і мастацкая, акадэмічнае веславанне, веславанне на байдарках і каноэ, дзюдо, конны спорт, лёгкая атлетыка, настольны тэніс, парусны спорт, плаванне, скачкі ў ваду, скачкі на батуце, сінхроннае плаванне, сучаснае пяцібор'е, стральба з лука, кулявая стральба, таэквандо, тэніс, цяжкая атлетыка і фехтаванне.

У тым ліку чарговыя кваліфікацыйныя нарматывы для выступлення на Алімпіядзе выканалі ў мінулы ўік-энд беларускія лёгкаатлеты на чэмпіянаце краіны ў Гродне. Ірына Якалцэвіч стала чэмпіёнкай па скачках з шастом з вынікам 4 м 50 см. У спаборніцтвах мужчын у трайным скачку алімпійскія пропускі зарабілі ўсе прызёры — Арцём Бандарэнка, Дзмітрый Платніцкі і Максім Несцярэнка. Да выдатных вынікаў вярнуўся вопытны кідальнік молата Іван Ціхан. Ён паказаў другі вынік сезона ў свеце, паслаўшы снарад на 80 м 04 см.

Аліна Талай прадказальна стала чэмпіёнкай краіны ў бегу на 100 м з бар'ерамі, у сусветным рэйтынгу яна займае цяпер 6-е месца.

УЖО ЗНАЁМЫЯ КАНКУРЭНТЫ

Сталі вядомы саперніцы нашых баскетбалістак на Алімпійскіх гульнях у Рыа-дэ-Жанэйра

На папярэднім этапе беларускі згуляюць у групе А супраць каманд Японіі (6 жніўня), Францыі (7 жніўня), Бразіліі (9 жніўня), Турцыі (11 жніўня) і Аўстраліі (13 жніўня). Са сваімі першымі саперніцамі падапечныя Анатоля Буяльскага сустракаліся зусім нядаўна: на турніры памяці Халіпскага ў Мінску, тады нашы дзяўчаты перамаглі з лікам 78:77. На гэтых жа спаборніцтвах зборная Беларусі саступіла камандзе Турцыі — 61:65.

Група В на Алімпіядзе ў Рыа-дэ-Жанэйра склалася з баскетбалістак ЗША, Канады, Іспаніі, Сенегала, Сербіі і Кітая.

Пасля заканчэння групавога раўнда ў чвэрцьфінал выйдуць па 4 лепшыя зборныя, якія працягнуць барацьбу за ўзнагароды па сістэме плэй-оф. Чэмпіён і прызёры Гульняў вызначацца 20 жніўня.

Нагадаем, што нашы дзяўчаты выступяць на Алімпійскіх гульнях другі раз. У 2008 годзе ў Пекіне каманда Анатоля Буяльскага заняла 6-е месца.

СПОРТ БЕЗ АБМЕЖАВАННЯЎ

Алімпійская каманда бежанцаў прыме ўдзел у Гульнях-2016

Дзесяць спартсменаў-бежанцаў паспрабуюць прыцягнуць увагу сусветнай грамадскасці да праблемы міграцыйнага крызісу падчас Алімпійскіх гульняў 2016 года ў Рыа, дзе гэтым летам яны будуць выступаць як сімвал надзеі ва ўсім свеце.

Спартсмены пазмагаюцца за зборную бежанцаў, якая з'яўляецца першай у сваім родзе. На цырымоніі адкрыцця каманда будзе ісці з алімпійскім сцягам перад дэлегацыяй Бразіліі.

Прадставяць каманду выхадцы з Сірыі, Паўднёвага Судана, Эфіопіі і Конга. Яны будуць спаборнічаць у такіх дысцыплінах як плаванне, лёгкая атлетыка і дзюдо. Абвяшчаючы склад каманды, **прэзідэнт МАК Томас Бах** сказаў: *«Гэтыя людзі не маюць ні дома, ні каманды, ні сцяга, ні нацыянальнага гімна. Мы дадзім ім дом у алімпійскай вёсцы, дзе яны будуць жыць разам са спартсменамі з усяго свету. Алімпійскі гімн будзе гучаць у іх гонар. Зборная стане сімвалам надзеі для ўсіх у нашым свеце і раскажа пра маштабы гэтага крызісу»*

■ Легенды спорту

САВЕЦКІ МЯДЗВЕДЗЬ

ГІСТОРЫЯ НАЙЛЕПШАГА БАРЦА XX СТАГОДДЗЯ

Ён стаў сапраўдным сімвалам цэлай спартыўнай эпохі, сваім прыкладам выхаваў цэлую плеяду маладых атлетаў і даказаў, што немагчымае магчыма. Аляксандр Мядзведзь па праву прызнаны найлепшым барцом вольнага стылю мінулага стагоддзя, тры Алімпіяды запар ён не пакідаў вышэйшай прыступкі п'едэстала, сем разоў станавіўся пераможцам на чэмпіянатах свету... І яго гісторыя працягваецца сёння.

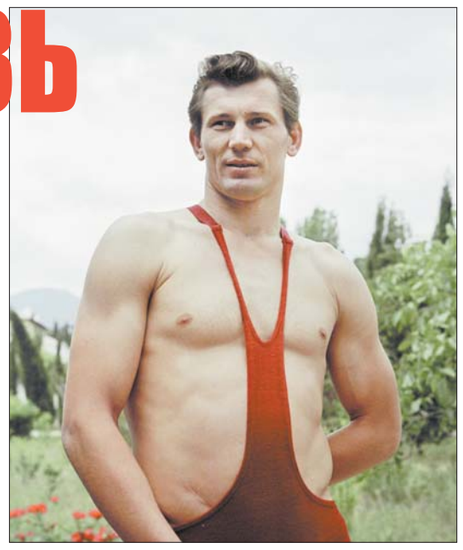

ВЫТОКІ

Аляксандр Васілевіч нарадзіўся на ўкраінскай зямлі ў невялікім мястэчку Белая Царква ў сям'і лесніка. Яго дзяцінства прыпала на ваенныя і пасляваенныя гады. Цяпер вядомы спартсмен успамінае, што менавіта гэта загартавала яго характар і было першай, але вельмі істотнай школай жыцця. *«Гаспадарка ў нас у сям'і была вельмі вялікая, а сачыць за ёй і апрацоўваць усё гэта прыходзілася ўручную. Таму я і араў, і сеяў, і дровы нарыхтоўваў. Самае складанае было раскалоць дубовы пень. Гэта цэлае мастацтва, і яго даводзілася спасцігаць»*, — распавядае Аляксандр Мядзведзь.

«Без такога надзейнага тылу не было б мяне. Я заўсёды і ва ўсім ставіў на першы план сям'ю.

Не выпадкова ўжо пазней, у гады яго слаўнай спартыўнай кар'еры, усе будуць захапляцца неверагодна ўчэпістымі і спрытнымі рукамі, а чэмпіён прызнаецца: *«Кісці ў мяне напрацаваны з дзяцінства»*.

Трэба аддаць даніну і выдатным генам. Па ўспамінах Мядзведзя, добрымі фізічнымі данымі валодалі многія яго сваякі, а бабулю будучага барца так і называлі — «мядзведзіца». Жанчына мела рост 185 см і насіла 45 памер абутку.

ЯК НАРАДЖАЛАСЯ ЛЕГЕНДА

Сам Аляксандр, вядома, не адразу зразумеў, што яго жыццё ператворыцца ў сапраўдную і бясконцую барацьбу. Ён спрабаваў займацца рознымі відамі спорту: валейбол, баскетбол, лёгкая атлетыка, а неяк нават запісаўся ў секцыю па гімнастыцы, але трэнер не падтрымаў ініцыятывы маладога хлопца. *«Ідзі адсюль! Што я, перакладзіны падымаць з-за цябе буду?»* — быццам гэта было ўчора, успамінае словы настаўніка Аляксандр Васілевіч. (Хлопец меў рост больш за 190 см і вагу звыш 90 кг.)

У секцыю барацьбы Мядзведзь трапіў толькі ў 16 гадоў, але прабыў там нядоўга: маладому чалавеку трэба было зарабляць грошы, таму ён уладкаваўся зборшчыкам на завод, а неўзабаве пашоў у войска.

Аляксандр трапіў у танкавую часць і адразу звярнуў на сябе ўвагу. Спачатку для яго не знайшлося падыходзячага па памеры абутку, таму месяц ён праходзіў у тапачках. Потым праз свой рост не мог працяглы час глядзець у акенца танка (каб бачыць дарогу) і ў выніку гэтага паваліў пару сосен. Ну і нарэшце, па прызнанні самога героя, менавіта ў войску пачалася сур'ёзная спартыўная кар'ера Мядзведзя. *«Там я ўпершыню заявіў пра сябе як барца, атрымаўшы перамогу над лейтэнантам Іванам Кацагубам, чэмпіёнам Мінскай вобласці па барацьбе. Схватка працягвалася нядоўга. Я скруціў яго ў ахапак, падняў і прыціснуў галавой да дывана. Без усялякіх бачных высілкаў. Здаецца, у той момант я канчаткова зразумеў, што барацьба — гэта маё прызначэнне»*, — распавядае Аляксандр Васілевіч.

З тых часоў перамог у Аляксандра Мядзведзя было шмат: валявых, яркіх, простых і не вельмі. Ён уварваўся ў барцоўскі свет і, не баючыся аўтарытэтаў, крок за крокам сам станавіўся кумірам для многіх. Паядынкі з яго ўдзелам любілі не толькі гледачы, але і суддзі, таму што тэхніка Мядзведзя была вельмі разнастайнай, публіка з замiраннем сэрца назірала, як савецкі спартсмен спраўляецца з барцамі, большымі за яго па масе і аб'ёме. Ну а пра трываласць і сілу волі Аляксандра Васілевіча хадзілі легенды. *«Калі хочаш дасягнуць перамогі, трэба ўмець перамагчы боль, і я гэта рабіў шмат разоў. Мне было ўсё роўна, колькі важыць мой сапернік, якога ён росту... нават калі ён важыў 100 кг, ён усё роўна апынаўся на дыване. Я бачыў мэту і не думаў пра тое, што яе немагчыма ўзяць»*, — і цяпер з поўнай упэўненасцю расказвае Мядзведзь.

Нагляднае ўяўленне пра тое, як ён змагаўся з болем, усе атрымалі ў адным з паядынкаў з адным з галоўных сапернікаў Мядзведзя (а за межамі дывана — сябрам), спартсменам з ФРГ Вільфрыдам Дзітрыхам. Неяк яны сышліся ў фінальным паядынку за тытул чэмпіёна. Немец не стаў траціць час на «гульню» і рушыў на савецкага барца напралом. Неўзабаве здарылася неспадзяванае. У цішыні велічэзнай залы раптам пачуўся моцны і страшны хруст, абодва барцы спынілі схватку, а суддзя, спахапіўшыся, свіснуў толькі тады, калі Вільфрыд убачыў, што вялікі палец правай рукі Мядзведзя ненатуральна тарчыць убок. На дапамогу Аляксандру паспяшаліся медыкі, але не паспелі дабрацца да спартсмена, як той на вачах у здзіўленай публікі сам паставіў палец на месца і даў суддзі знак, што можа працягваць паядынак. Сутычка працягнулася, але Дзітрыха з гэтай секунды быццам падмянілі, пасля атакі Аляксандра ў ногі ён закульгаў, а затым... наогул адмовіўся ад паядынку. Той выпадак Мядзведзь успамінаць не любіць, але аднойчы ён прызнаўся: *«У той момант у мяне пацямнела ў вачах...»*

Аляксандр Мядзведзь — чалавек, які ведае кошт перамогам: ведае, што такое боль, а галоўнае, як яго пераадолець. Напэўна, таму сваю высакароднасць ён пранёс праз усё жыццё, праяўляючы яе як на дыване, так і за яго межамі. Яшчэ ў гады сваёй кар'еры Аляксандр Васільевіч атрымаў прыз «За высакароднасць у спорце», заснаваны ЮНЕСКА. У сутычцы з іранскім барцом, у якога была траўмаваная нага, у ходзе паядынку Мядзведзь ні разу не ўзяўся за яе.

СЫШОЎ НЕПЕРАМОЖАНЫМ

Пасля свайго першага алімпійскага золата ў 1964-м Аляксандр Мядзведзь стаў самым лепшым у сваім відзе і на наступнай Алімпіядзе, у 1968 годзе, а на трэція Гульні ў кар'еры ў Мюнхен-72 ён адправіўся ўжо ў 35-гадовым узросце і ведаў, што, хутчэй за ўсё, яны стануць для яго апошнімі.

БІЯГРАФІЧНАЯ ДАВЕДКА

Нарадзіўся 16 верасня 1937 года ў горадзе Белая Царква, савецкі спартсмен (вольная барацьба), заслужаны майстар спорту. Алімпійскі чэмпіён па вольнай барацьбе (у 1964-м — у паўцяжкай вазе, у 1968 і 1972 гадах — у цяжкай вазе). Чэмпіён свету 1962-1963, 1966-1967, 1969-1971 гадоў. Чэмпіён Еўропы 1966, 1968, 1972 гадоў. Чэмпіён СССР 1961-1963, 1966-1970 гадоў. Узнагароджаны сярэбраным алімпійскім ордэнам і медалём ЮНЕСКА «За высакароднасць у спорце».

У паўфінале яго сапернікам стаў амерыканец Крыс Тэйлар, які важыў больш за 190 кілаграмаў — амаль на сотню больш за Мядзведзя. Перамога над ім далася нашаму спартсмену вельмі цяжка. У гэтай сутычцы Аляксандр Васілевіч зарабіў траўматычны радыкуліт, а напярэдзе яшчэ быў фінал. У вырашальным паядынку Мядзведзь сустрэўся з даўнім сваім сапернікам — балгарынам Асманам Дураліевым. Ён таксама хацеў пакінуць спорт пасля гэтай Алімпіяды, пайсці, адабраўшы ў Мядзведзя «золата». Гэты неверагодны па напрузе паядынак скончыўся пераканаўчай перамогай савецкага барца. Мядзведзь пакланіўся ва ўсе бакі гледачам, выйшаў на сярэдзіну дывана, упаў на калені і пацалаваў яго... Зала ўстала і абрынула на трохразовага алімпійскага чэмпіёна гром апладысментаў.

Публіка з замiраннем сэрца назірала, як савецкі спартсмен спраўляецца з барцамі, большымі за яго па масе і аб'ёме.

«Самыя ўзвышаныя пачуцці спартсмена ўзнікаюць, калі ён падымаецца на п'едэстал. Калі ты стаіш, іграе гімн і адразу ўспамінаеш сваю радзіму, сям'ю. Адчуваеш гонар за сябе, за тое, што ты апраўдаў давер. Гэта самыя выдатныя пачуцці ў жыцці, гэта непаўторна», — кажа Аляксандр Васілевіч.

ПРАЦЯГ ЁСЦЬ

Стаўшы першым трохразовым алімпійскім чэмпіёнам у вольнай барацьбе, ён пакінуў спорт, але назаўжды ўпісаў сваё імя ў сусветную гісторыю. Мядзведзь быў прызнаны найлепшым барцом вольнага стылю ў гісторыі спорту і ўведзены ў залу спартыўнай славы барацьбы. На Алімпійскіх гульнях ён тройчы быў сцяганосцам, а паралельна спартыўнай кар'еры стварыў надзейны тыл у выглядзе моцнай сям'і. *«Без такога надзейнага тылу не было б мяне. Я заўсёды і ва ўсім ставіў на першы план сям'ю. І ні разу пра гэта не пашкадаваў»*, — кажа Аляксандр Мядзведзь. Сёння гэта ўжо вялікая сям'я: у Аляксандра Васілевіча двое дзяцей (дачка і сын), ёсць унукі і нават праўнукі. Сын Аляксей пайшоў па слядах свайго бацькі і таксама займаўся барацьбой. Гены, уласны талент і тата-трэнер прывялі Аляксея да чэмпіёнскага тытулу. Са сваёй жонкай Таццянай Аляксандр Васілевіч пражыў усё жыццё (на жаль, сёлета яе не стала)...

Аляксандр Мядзведзь з'яўляецца моцнай апорай, верным сябрам, мудрым настаўнікам і бацькам не толькі для сваёй сям'і, але і для многіх іншых. Ён выхаваў далёка не аднаго прызёра і чэмпіёна прэстыжных спартыўных турніраў. *«Мяне ён навучыў самаму галоўнаму, таму, што быць трохразовым алімпійскім чэмпіёнам магчыма. На працягу ўсёй кар'еры Аляксандр Васілевіч быў маім маяком»*, — гаворыць неаднаразовы чэмпіён Алімпійскіх гульняў, чэмпіянатаў свету і Еўропы Аляксандр Карэлін.

У арсенале легендарнага барца сёння маецца ўласная кніга («Усё жыццё — барацьба»), ужо больш за 40 гадоў праходзіць турнір імя Аляксандра Мядзведзя, сам майстар і сёння выкладае ва ўніверсітэце, а значыць, яго гісторыя працягваецца...

БАРАЦЬБА ЗРАБІЛА З ЯГО САПРАЎДНАГА МЯДЗВЕДЗЯ

Вынікі прыйшлі да маладога хлопца даволі хутка, на сваім першым чэмпіянаце СССР ён увайшоў у дзясятку лепшых, а ўжо ў 1961 годзе заваяваў свой першы залаты медаль на асабістым першынстве СССР па вольнай барацьбе ў цяжкай вазе. Гэтая перамога адкрыла дарогу на Алімпійскія гульні 1964 года ў Токіа, дзе Аляксандр узышоў на Алімп барцоўскай славы. Гэтае «золата» далося яму з вялікай цяжкасцю і ад таго стала асабліва каштоўным. *«Ведаеце, што мяне засмучала, калі вярнуўся з Токіа? Што бацька да гэтага дня не дажыў, не меў магчымасці ацаніць мой трыумф. Ён заўсёды мяне крыху недаацэньваў і барацьбу маю ўсур'ёз ніколі не ўспрымаў, а я хацеў яму даказаць, што барацьба — гэта маё і што мы, Мядзведзі, моцныя ва ўсім»*, — ужо праз гады падзеліцца сваімі перажываннямі славуты спартсмен.

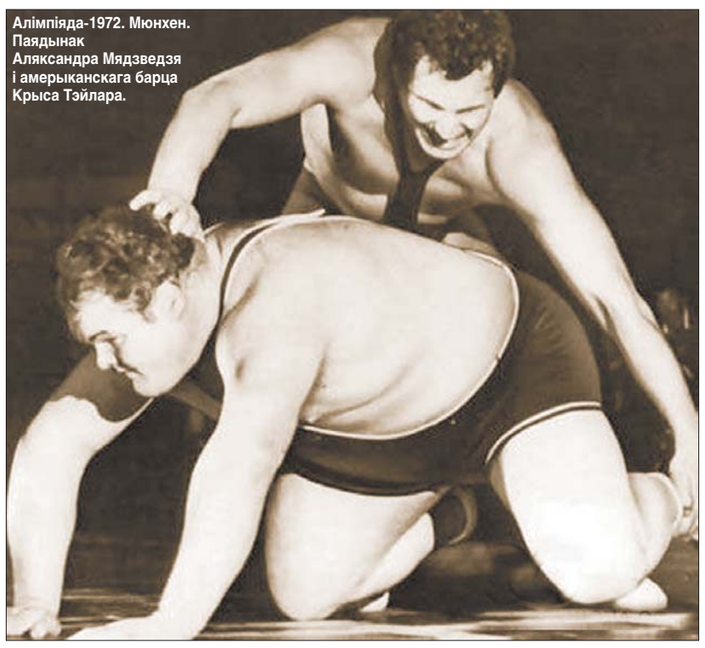
Алімпіяда-1972. Мюнхен. Паядынак Аляксандра Мядзведзя і амерыканскага барца Крыса Тэйлара.

ЯНЫ ДАСТАЮЦЦА ПЕРАМОЖЦАМ

ПРА 5 САМЫХ ВЯДОМЫХ СПАРТЫЎНЫХ УЗНАГАРОД

Трафей — прыкмета лідарства, паказчык сілы і рэч, якую жадае атрымаць кожны спартсмен з самага дзяцінства. На гэта ідуць лепшыя гады атлетаў, а разам з імі сілы і часам самае каштоўнае — здароўе. Усё для таго, каб хаця б на імгненне дакрануцца да запаветнага прыза. Сёння мы разгледзім самыя вядомыя і папулярныя спартыўныя кубкі свету.

Кубак Стэнлі

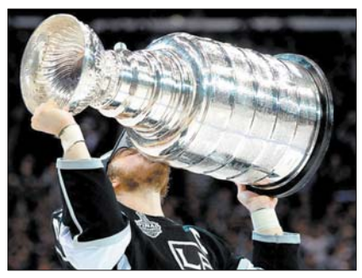

Турнір: Нацыянальная хакейная ліга, плэй-оф.
Від спорту: хакей
Гісторыя: У 1892 годзе генерал-губернатар Канады Фрэдэрык-Артур лорд Стэнлі Прэстан у адной з крам Лондана звярнуў увагу на вялікую сярэбраную чашу, якую тут жа купіў за 10 гіней. Пазней Стэнлі ўзнагародзіў ёю пераможцу чэмпіянату Канады сярод аматарскіх хакейных камандаў і назваў гэты прыз «Хакейным кубкам выкліку». Але такая назва не прыжылася, і трафей перайменавалі ў гонар генерал-губернатара.

У 1927 годзе ён стаў галоўнай узнагародай НХЛ, а праз 30 гадоў зведаў першыя змены. Паколькі для гравіроўкі прозвішчаў гульцоў, трэнераў, менеджараў і персаналу каманды-чэмпіёна патрабавалася шмат месца, прыйшлося дадаць кольца. Яго хапіла да пачатку 90-х, калі кольцы з імёнамі ранейшых пераможцаў знялі і адправілі ў Залу хакейнай славы, а да Кубка прымайстравалі новыя.

Галоўнай асаблівасцю Кубка Стэнлі з'яўляецца тое, што кожны гулец каманды, якая заваявала яго, мае права рабіць з ім што хоча на працягу сутак. Дзякуючы гэтай традыцыі сярэбраная чаша пабывала і ў Беларусі: Кубак на радзіму жонкі прывёз Мікалай Хабібулін, які выйграў трафей у 2004 годзе разам з «Тампай».

Кубак Дэвіса

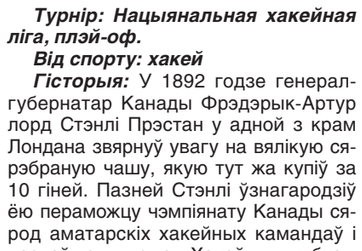

Турнір: Кубак Дэвіса.
Від спорту: тэніс
Гісторыя: Усё пачалося з таго, што чатыром студэнтам Гарварда прыйшла ў галаву ідэя арганізаваць спаборніцтвы па тэнісе для нацыянальных зборных. Адзін з іх, Дуайт Дэвіс, на свае грошы купіў сярэбраную чашу, якую ўпершыню ўручылі пераможцу ў 1900 годзе.

Турнір першапачаткова называўся International Lawn Tennis Challenge, сваю сучасную назву ён атрымаў пасля смерці Дэвіса ў 1945 годзе. Зараз галоўны тэнісны трафей складаецца з чатырох частак: самой сярэбранай салатніцы і трох драўляных падставак, да якіх мацуюцца сярэбраныя шыльды з імёнамі тэнісістаў з камандаў-пераможцаў. На працягу года прыз захоўваецца ва ўладальніка чэмпіёнскага тытула, пасля чаго перадаецца наступнаму пераможцу, а яго папярэднік на памяць атрымлівае паменшаную копію.

За час правядзення спаборніцтваў чатырнаццаць краін змаглі выйграць хаця б адзін чэмпіёнскі тытул. Лідарам тут з'яўляецца зборная ЗША (32 разы), на другім месцы зборная Аўстраліі (28 разоў). Беларусь дэбютавала ў Сусветнай групе Кубка Дэвіса матчам з Расіяй у лютым 2004 года, найлепшы вынік нашых тэнісістаў на гэтым турніры — паўфінал.

Кубак свету FIFA

Турнір: чэмпіянат свету па футболе.
Від спорту: футбол
Гісторыя: Першапачаткова прыз, які ўручаўся за перамогу на першых чэмпіянатах свету па футболе, насіў назву «Багіня Перамогі», а ў 1946 годзе ён быў афіцыйна перайменаваны ў гонар прэзідэнта ФІФА Жуля Рыме, які стаў ініцыятарам правядзення сусветнага футбольнага турніру. Кубак зроблены па эскізе французскага скульптара Абеля Лафлёра і выраблены з пазалочанага серабра 925-й пробы з падстаўкай з лазуриту. Вышыня трафея 35 см, яго вага 3,8 кг. Кубак уяўляў сабой васьмівугольную чашу, якую трымала крылатая фігура Нікі — старажытнагрэчаскай багіні перамогі.

20 сакавіка 1966 года, за чатыры месяцы да чэмпіянату свету ў Англіі, прыз быў выкрадзены падчас яго публічнай дэманстрацыі ў лонданскай выставачнай зале Westminster Central Hall. Праз сем дзён статуэтка была знойдзена загорнутай у газету пад лаўкай у прыгарадным парку на поўдні Лондана. У 1970 годзе зборная Бразіліі стала чэмпіёнам свету трэці раз, што дазволіла ёй забраць сабе ў вечнае валоданне трафей, як і было агаворана пры заснаванні прыза Жулем Рыме. Пазней статуэтка зноў была выкрадзена, і на гэты раз ужо не знойдзена.

Цяпер узнагарода, якая ўручаецца за перамогу на чэмпіянаце свету, уяўляе сабой залаты кубак, дзе дзве фігуры трымаюць на выцягнутых руках зямны шар. Такім галоўны футбольны трафей стаў толькі ў 1974 годзе і існуе па гэты дзень. У адрозненне ад свайго папярэдніка, цяперашні кубак ніколі не будзе перададзены ніводнай краіне-пераможцы. На памяць аб трыумфе чэмпіёнам уручаюць яго пазалочаную копію.

Кубак Лары О'Браена

Турнір: Нацыянальная баскетбольная асацыяцыя.
Від спорту: баскетбол
Гісторыя: Галоўны трафей чэмпіёнаў NBA за сваю 65-гадовую гісторыю тройчы змяніў імя. Першапачатковая назва — NBA Finals trophy — у 1964 годзе змянілі на Кубак Уолтара А. Браўна ў гонар уладальніка клуба Boston Celtics, які адыграў вялікую ролю ў аб'яднанні Нацыянальнай баскетбольнай лігі і баскетбольнай асацыяцыі Амерыкі. У 1977 годзе было вырашана змяніць дызайн кубка, ён стаў падобным хутчэй на старадаўнюю чашу, чым на спартыўны трафей. Так з'явіўся прыз у выглядзе мяча, які ўлятае ў кошык, трафей выраблены з серабра і золата.

Пазней было вырашана перагледзець і сістэму захоўвання трафея: да гэтага прыз, падобна Кубку Стэнлі, даставаўся чэмпіёну ўсяго на адзін год, але з 1978-га кубак, які вырабляецца кампаніяй Tiffany & Co, перадаецца клубу-пераможцу на вечнае захоўванне.

У 1984 годзе адбылося апошняе змяненне — прыз назвалі ў гонар Лары О'Браена, аднаго з вядучых дзеячаў Нацыянальнай дэмакратычнай партыі, былога генеральнага паштмайстра ЗША. З 1975-га па 1984 год ён працаваў камісарам NBA і актыўна развіваў амерыканскі баскетбольны чэмпіянат.

Кубак еўрапейскіх чэмпіёнаў

Турнір: Ліга чэмпіёнаў УЕФА.
Від спорту: футбол
Гісторыя: Стары кубак чэмпіёнаў уяўляў вялікую сярэбраную амфару вышынёй 60 см з надпісам на французскай мове «Кубак еўрапейскіх клубаў чэмпіёнаў». Гэты прыз атрымаў у 1966 годзе вечную прапіску ў музеі мадрыдскага «Рэала», якому за адзінаццаць першых розыгрышаў Кубка шэсць разоў удалося стаць пераможцам. Цяперашні трафей з'яўляецца ўжо пятай версіяй у яго сучасным дызайне. Ён уяўляе сабой сярэбраную амфару з залатым пакрыццём унутры. Вышыня яе складае 73,5 см, вага — 7,5 кг, намінальны кошт — 10 тысяч швейцарскіх франкаў. На задняй сценцы кубка выгравіраваны назвы клубаў, якія станавіліся яго ўладальнікамі ў розныя гады. Вытворца кубка — швейцарскі ювелір Юрг Стадэльман.

З-за арыгінальнага дызайну ручак кубка ў многіх краінах яго называюць «Вялікія вушы». Звычайна клуб, які выйграў турнір, пакідае кубак у сябе толькі на дзесяць месяцаў: ён абавязаны вярнуць трафей назад УЕФА за два месяцы да наступнага фіналу, а ў памяць аб перамозе атрымлівае паменшаную копію кубка. УЕФА затым перадае ганаровы трафей на захаванне гораду, які прымае чарговы фінал Лігі чэмпіёнаў.

Правіламі прадугледжана, што трафей застанецца ў каманды навечна, калі яна выйграе турнір альбо пяць разоў у суме, альбо тройчы запар. Кубак заставаўся на вечнае захоўванне ў шасці камандаў: «Рэал Мадрыд», «Аякс», «Баварыя», «Мілан», «Ліверпуль», «Барселона».

Матэрыялы падрыхтавала Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ. lobazhevich@zviazda.by

■ І мы там былі

Дзень горада на 10 балаў!

У Віцебску тры дні святкавалі 1042-ю гадавіну заснавання горада. Нягледзячы на тое, што дата не круглая, адбылося нямала падзей, якія запомняцца надоўга. У прыватнасці, цяпер можна прайсціся па вуліцы Марка Шагала. Упершыню шанавалі лаўрэатаў звання «Віцяблянін года»...

І МІЖНАРОДНЫ ФЕСТЫВАЛЬ ФАТОГРАФАЎ

Гонару стаць «Віцяблянінам года» ўдастоіліся міліцыянер, які выратаваў дзіця на дарозе ад сутыкнення з аўто, спартсмены, актрыса, бізнесмен...

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Аляксандр Косінец стаў ганаровым грамадзянінам горада Віцебска. Калі ён узначальваў Віцебскі аблвыканкам, шмат зрабіў для аднаўлення храмаў, развіцця прадпрыемстваў. Ён быў ініцыятарам усталявання помнікаў.

Падчас святкавання на плошчы Тысячагоддзя Віцебска прэзентавалі скульптурную кампазіцыю, прысвечаную князю Аляксандру Неўскаму, яго жонцы, віцебскай княжне Аляксандры і іх сыну Васілю. На цырымоніі адкрыцця прысутнічалі кіраўнікі вобласці і горада. Недалёка ад яго — самая старая ў горадзе Дабравешчанская царква, пабудаваная ў XII стагоддзі, і царква ў гонар святога Аляксандра Неўскага, узведзеная ў 1990-я гады. У планах — узвядзенне самага вялікага ў краіне будынка ЗАГС.

А на супрацьлеглым беразе Заходняй Дзвіны ўстанавілі драўляную трохметровую скульптуру княгіні Вольгі. Яна, згодна з легендай, заснавала горад. Вольгу можна ўбачыць ля аднаго з трох былых саляных складоў, пабудаваных ў XVIII стагоддзі. Там знаходзіцца культурна-гістарычны комплекс «Залатое кола горада Віцебска «Дзвіна».

Адкрылі і памятную дошку ў гонар паэта Давіда Рыгоравіча Сімановіча. Творца шмат зрабіў для таго, каб у Віцебску захоўвалі памяць пра Шагала. Цяпер ёсць вуліца Марка Шагала (частка былой вуліцы «Праўды»). На гэтай самай вуліцы ў будынку, дзе працавалі Шагал, Малевіч і іншыя цяпер вядомыя ўсім мастакі, ствараецца музей, пра які «Звязда» ўжо пісала. У гэтыя дні (да 7 ліпеня) праходзіць міжнародны пленэр, прысвечаны 25-й гадавіне шагалаўскага музея.

Ёсць упэўненасць, што ў горадзе стане традыцыйным і яшчэ адзін культурны праект — «ФотаКрок». Сёлета ўпершыню адбыўся міжнародны фестываль фатографаў імя Зыгмунта Юркоўскага. Ён сканструяваў шторна-шчылінны затвор для фотаапарата. Яго прозвішча ведаюць усе, хто захапляецца фотамастацтвам. І, на жаль, пакуль што мала хто ведае, што гэты легендарны канструктар жыў у Віцебску. Тут у яго была майстэрня. Яго здымкі даюць нам уяўленне пра мінулае горада. Падчас фэсту адбыліся майстар-класы, адкрыліся выстаўкі. І адна з іх — на чыгуначным вакзале. Такім чынам, Віцебск, як цяпер модна казаць, у трэндзе еўрапейскіх традыцый. На вакзалах у краінах ЕС розныя выстаўкі даўно сталі часткай інтэр'ера.

РЭТРААЎТО І КОНКУРС КАЛЯСАК

На галоўнай плошчы — Перамогі — адбыўся Дзень моладзі. Свае захапленні паказалі прадстаўнікі субкультур. Цікавым стаў арт-пікнік для мастакоў-пачаткоўцаў. Прыемна, што адбылася і акцыя «Размаўляй па-беларуску».

На плошчы вызначылі самага высокага і моцнага гараджаніна.

Шмат публікі сабраў парад рэтрааўтамабіляў. Уладальнікі ўнікальных «колаў» расказвалі пра гісторыю стварэння, куплі машын, паказвалі клас ваджэння.

Цікавым стаў і конкурс самых крэатыўных дзіцячых калясак.

У гарадскім парку адпачынку адбылася навамодная «фішка» — «Свята ветру». Арганізатары пастараліся, каб кожны правёў там час з карысцю. Правялі конкурс паветраных змеяў. Можна было навучыцца рабіць іх, правільна запускаць. Ёгі прачыталі невялічкую лекцыю. Парады наконт здаровага ладу жыцця давалі розныя эксперты. І яшчэ адна прыкмета часу — на святе можна было бясплатна (!) забраць рэчы, у якіх больш не маюць патрэбы былыя гаспадары.

Традыцыйнае ў Індыі свята фарбаў Холі ўпэўнена ўвайшло ў моду і ў нас. Сёлета сотні гараджан пажадалі пакідацца парашком з фарбай, сфатаграфавацца на памяць у адзенні, якое ў выніку «феерычнага вар'яцтва» стала каляровым. Цікава, што забава папулярная не толькі ў моладзі.

Гараджан вучылі рабіць аздараўляльны напой скрыпеню.

З ПОЛЬШЧЫ... ПА КАХАННЕ

На святе горада было шмат прыезджых. І не толькі з Беларусі.

Прыгожая дзяўчына Ганна прыехала з польскага горада Лодзь. З ёй пазнаёміліся на першым гарадскім вегетарыянскім святе. Яно адбылося ў комплексе «Залатое кола горада Віцебска «Дзвіна». Спадарыня Вжэсінска распавяла, што цікавіцца традыцыямі славян, радавымі ведычнымі практыкамі. Прыехала, каб пажыць у паселішчы радавых маёнткаў «Звон-гара». Адзначыла, што такіх у яе краіне няма. Дзяўчына хоча жыць на прыродзе, весці натуральную гаспадарку, вырошчваць экалагічна чыстую прадукцыю, займацца рамёствамі. Марыць сустрэць у Беларусі хлопца, які стане яе каханнем і пабудуе дом. Нядаўна брала ўдзел у «злёце палавінак» (праводзіцца ў паселішчы). Там ёсць шанц сустрэць свой лёс. Полька цудоўна ведае рускую мову, якую любіць з дзяцінства. А яшчэ яна — інструктар па гімнастыцы.

Госць з Масквы Уладзімір Горбань — чалавек з «залатымі рукамі»: на фестывалі «Таямніцы майстэрства» прадставіў дзергуноў — традыцыйную рускую цацку, часткі якой кіруюцца ніткамі. Запэўніў, што менавіта з такімі гулялі нашы продкі ў дзяцінстве. Цацкі маюць воданепранікальныя і антысептычныя ўласцівасці, таму іх можна купляць нават для немаўлят. Майстар робіць і іншыя драўляныя цацкі. У Віцебску пабываў ўпершыню. Тут яму вельмі спадабалася, збіраецца прыехаць на міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар».

Таццяна Кавалевіч, дырэктар Цэнтра дзелавога развіцця, падкрэсліла, што фестываль-кірмаш «Таямніцы майстэрства» — сацыяльны праект. Мінчанка канстатавала, што падтрымка рамеснікаў — вельмі карысная справа для дзяржавы, бо спрыяе, каб больш аматараў зараблялі на тым, што раней для іх было хобі. Людзі самі себе ствараюць працоўныя месцы, адкрываюць уласны бізнес. Рамёствы — гэта і імідж краіны, адна з «фішак», якія прывабліваюць замежных турыстаў. Апошніх у Віцебску з кожным годам усё больш.

Па традыцыі свята горада — «генеральная рэпетыцыя» «Славянскага базару». І можна канстатаваць, што яе правялі на 10 балаў!

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
pukshanski@zviazda.by

Індыйскае свята фарбаў усё больш моднае ў Беларусі.

Фота Віктара НІКАЛАЕВА.

АХ, ГЭТАЕ ВЯСЕЛЛЕ...

Не толькі спявала і танцавала!

На ўнікальным вясельным фестывалі, які адбыўся ў Віцебскім раёне, пабывалі карэспандэнты «Звязды». Увогуле журналістаў цяжка чымсьці здзівіць, але арганізатарам гэта ўдалося.

Фестываль стаў рэспубліканскім дзякуючы запрошаным з розных абласцей краіны майстрам забаўляльных шоу. Карэспандэнты ўбачылі самы вялікі вясельны картэж, паспыталі каравай-рэкардсмен, паспрабавалі пацалаваць... нявесту на хадулях.

Былі і іншыя сюрпрызы. Вядома, на вяселлях у якасці госця ўсе бывалі. Большасць чытачоў ведаюць, што адбываецца на вясельным святкаванні. Пасля ЗАГСа — у рэстаран. І пачынаецца застольны марафон. Бывае, цягнецца ён некалькі дзён. Першы тост — за наваспечаных мужа і жонку і гэтак далей. У перапынках — танцы. Калі вядучы свята вопытны, перыядычна будзе весела: абрады, конкурсы розныя...

А на «Вясельным фестывалі ў Віцебску» гледачы пераканаліся, што ў фантазіі вясельнай мяжы няма. І ў час інтэрнэту можна зрабіць вяселле насамрэч запамінальнай падзеяй (зразумела, былі б толькі грошы).

Месца правядзення фэсту выбрана не выпадкова. Менавіта ў прыгарадзе Віцебска па дарозе на аэрапорт ёсць так званае «Воранаўскае кольца» (першае слова ад назвы населенага пункта). Там, на скрыжаванні дарог, часта можна ўбачыць вясельныя картэжы. Але ж як такі...

Фестываль здзівіў: вялікай колькасцю BMW X5. І ўсе, між іншым, чорнага колеру. Каля 15 шыкоўных і стыльных аўто стартавалі з цэнтра горада. Адразу столькі чорных «бумераў» у калоне — такога ў Віцебску яшчэ не было. Многія гледачы флэш-моба паспявалі фатаграфавацца з тратуара... Напэўна, арыгінальнасць ідэі і ў тым, што кіроўцаў гэтых BMW да фестывалю літаральна шукалі на дарогах — прапаноўвалі прыняць удзел у незвычайнай падзеі.

Падчас вясельнага дэфіле гучалі апладысменты ў адрас мадэльераў і тых, хто паказаў іх творы. Фатографы, як каршуны, у гэты час стараліся заняць выгадныя месцы, каб зрабіць найлепшы кадр.

Бармены з RestoFamily частавалі напоямі, а «на закуску», акрамя іншага, можна было пакаштаваць гіганцкі каравай. Яго вага — аж 25 кілаграмаў. Ён быў зроблены па спецыяльным заказе майстрам 4 разраду ААТ «Віцебскхлебпрам» Наталляй Сычовай. У караваі былі 5 відаў салодкай начынкі. Арганізатары прызналіся, што праз вялікі памер — 1,5 на 1,5 метра — каравай прыйшлося дастаўляць у спецыяльным грузавіку.

Не абышлося на фестывалі і без рэгістрацыі шлюбу. Ролю жаніха і нявесты выканалі машыніст цеплавоза Ігар і былая мадэль Насця. Глядзеліся яны, дарэчы, вельмі гарманічна. А вось прадстаўніца ЗАГСа была сапраўднай. Вядома, што сёння шлюб можна зарэгістраваць дзе заўгодна. Хоць у кавярні ці на ферме... Ці, напрыклад, у аэрапорце па суседстве з фэстам. Ды і, калі ўжо так хочацца, на борце самалёта. Беларускія ЗАГСы на ўсё пойдуць, каб толькі было больш шчаслівых сем'яў. (Толькі летась у краіне зарэгістравалі больш за 82 тысячы шлюбаў.)

Дарэчы, сярод гасцей былі і будучыя жаніхі, нявесты, іх сваякі. Яны маглі ў адным месцы да ўсяго адразу прыгледзецца. Атрымалі кансультацыі наконт таго, якія ў модзе дэкоры, як лепш арганізаваць банкет. Змаглі дамовіцца з вядучымі вясельляў, фларыстамі і фатографамі...

Фота Віктара НІКАЛАЕВА.

Кіраўнік дырэкцыі фестывалю Вольга Бабкова прызналася, што «жыве вяселлямі». У яе ёсць нават... пастаянныя кліенты. Адна з іх выходзіла замуж аж 3 разы. І нікому, акрамя Вольгі, не давярала правесці чарговае асабістае свята.

У тых, хто звязаны з вясельным бізнесам, можна сказаць, «жніво». Лета — той самы сезон, калі працаваць прыходзіцца да сёмага поту, з раніцы да ночы. Але так хочацца, каб вяселле было адзіным у жыцці...

Аляксандр ПУКШАНСКІ. *pukshanski@zviazda.by*
Віцебскі раён.

Крынічка

«Цякла тут з лесу невялічка
Травой заросшая крынічка».
Якуб КОЛАС.

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

Пры пашкоджанні хваробамі і шкоднікамі, а таксама пры перасадцы, абразанні і летняй засусе туя адчувае стрэс.

ЧАМУ ЖОЎКНУЦЬ ТУІ?

Кожная шыпулька туі жыве прыкладна ад 3 да 6 гадоў, потым восенню яна жоўкне і адмірае, а на яе месцы вырастае новая. Гэта натуральны працэс, таму турбавацца няма пра што. Трэба проста акуратна выдаліць з расліны пажоўклую і высахшую ігліцу.

Яшчэ адна натуральная прычына змены афарбоўкі ігліцы (звычайна яна становіцца бурай) — ахоўная рэакцыя расліны на паніжэнне тэмпературы паветра ў канцы восені. З надыходам зімы ігліца ў заходняй туі становіцца бронзавай, а вясной яна зноў зелянее.

Аднак хвойная расліна можа раптам пажоўкнуць і высахнуць па іншых прычынах, праз якія туя рызыкуе загінуць.

Няправільны догляд

Калі туя жоўкне вясной ці летам — гэта не натуральны працэс. Хутчэй за ўсё, расліне не падабаюцца ўмовы росту. У такой сітуацыі ў першую чаргу неабходна звярнуць увагу на састаў глебы.

Для вырошчвання туй не падыходзяць пяскаваныя і гліністыя глебы з застоем вільгаці, бо ў гэтых умовах каранёвая сістэма расліны можа загніць. Ідэальны глебагрунт — дзярновая зямля з дабаўленнем торфу і рачнога пяску. А яшчэ абавязковы добры дрэнаж.

Калі туя расце на збедненай глебе, неабходна ўносіць спецыяльныя ўгнаенні для хвойных раслін. Часцей за ўсё ігліца жоўкне (а часам нават бялее) пры недахопе жалеза, а пры дэфіцыце фосфару яна можа стаць чырванавата-фіялетавай.

Пры неналежным доглядзе туя можа яшчэ і пачарнець. Часцей за ўсё гэта адбываецца, калі сабакі пакідаюць на ёй пазнакі мачой. Пастарайцеся ізаляваць хвойныя расліны ад свойскіх жывёл.

Хваробы

Маладыя туі пасля сходу снегу можа пашкодзіць бурая снежная цвіль (гэтая хвароба хвойных называецца шутэ). Ігліца становіцца карычневай, пакрываецца шэра-чорным налётам і паступова адмірае. Каб гэтага пазбегнуць, вясной раз на месяц неабходна апырскваць хвойныя дрэвы фітаспарынам.

Розныя грыбковыя хваробы могуць пашкодзіць не толькі ігліцу, але і іншыя часткі расліны — ствол і карані. Хуткае распаўсюджванне хваробы назіраецца пры вырошчванні туі на гліністых і дрэнна дрэніраваных глебах. Таму трэба не дапускаць застою вільгаці і для прафілактыкі вясной і восенню апырскваць расліны фунгіцыдам. Пры моцным заражэнні дапускаецца праводзіць апрацоўкі і летам.

Шкоднікі

Калі ігліца набыла руда-карычневае адценне і пакрылася шэрым налётам, верагодна, на ёй пасяліліся сысучыя насякомыя: туевая тля, клоп, туевая лжэшчытоўка, ядлоўцавая шчытоўка, мучніста чарвец. Гэтыя шкоднікі высмоктваюць з раслін пажыўныя сокі.

Каб знішчыць насякомых, на пачатку вясны хвойныя расліны варта апырскаць карбофосам, а на працягу лета правесці прафілактычныя апрацоўкі актэлікам або рагорам.

Таксама небяспечныя лічынкі шэрай лісцяной лісцявёрткі (яны плятуць на шыпульках коканы, у выніку чаго парасткі жоўкнуць), вусені аўсянікападобнай мяшочніцы (ядуць галінкі туі), жукі-даўганосікі (аб'ядаюць ігліцу і кару маладых раслін).

А калі вы выявіце пад карой дрэва, якая добра аддзяляецца, хады і адтуліны, значыць, на ім пасяліліся ствалавыя шкоднікі, з якіх самы распаўсюджаны — туевы лубаед. Каб пазбавіцца ад гэтых насякомых, трэба ў маі-чэрвені апрацаваць расліны фуфанонам або актэлікам.

Улічыце: *Каб дапамагчы раслінам справіцца з неспрыяльнымі фактарамі, апырскайце іх любым антыстрэсавым прэпаратам (напрыклад, цырконіем або НВ-101).*

Даты Падзеі Людзі

29 ЧЭРВЕНЯ

1861 год — 155 гадоў таму нарадзіўся Сямён Давыдавіч Камінскі, беларускі вучоны ў галіне афтальмалогіі, прафесар. З 1889 года жыў і працаваў у Мінску, з 1890-га — член Таварыства мінскіх урачоў. У 1920 годзе быў народным камісарам аховы здароўя Беларусі. Удзельнічаў у стварэнні вышэйшай медыцынскай школы ў Беларусі. Аўтар падручнікаў па хваробах вачэй. Навуковыя працы па вывучэнні трахомы і вочнага траўматызму. Памёр у 1939 годзе.

1906 год — 110 гадоў таму нарадзіўся Іван Данілавіч Чарняхоўскі, савецкі военачальнік, двойчы Герой Савецкага Саюза (1943 г., 1944 г.), генерал арміі. У гады Вялікай Айчыннай вайны камандаваў танкавай дывізіяй, танкавым корпусам, арміяй; камандуючы войскамі Заходняга, а затым 3-га Беларускага франтоў. Войскі 3-га Беларускага фронту разам з 1-м Прыбалтыйскім фронтам ажыццявілі Віцебска-Аршанскую аперацыю (1944 г.), а з 1-м і 2-м Беларускімі франтамі — Мінскую аперацыю (1944 г.), стварылі мінскі «кацёл», вызвалілі Віцебск, Оршу, Барысаў, Мінск, Вільнюс і іншыя населеныя пункты. Смяротна паранены ў ходзе Усходне-Прускай аперацыі 18 лютага 1945 года. Каля вёскі Рэдзькі Дубровенскага раёна на месцы каманднага пункта І.Д. Чарняхоўскага ўстаноўлена мемарыяльная пліта, у вёсцы Сцешыцы Вілейскага раёна — яго бюст.

1957 год — на нечарговым Пленуме ЦК КПСС прынята пастанова «Аб антыпартыйнай групе Малянкова, Молатава, Кагановіча і Шапілава, які далучыўся да іх». Да чэрвеня 1957-га абвастрылася барацьба паміж Першым сакратаром ЦК Хрушчовым і яго калегамі па вышэйшым партыйна-дзяржаўным кіраўніцтве СССР, на чале з Георгіем Малянковым, Вячаславам Молатавым і Лазарам Кагановічам. Апошнія выступалі як супраць рэзкага выкрыцця культу асобы Сталіна і яго трагічных наступстваў для краіны, так і супраць хрушчоўскай авантурыстычнай эканамічнай палітыкі. Молатаў, Малянкоў і Кагановіч, падтрыманыя сваімі аднадумцамі са «старой сталінскай гвардыі», а таксама больш маладым сакратаром ЦК Дзмітрыем Шапілавым (які лічыўся хрушчоўскім вылучэнцам) склалі большасць у Прэзідыуме ЦК і правялі рашэнне аб зняцці Хрушчова з яго пасады. Першы сакратар дамогся тэрміновага склікання пазачарговага Пленума ЦК, які сабраўся 22 чэрвеня 1957 года. На першым жа пасяджэнні міністр абароны СССР маршал Георгій Жукаў рэзка асудзіў праціўнікаў Хрушчова, абвінаваціўшы іх у многіх злачынствах, учыненых у гады кіравання Сталіна. Такім чынам, яму ўдалося схіліць на бок Хрушчова большасць членаў ЦК. У выніку на заключным пасяджэнні Пленума 29 чэрвеня 1957 года была прынята Пастанова «Аб антыпартыйнай групе Малянкова, Молатава, Кагановіча і Шапілава, які далучыўся да іх». У ёй дзейнасць гэтых партыйных кіраўнікоў кваліфікавалася як «несумяшчальная» з ленінскімі партыйнымі прынцыпамі, яны былі выведзены са складу членаў Прэзідыума ЦК і са складу ЦК і пазбаўлены тым самым усякага ўплыву ў партыі і дзяржаве.

Было сказана

Алесь ЗВОНАК, паэт:
«Адна быць можа роднай маці ў сына,
Як мова роднай можа быць адна».

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	4.41	21.45	17.04
Віцебск	4.22	21.43	17.21
Магілёў	4.31	21.35	17.04
Гомель	4.37	21.22	16.45
Гродна	4.58	21.58	17.00
Брэст	5.08	21.50	16.42

Месяц

Апошняя квадра 27.06—03.07. Месяц у сузор'і Цяльца.

Імяніны

Пр. *Міхаіла, Пятра, Ціхана.*
К. *Саламеі, Францішка.*

Фота Анатоля КЛЕЩЧУКА.

ЗАЎТРА

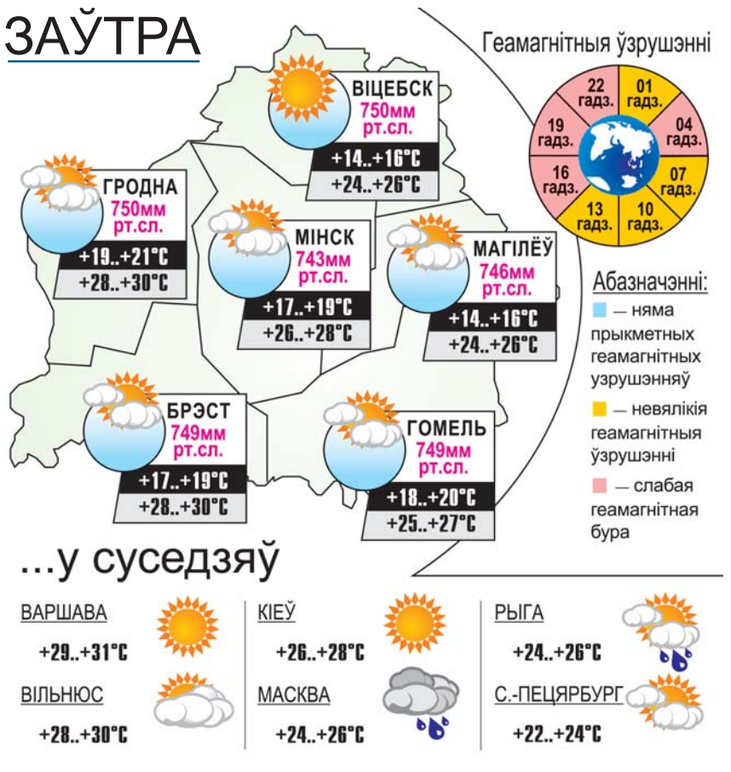

...у суседзяў

ВАРШАВА	+29..+31°С	КІЕЎ	+26..+28°С	РЫГА	+24..+26°С
ВІЛЬНЮС	+28..+30°С	МАСКВА	+24..+26°С	С.-ПЕЦЯРБУРГ	+22..+24°С

УСМІХНЕМСЯ

— І што ж мы будзем рабіць у сітуацыі, якая склалася?

— Купляем каньяк. Далей імправізуем.

Тры правілы клуба аматараў есці маліны проста з куста.

1. Ніколі не разглядайце толькі што сарваную маліну, адразу ешце яе.

2. Калі нешта ў роце пачало варушыцца, падкіньце яшчэ некалькі малін і пражуйце.

3. Калі гэтае нешта не жуецца або супраціўляецца, лепш выплюньце/выпусціце яго.

— Ты не ведаеш, як трусоў разводзіць?

— Проста не перашкаджаць ім, яны самі ўсё зробяць.

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫЛА, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснікі галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК (намеснік галоўнага рэдактара).

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 284 44 04, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, па Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.023. Індэкс 63850. Зак. № 2466.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 28 чэрвеня 2016 года.